

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۵) دیماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهرست مطالب .

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : محمود شریفی - دکتر رئیسی - کهن - پرویز فرهنگ بیگوند - ابوالحسن عاملی - دکتر درودی - دکتر عادل .
- ۳ - تصویب صورتجلسه روزهای ۲۵ و ۲۸ آذرماه ۳۵۲۰ .
- ۴ - معرفی بانو هما روحی بسمت معاون پارلمانی وزارت صنایع و معادن بوسیله آقای فرخ نجم آبادی وزیر صنایع و معادن .
- ۵ - تقدیم سه لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ - لایحه اصلاح مواد از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۰۳۰ - لایحه جبران خسارات وارده از انفجار مرسیات یا مهمات نیروهای مسلح شاهنشاهی ۳ - لایحه اصلاح تبصره ۱ ماده ۸ قانون خدمت وظیفه عمومی .
- ۶ - طرح گزارش شوراول کمیسیون امور خارجه راجع به اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ .
- ۷ - طرح سؤال آقای پرویز ظفری از وزارت بهداشتی و بهزیستی .
- ۸ - طرح و تصویب گزارش شورردوم کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه ترانزیت کالاین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان و ابلاغ بدولت .
- ۹ - طرح و تصویب گزارش شورردوم کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به تخلفات انضباط مستخدمین پشتیبانی نجات و اسداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور و ابلاغ بدولت .
- ۱۰ - طرح سؤال آقای غلامحسین دانشی از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .
- ۱۱ - طرح سؤال آقای اخلاق پور از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .
- ۱۲ - طرح سؤال آقای نظمی از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .
- ۱۳ - طرح و تصویب گزارش شورردوم کمیسیون دادگستری راجع به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۴ - طرح سؤال آقای دکتر حسین طبیب از وزارت راه و ترابری و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .
- ۱۵ - طرح سؤال آقای محسن پزشکپور از وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .
- ۱۶ - تقدیم لایحه اجازه تعهد برای سنوات آتی (طرح شاه لوله دوم گاز ایران) ، بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور .
- ۱۷ - بیانات بعد از دستور آقای قائمی .
- ۱۸ - اعلام تعطیلات زمستانی مجلس شورای ملی - ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود :

(بشرح زیر خوانده شد)

آقایان : آستانه‌ای - اسحقی نژاد - اسفندیاری - جهان‌شاه افشار - الداغی - امیرعشایری - بارکزی - باقرزاده - بزرگ‌زاده - بسیج خلخالی - بنی احمد - دکتر بهادری - بهار - بهیانی - پارسا - پردلی - پیشوائی - تجدد - جاف - جباری - کاظم جزایری - سعید جوادی - جوکار - دکتر چهارزی - حیدری - خزیمه - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - دلخوش - دهقان نژاد - ذوالفقاری - رامبد - ساگینیان - سعادت فرد - سعادت قدس نیا - سلیمانی - سلیمی - رحیم شیخ الاسلامی - دکتر شیروانی - صدر - دکتر ضیائی - عالمی - ابوالحسن عاملی - عطارد - قائمی - قراگزلو شجاعی - کاسمی - کریم کاظمی - کیوان - دکتر محقق - مظهری - موسوی - دکتر مهر - مهرزاد - ناظمی - نظمی - واحدی - هاشمی - هرزندی - یاسینی - یزدی - بهنیا .

بانوان : افشار جعفری - آقایان - جهان‌بانی - زاهدی - سلیلی - عدیلی - نائینی طب - هاشمی .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : محمود شریفی - دکتر رئیسی - کهن - پرویز فرهنگه بگردند - ابوالحسن عاملی - دکتر درودی - دکتر عالی .

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع می کنیم ، آقای شریفی تشریف بیاورید .

محمود شریفی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند .

بمناسبت فرارسیدن ماه محرم و تجدید خاطره جانبازان راه‌حق و فضیلت ، فرصتی پیش آمد تا در این دهه عاشورا ، به روان پاک شهدای کربلا درود بفرستم و زبان دل بگویم :

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما (احسنست)

از اینرو با کمال صدق نیت و اخلاص عقیده در برابر ایثار و پایداری و پافشاری در راه عقیده و ایمان سرور آزادگان و قافله سالار شهیدان ، حضرت حسین بن علی علیه السلام که دوام و بقای عالم اسلام مرهون شهادت و جانبازی اوست سر تعظیم خم می کنم و اضافه مینمایم :

پاینده تا قیام قیامت اوست

زیرا که خون اوسب این قیام شد

(صحیح است)

و امروز که ۱۳۳۶ سال قمری از آن نهضت مقدس میگذرد ، هنوز اثر جانبازی آزادمردان واقعه کربلا در پهنه گیتی بیشتر تجلی نمود . ونمونه و سرمشقی است از تقوی و فضیلت برای بهزیستی بشریت که اگر بان عمل شود فقر اخلاقی جامعه درمان خواهد شد و ایمان جایگزین آن خواهد گشت .

از درگاه قادر لایزال که سعادت هر کس در رضای اوست برای همه رهروان راه خدا توفیق طاعت را آرزو دارم . (احسنست) .

همکاران گرامی کنفرانس اوپک سرانجام پس از چند روز بحث و گفتگو با افزایش ده درصد در بهای نفت از اول ژانویه ۱۹۷۷ میلادی ، به انتظار چند ماهه جهان بویژه دنیای غرب پایان داد . زیرا مسئله انرژی همچنانکه رهبران دانشمند بشر دوست ما تأکید فرموده اند در دنیای صنعتی امروز بیش از پیش یک مسئله ذخیره است تا قیمت ، و ماده انرژی زای نفت باید تا سالهای بعد برای مصارف صنعتی جهان و بویژه صنعت عظیم پتروشیمی باقی بماند و اگر فروش رود معادل با قیمت واقعی و ارزش حقیقی این ماده گرانبها باشد .

علاوه بر این ، دریانیه نهائی کنفرانس اوپک آمده است که کشورهای عضو موافقت کرده اند ، کمک این سازمان بکشورهای در حال توسعه ، هشتصد میلیون دلار افزایش می یابد .

این امر که بر پایه اندیشه های جهان بینانه شاهنشاه آریامهر برای کمک بکشورهای نیازمند صورت پذیرفت از سال آینده یعنی ۱۳۵۶ عملی خواهد شد چون همانطور که رهبر عالیقدر ما کرامت فرموده اند باید هر چه بیشتر شکاف بین دولت‌های غنی و فقیر کم شود . و از اینروست که کلیه کشورهای عضو اوپک این پیشنهاد را حکیمانه و حساب شده دانسته اند . طبیعی است که هدف از این افزایش نیز تشکیل صندوقی است که وجه آن ، صرف کمک به اقتصاد کشورهای جهان سوم خواهد شد . کمکی که در حال برای بهبود زندگانی آنها بسیار مؤثر خواهد بود .

و بالأخره تخفیفی که در مخالفت با این تصمیم داده شود ، مخالفت با تصمیم عدالت اجتماعی است و مخالفتی که تنها شرکتهای عظیم نفتی بزبان کشورهای در حال توسعه از آن سود میبرند . امیدوارم که این ذخیره ملی ما ، تحت رهبری دایمانه شاهنشاه آریامهر سالیان دراز با مدیریت صحیح اولیای امور شرکت ملی نفت ایران و تلاش و کوشش صادقانه و شبانه روزی کارکنان لایق و زحمتکش آن ، بمصرف نیازهای واقعی و ایجاد

دستگاههای تولیدی دیگری که بعدها جانشین صنعت نفت ایران شود برسد . (صحیح است) .

همکاران عزیز در نیمه دوم آذرماه ، بر حسب وظیفه ای که در ادامه خدمتگزاری مردم شریف و حقشناس شهرستان آبادان برعهده دارم برای سرکشی و بازدید از حوزه انتخابیه خود بان شهر عزیزم کردم . این بار نیز مانند دفعات گذشته مدت چند روز در آن بندر مهم مرزی و شهر بزرگ صنعتی بسر برده . با کلیه طبقات ساکن شهر و روستا و همچنین با کارکنان عزیز صنعت نفت که چرخهای عظیم این صنعت بزرگ ملی را بگردش در می آورند از نزدیک تماس حاصل کردم و در جریان خواسته های موکلان ارجمند و گرامی که انجام همه آن نیازها متنضم رفاه و سعادت عمومی و عمران و آبادانی شهر و روستا است بشرح زیر قرار گرفتم :

۱ - ضمن شرکت در جلسات انجمنهای شهر و شهرستان و برای نیازهای مردم ، پیشنهاد شد در اجرای مصوبات انجمن های ملی ، سرعت بیشتری بعمل آید تا بتوان خواسته های مردم را هر چه بیشتر جامه عمل پوشانیده و از اینراه بر عمران و آبادانی شهر و روستا افزود .

۲ - در این سفر بمدت چهارده روز از بخش مرکزی و اروندکنار آبادان با حضور بخشداران مربوطه دیدن کرده ، ضمن سرکشی به روستاهای دور نزدیک که با در نظر گرفتن اولویت در این فصل بازدیدگی و طغیان آب رودخانه ها و امکان جاری شدن سیل ، ترمیم جاده های فرعی بین روستاها میباشد مسسبلغ ۲۰۷۴۶۸۸ ریال مصوبه را که از طریق بانک تعاون کشاورزی خرشهر حواله گردیده بود ، مانند دفتر دیگر همکار گرامی خود نمایندگان محترم آبادان ، به نسبت احتیاجات روستاها با استفاده از خودیاری خود مردم در اختیار انجمن های ده قرار داده شد تا بمصارف لازم برسد و این کاری بود که بسیار مؤثر و همچنین بجا و بموقع انجام شد که البته اثرات معنوی آن بمراتب بیش از ارزش مادی آن است .

۳ - در بازدید از روستاها ، آمادگی و دلسوزی و مراقبت سپاهیان دانش مورد تقدیر و حقشناسی قرار گرفت . استقبال عمومی از فرمان آموزش رایگان در روستاهای آبادان بقدری زیاد و بی سابقه است که کلاسهای موجود کفاف نیاز گروه بیشتر متقاضی تحصیل را نمیدهد ولذا برای گروه نوآموز جدید ، کلاسهای اضافی لازم است . انتظار دارد وزارت آموزش و پرورش ترتیبی برای احداث

این کلاسها و نیز ایجاد ساختمان برای آنعه بانوان ساکن روستا که در کلاسهای فوق العاده هنری ، فنون بافندگی و خیاطی را ضمن تحصیل فرامی گیرند بدهد .

۴ - در بازدید از روستاها ، مشاهده شد که کلاسهای پیکار با بیسوادی بنحوی بارز و چشمگیر در نهایت مراقبت و دلسوزی با سر تحصیل نوباوگان پرداخته اند . آموزگار از وضع خود راضی و دانش آموز خوشحال و فعال است . در اینجا وظیفه خود میدانم ضمن قدردانی از دختران آموزگار کلاسهای پیکار با بیسوادی بخش مرکزی و اروندکنار که سربازان وظیفه شناس و فداکار شاهنشاه آریامهر و ملت ایران هستند از دبیر کمیته ملی پیکار با بیسوادی شهرستان آبادان آقای ایرج توایی که موجبات این نظم و پیشرفت آموزشی را فراهم ساخته است تشکر کنم .

۵ - در این سفر ، در جلسه ای که با شرکت جناب آقای استاندار خوزستان و مسئولان اجرائی و نیز اعضای انجمن های ملی در سالن پیش آهنگی آبادان تشکیل یافته بود حضور یافته خواسته های مردم شهرستان آبادان با حضور ایشان مطرح و مورد بررسی قرار گرفت و دستورهای موکد در جهت انجام این خواسته ها صادر شد که برخود لازم میدانم از توجهات جناب آقای دکتر صالحی استاندار خوزستان برای رسیدگی سریع با امور رفاهی و عمران شهرستان آبادان ، بخصوص تأمین وسایل آتش نشانی و همچنین از دیگر مسئولان امر بخاطر همکاری و تشریک مساعی تشکر نمایم . در اینجا لازم میدانم از دولت جناب آقای هویدا تقاضا نمایم ، باتوجه بسوابق مربوط به شاهراه خرمشهر - ادواز و تمام راه شوسه آبادان - اهواز و همچنین نسبت باسفالته راههای اروندکنار و بخش مرکزی و دارخوین و ایجاد برق و تأمین آب آشامیدنی در روستاهائی که فاقد آن هستند و استخدام پزشک و پرستار و قابله برای درمانگاهائی که ساختمان آنها بلااستفاده مانده است سریعاً اقدام فرمایند .

همچنین در انجام امر دراز بیست و هفت نیاز مردم شهر آبادان که ازعهده شهرداری خارج است یعنی تمام فاز سوم آب آشامیدنی - فاز دوم فاضل آب - پل سوم بهمنشیر ، تهیه نقشه جامع شهر ایجاد مجموعه ورزشی و انتقال محله بدنام بخارج از شهر اقدام لازم را معمول دارد .

در خاتمه رجاء واثق دارد که توجهات دائم و مستمر دولت جناب آقای هویدا بکلیه امور کشور ، چه آموزشی و چه رفاهی و عمرانی و چه خدمات دیگر ، بتدریج موجبات رفع تنگنای موجود و تأمین آسایش عمومی

را فراهم ساخته ، مردم را بیش از پیش از مزایای اجتماع مترقی ایران امروز تحت توجهات عالی شاهنشاه آریامهر برخوردار سازد — متشکرم (احسنت) بنده بقیه وقتم را باقای دکتر رئیسی واگذار می کنم .

رئیس — آقای دکتر رئیسی بفرمائید .

دکتر رئیسی — با اجازه جناب آقای رئیس و سروران و همکاران گرامی موقعیتی پیش آمد که چند دقیقه ای راجع به راههای کشور بحثی داشته باشیم آقایان و خانمها بهتر از من میدانند هر مملکتی که آهنگ ترقی و پیشرفت داشته باشد، هر مملکتی که امنیت داشته باشد لازمه اش اینست که در برنامه های عمرانی خودش اولویت را براه بدهد اگر چنانچه کشوری از راههای خوب برخوردار بود محصولات کشاورزی و صنعتی و فرهنگ و بهداشت می تواند بروستاها و شهرها سرویس بدهد و در غیر اینصورت همیشه با اشکالاتی روبرو می شود (صحیح است) بدون اینکه بخواهم راجع به راههایی که تا با امروز داشته ایم بحثی بکنم و کوتاهی هایی که شده و اولویت هایی که می باید داده بشود و داده نشده شرح بدهم که بطور کلی در تمام ایران مخصوصاً در مناطق روستائی از نظر راه بسیار کم توجه شده و آنطور که شاید و باید رسیدگی نکرده اند ، بودجه اختصاص ندادند و میدانیم همین نداشتن راه عبور و مرور امروز از نظر اقتصاد و فرهنگ و بهداشت دودش به چشم ما می رود .

خیلی جالب است که وزارت راه و ترابری داشته و داریم ولی وزارت تعاون میخواهد راههای ما را بسازد ، لذا برای اینکه زیاد وقت مجلس را نگیرم ، وارد اصل مطلب میشوم توفیقی حاصل شد که من در خدمت جناب دکتر شادمان و یکی دوفتر از وزراء و وزیر جدید راه برویم بمنطقه کدام منطقه ؟ منطقه ای که یک کیلومتر راه و جاده اصلی ندارد جناب وزیر کمال حسن نیت را بیخروج دادند البته جای تشکر دارد و قول دادند و امیدوارم که این قولها یک روز توأم با عمل باشد (انشالله) همه می گویم انشاءالله منم مثل شما دعای منم امیدوارم اینکار عملی بشود ، مسئله دوم اینکه الان شرکتی هست بنام شرکت راه گستر ماشین آلاتی که سالها در اختیار وزارت خانه ها بود و نمی توانستند استفاده کنند ، قرار شده در اختیار این شرکت قرار بگیرد و این شرکت در اختیار کسانی بگذارد که میخواهند راه سازی کنند . از این موقعیت استفاده می کنم و عرض می کنم جناب آقای شریف رازی ، وزیر راه در مجلس تشریف ندارند ولی خود شما تشریف دارید اگر وزارتخانه قبول مسئولیت بکند و شما مسئولیت انجام اینکار را قبول بکنید در این راه می توانید موفق بشوید

خیلی جالب است که ماشینهای وزارت راه برف هارادر زستان پاک می کنند و در تابستان بیکار میمانند چرا در تابستان از اینها در جاده های روستاها استفاده نمی شود خوشبختانه جاده های روستایی نه تونل می خواهد و نه راه بزرگ بایک دستکاری مختصر و خرج کم می تواند کاملاً گره گشا باشد ولی عملاً این کار ساده انجام نگرفته من یک بار دیگر هم گفته ام باز می گویم که همه مجلس می گوید راه می خواهیم ولی باز نمیدانم چه کرده اید ؟

رئیس — آقای دکتر رئیسی وقت شما تمام شده است .

دکتر رئیسی — امیدوارم خود شما مسئولیت هارا بعهد بگیرید و موفق شوید .

رئیس — آقای کهن بفرمائید .

یوسف کهن - جناب آقای رئیس ، همکاران ارجمند بسال پنجاهم از شاهنشاهی شکوه مند پهلوی ، بنام جامعه باستانی ، میهن پرست و شاهدوست ایرانیان کلیمی جامعه ای که به حکم فرائض مذهبی پرستیدن شاه آئین او است (احسنت) جامعه ای که بدلات تاریخ در طی بیست و پنج قرن توطن در این سرزمین نیاکانی ، در تمامی ادوار ، از کورش هخامنشی تا آریامهر پهلوی در پرتو درفش همیشه برافراشته آئین شاهنشاهی ، همواره در این سرزمین طلائی ، مراتب وطن خواهی خود را بثبوت رسانیده است .

نیم قرن شاهنشاهی شکوه مند پهلوی را سپاس می میگویم و به شاهنشاهان پهلوی و شاهنشاهی ایران درود میفرستیم (احسنت) .

پیوند جامعه باستانی ایرانیان کلیمی با ایران زمین ، پیوندی است ناگسستنی که بر میثاق وعهدی دیرین استوار است . پیوندی است با آئین شاهنشاهی که از آغاز پیدایش خود بر بنیاد اصول انسانیت ، بشردوستی و عدالت استوار گردید . میثاقی است ناگسستنی با نظام مقدسی که شاهنشاهان آن از کورش هخامنشی تا آریامهر پهلوی ، در تمامی مسیر تاریخ شاهنشاهی ، همانند همای سعادت ، ایرانیان کلیمی را در پرتو پرفروغ مهر و عنایات و الطاف خود حامی بوده و نقش آفرین دوام و بقای جامعه ما بوده اند ، پیوندی است با بنیانگذار آئین شاهنشاهی بخاطر اولین اعلامیه جهانی حقوق بشر و آزادی قوم ما از اسارت ، با کورش کبیر که در کتاب مقدس ، مسیح و رهائی بخش ناپسیده شده است ، با خشایار شاه بخاطر دفع خطر از توطئه

قتل عام کلیمیان ، با آریامهر پهلوی بخاطر آنکه همه هستی ما از او است و بخاطر نعمات گسترده ای که بما ارزانی داشتند . بخاطر ره آورد های انقلاب و رستاخیز . (احسنت) و سرانجام پیوند ما با این سرزمین بخاطر عشق جاودانی میهنی ما به این سرزمین نیاکانی است و بخاطر انبیا ما دانیال نبی ، استر و مردخای و حقوق که در دیار شوش ، همدان ، تویسرکان در پهنه ایران زمین غنوده اند .

در پنجاهمین سال سلطنت درخشان پهلوی ، سلطنتی که براستی بر قلوب مردم این سرزمین استوار بوده است ، ملت ایران یکدل و همصدا با جلال و عظمت فراوان نیم قرن شاهنشاهی پهلوی را جشن گرفته اند و شاهنشاه و شاهنشاهی ایران را سپاس میگویند . این روزها از کران تا کران ایران زمین سرود سپاس ملت ایران از شاهنشاهی پهلوی طنین افکنده است (احسنت) جامعه ایرانیان شاهپرست و میهن دوست کلیمی آنها که همسان با همه ملت شرافتمند ایران از تمامی مواهب و نعمات بیکران دوران پرشکوه شاهنشاهی پهلوی بهره مند شده اند ، جامعه قدرشناسی که گذشته نه بسیار دور خود را بخاطر دارد مردمی که از منتهای مذلت دوران قبل از پهلوی امروز از همه آزادیها و نعمات گسترده برخوردارند آنها که به برکت جهش دوران پهلوی از روزگار مصیبت و ادبار و اقلیت به عصر رستاخیز و جزئی از اکثریت ملت ایران تبدیل شده اند در این جشن و سرور ملی هم صدا و هم آوا با همه ی ایرانیان وطن خواهی که به این مرزوبوم نیاکانی عشق میورزند ، اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر بانی دوران پرشکوه دودمان پهلوی و فرزند برومندشان ، شاهنشاه آریامهر طراح انقلاب و رستاخیز را سپاس میگویند و با جان و دل نیم قرن شاهنشاهی پهلوی را جشن میگیرند و در این سرور و شادمانی ملی و میهن مشارکت مینمایند (صحیح است) .

این از برکت عصر فرخنده پهلوی است که هزاران استاد دانشگاه — دانشجو — اندیشمند — جوانان تحصیل کرده — بازرگانان — کسبه در میان جامعه ما عرصه وجود و فعالیت پیدا نموده اند .

بیاد آوریم که سیمای ایران ، قبل از طلوع خورشید پهلوی چهره فقر و مسکنت ، آشوب و ناامنی بود و بخاطر داشته باشیم که حکایت آن سالها ، داستان تاریکی و سیاهی ، مصیبت و مذلت بود حکایت ملتی بود که در گذرگاه سهمناک تاریخ رشته استقلال و آزادیش

به موئی بسته و در آستانه نابودی قرار گرفته بود بیاد داشته باشیم که بر این ویرانه های اسفناک بود ، که بنیانگذار دودمان پهلوی رضاشاه کبیر با عزمی استوار و اراده ای راسخ و آهنین ایرانی نورا پی افکند دودمان پهلوی طلوع پر عظمتی بود (صحیح است) طلوع روشنائی از قلب ظلمت و تاریکی قرون . با طلوع خورشید درخشان پهلوی بود که بدست توانای اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر امنیت مستقر ، مدرسه ها ، بیمارستانها ، راهها ، دانشگاهها و سرانجام انسانهای نو بوجود آمدند (صحیح است) امروز ملت ایران بارهبریهای شاهنشاه آریامهر به بسیاری از مواهب دست یافته است . آزادی ، امنیت ، اقتصاد سالم و بارور ، حیثیت و غرور ملی و اجتماعی احترام و اعتبار جهانی مواهبی است که فرزند برومند اعلیحضرت رضه شاه کبیر به ملت ایران ارزانی داشته اند اینک زمانی فرا رسیده است که جهان و جهانیان از شاهنشاه الهام میگیرند و به یقین تاریخ جهان شاهنشاهی پهلوی و شاهنشاهان آنرا در شمار معدودی از قهرمانان عظیم الشان نام خواهد برد که در هنگام سختی و حوادث کم نظیر ظهور کرده و بارسالتی تاریخی ملت خود را در راهی رهبری نموده اند که منتهی به آزادی و ترقی و افتخار گردیده است (احسنت) بیگمان در هیچ دوره ای از ادوار بیست و پنج قرن تاریخ شاهنشاهی ایران قلوب مردم این سرزمین چنانکه امروز هست پیوسته به شاهنشاهی ایران نبوده است . به میمنت جشن فرخنده پنجاهمین سال سلطنت پرافتخار دودمان پهلوی از سوی جامعه ما در هفته بزرگداشت نیم قرن شاهنشاهی پهلوی که در هفته گذشته باشکوه و جلال فراوان برگزار شد قسمت جدید و نوین یاد بیمارستان کورش کبیر که درهای آن بر روی همه هم میهنان مفتوح خواهد بود ، خانه جوانان که پایگاه جوانان شاهدوست و میهن پرست ایران زمین خواهد گردید ، خانه پیران که مأمی برای نگاهداری رایگان زنان و مردان پیر و تهیدست میباشد افتتاح گردید . امروز که جامعه ما سربلند و مغرور به آینده پرامید و درخشان خود می نگرند با تمام وجود در برابر آنهمه فداکاری اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر بنیانگذار شاهنشاهی پهلوی و آریامهر شاهنشاه ایران زمین فرزند برومند آن رادمرد بزرگ تاریخ سرتعظیم فرود میاورد و برای دوام و بقاء سلطنت پهلوی و سلامت رهبر داهی و خردمند ملت ایران و خاندان جلیل سلطنت پهلوی از صمیم قلب دعا میکنیم . بنده بقیه وقتم را بدوست عزیزم آقای

فرهنگ بیگونه تقدیم می‌کنم (احسن).

رئیس — آقای فرهنگ بیگونه بفرائید.

فرهنگ بیگونه — باتشکر از همکار ارجمند در رهنمودها و فرمایشات حکیمانه شاهنشاه بکرات برخوردار می‌کنیم که باصل مشارکت مردم در سرنوشت خویش و امور مربوط به عمران مناطق توجه خاصی میشود و در مجلس رستاخیز از جانب نمایندگان ملت طی یکسال گذشته در مورد اجرای فرامین رهبر خردمند ودلسوز مملکت و رعایت اصل مشارکت و جلب اعتماد هرچه بیشتر مردم و تأثیر آن در امور عمرانی کشور بارها تذکراتی داده شد امور عمرانی آنهم در سطح روستاها که اعتقاد همگانی به نگهداری واحیاء این مراکز شاه پرستی و وطن پرستی و اخلاق و ملیت و پای بند نمودن مردم و حفظ و تقویت روحیه و سنن ملی در مراکز دهقانی که همین امروز در جلسه پژوهشهای مسائل دهقانی در پیشگاه علیاحضرت شهبانوی نیکوکار و نیک‌اندیش، برآن تأکید خاص فرموده‌اند بسی حائز اهمیت است قانون بودجه سال ۲۰۳۰ حاوی ۲ تبصره در جلب مشارکت روستانشینان بود این ۲ تبصره هرکدام دارای کیفیتی بودند که معیار و سنجشی از نحوه جلب خودیاری مردم را بخوبی نشان میدهد.

اول تبصره ۱۹ بودجه که با $\frac{1}{4}$ اعتبار آن نه فقط نتایج بسیار مثبت و مؤثر داشته بلکه نشان‌دهنده این بود که هرگاه در اجرای امور عمرانی اعتماد و نظارت واقعی مردم رعایت شود جلب مشارکت بسهولت انجام میگردد. چنانکه در اکثر موارد مشارکت مردم خیلی بیشتر از میزان پیش بینی شده و قابل تصور بوده است (صحیح است) تا حدی که میتوان گفت تاکنون خودیاری مردم در هیچ امری در این مقیاس نبوده است و دارای مزایای بیشمار و لزوم حواله بقیه اعتبار چون شنیدم روز گذشته در جلسه ای آقای دکتر مجیدی فول داده‌اند که بقیه اعتبار را بزودی حواله نمایند از بحث و ادامه بقیه مطالب خودداری میشود. و اما تبصره دیگر که تبصره ۶۰ است من تصور میکنم تنها اثرش بلوکه شدن ۲۰٪ اعتبارات خاص ناحیه ای و دست‌آویزی برای کم‌کاریهای بعضی از مجریان امور عمران در شهرستانها بخصوص در راههای روستایی شده (صحیح است) نمونه‌ای از آن در شهرستان حوزه انتخابیه به این جانب اطلاع داده شده که متأسفانه چند مورد راه روستایی مصوب که اهالی ساکنها چشم بانظار انجام آن بوده‌اند (بندر) رعایت این تبصره

یا شروع نشده و یا قبل از شروع اعتبارش قطع شده است. این دو تبصره در کنار هم بخوبی نشان داد و میشود ارزشیابی نمود که مردم چه میخواهند و راه جلب اعتماد آنان چه و چگونه و به چه وسیله‌ای است. پیشنهاد من این است که برای انجام بهتر امور عمرانی روستاها و جلب مشارکت واقعی مردم ۲۰٪ اعتبارات موضوع تبصره ۶۰ زمانی مؤثر خواهد بود که اجرای آن طبق آئیننامه تبصره ۱۹ باشد والا تبصره ۶۰ معنایی جز قطع ۲۰٪ از اعتبارات زیر بنایی در روستاها را نخواهد داشت. مورد دیگر جناب آقای دکتر شادمان تشریف ندارند نیازندهای حوزه انتخابیه (شهرستان سنقر و کلیایی) است که بارها به وسائل مسکن و از جهات مختلف مورد تقاضا و خواسته‌های اهالی وسیله اینجانب منعکس: تکرار آنها به تفصیل در این مجلس مقدس وقت دوستان را میگیرد لیکن فهرست وار باری دیگر و خود جناب عالی شاید مسبقاً هستید که برای چندمین بار مطرح میشود ولی نتایج آن را خود شما بفرائید چه شده؟

۱ — تلویزیون وضع نامطلوب آن که جناب عالی از من بیشتر در جریان هستید ۲ — دانشسرای مقدماتی که ایجاد آن از سال ۳۰۳۰ به ۳۰۳۶ موقوف و با جابجایی معاون تربیت معلم منکر اصل مسئله میشود از طرفی معاون اداره پارلمانی آموزش و پرورش در تاریخ (۲۸/۹/۳۰۳۰) باینجانب اعلام مینماید که دستور اقدام به تربیت معلم صادر شده ولی معاون اعلام شده عوض شده دستور و قول و قرار با ایشان رفته یا بجای خود باقی است نمیدانم — بهر حال برنامه کار دستگاههای اجرایی که نباید با تغییرات اشخاص مختل شود.

۳ — راههای فرعی سنقر به سه شهرستان اطراف در اثر بی‌توجهی عمل نکردن بوعده‌های مسئولین وزارت راه در مرمت و روکش اسفالت این راهها — اولاً در بیشتر فصول سال قابل استفاده نیست و ثانیاً اعتباراتی که در احداث این راهها شده دارد از بین میرود.

۴ — اعتبار هنرستان صنعتی سنقر که زمین آن آماده است یکسال است که وزارت آموزش و پرورش کتباً اعلام نموده که بزودی حواله می‌شود ولی خبری نیست؟ اینها مسائلی است که بارها تکرار شده امیدوارم مطالبی که در سال آینده عنوان میشود تکرار همین مطالب امسال و سال گذشته نباشد. و در کنار این مسائل در اینجا از دولت و از وزارت نیرو و عموم کارکنان برق منطقه‌ای غرب تشکر می‌شود که در اواخر شهریور ماه سال جاری پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی اهالی شهرستان سنقر و

کلیایی زیر پوشش برق سرتاسری واقع و عموم مردم دعاگوی شاهنشاه آریامهر بودند و چشم و دلشان یکی دیگر از اثرات و نتایج رهبریهای خردمندانه رهبر مملکت روشن شد. و همچنین از انجام طرح شناسایی آب آشامیدنی شهر سنقر وسیله این وزارتخانه که اخیراً اعلام گردیده تشکر می‌شود و انتظار دارد که سازمان برنامه و بودجه اعتبار لازم را در بودجه در دست تهیه بمنظور شروع انجام طرح مورد نظر برای شهر سنقر تأمین نمایند. (احسن)

رئیس — آقای ابوالحسن عاملی بفرائید.

ابوالحسن عاملی — جناب آقای رئیس، همکاران محترم روزاول دیماه روز سپاه دانش و مصادف با پانزدهمین سالروز فعالیت‌های سپاهیان دانش است.

سپاه دانش، حماسه ارزشمند عصر افتخار آفرین پهلوئی، و به آورده‌ستی بخش انقلاب شکوهمند شاه و ملت است. چهارده سال پیش در چنین روزی به فرمان شاهنشاه بیدار دل و در اجرای ششمین اصل از اصول انقلاب، ۲۰۰۰ نفر از جوانان برومند کشورمان رهسپار پادگانهای نظامی شدند تا بقول یکی از صاحب نظران آموزش و پرورش، منطبق‌ترین ارتشهای جهان را پایه گذار شوند، اینان سربازانی بودند که نه بقصد جنگ با انسان و نه به عزم تجاوز بسرمین‌ها، بلکه به منظور حمایت راستین از انسانها و پاسداری از حریم انسانیت و جهاد علیه پنیانی — ترین دشمن بشریت یعنی جهل و بیسوادی بسیج شدند (صحیح است).

سنگرشان روستاهای دهقانان آزاد شده و جنگ‌افزارشان دانش و فرهنگ و هدفشان مبارزه با اهریمن جمل و نادانی بود. فرماندهی آنان نه از پشت جبهه صورت می‌پذیرفت، بلکه پرچمدار این جهاد ملی همه جا پیشاپیش آنان بود و روحیه‌ای تزلزل‌ناپذیر و توانی همچنان راسخ در آنان ایجاد می‌نمود.

جوانان پرشور وطن که ندای رهبر اندیشمند ملت ایران را همواره صمیمانه پاسخگویند، بادرک رسالت تاریخی خویش در طی چهارده سال گذشته، گروه، گروه، با گامهایی استوار راه روستاهای دور و نزدیک را در سرزمین پهناور ایران پیش گرفتند و دریچه‌دنیائی تازه‌نو، را بروی مردم روستانشین گشودند.

آنان با اذهان و افکار و روح مردم، یعنی مستقیماً با مرکز ثقل وجودی آنها ارتباط برقرار کردند، اینان را بحق باید عامل انتقال و دانش از شهرها و مراکز علمی به روستاهای کشور دانست که بعنوان پیش‌آهنگان

نهضت انقلاب شاه و ملت تا محو کامل بیسوادی، دانش و بینش را به دهکده‌های مملکت می‌برند و مشعل علم و آگاهی را بدست روستائیان که قسمت اعظم افراد کشورمان را تشکیل میدهند می‌سپارند.

تشکیل سپاه دانش که یکی از مؤثرترین و ثمربخش‌ترین مظاهر انقلاب بزرگ شاه و ملت است موجب شد که مجال شرایط تساوی فرصت در زمینه تعلیم و تربیت برای مردم شهرها و مناطق روستائی تأمین گردد و در پرتو این اقدام بزرگ انسانی نه فقط برای نخستین بار در تاریخ حیات بشری از نیروی نظامی در راه توسعه علم و دانش و ریشه کن ساختن جهل و بیسوادی بهره گرفته شد، بلکه هر سپاهی دانش بعنوان سرباز پیشقدم انقلاب، آثار تحول را در دورافتاده ترین نقاط مملکت گسترش داد و روح و مفهوم انقلاب و نتایج عینی آنرا برای جامعه روستائیان ایران توجیه نمود (صحیح است) و در نتیجه، ستایش کلیه محافل جهان را نسبت به عمق و اصالت اندیشه‌های صلح آمیز شهردار توانای ایسران و تحولات ناشی از آن بسسیرانگیخت سپاهیان دانش دختر و پسر که در طی سالیهای اجرای این برنامه حماسی، عده آنان از مرز یکصد و پنجاه هزار نفر فراتر رفته است، در متن انقلاب ایران، نه تنها در زمینه تحقق هدفهای آموزشی و تربیتی، اقتصادی و اجتماعی و بهداشتی، نقشی ستایش انگیز داشته‌اند، بلکه در پرتو انجام این رسالت تاریخی برای قبول مسئولیت‌های اجتماعی بعدی نیز آماده شده‌اند، بطوریکه امروز بسیاری از آنان با کسب شایستگی‌های علمی موفق به احراز مسئولیتهای اجتماعی درخور توجه شده‌اند و همچنان در پیشبرد هدفهای عالی انقلاب سهمی مؤثر دارند (صحیح است) در آستانه پانزدهمین سال اجرای برنامه سپاه دانش سپاس و درود ملت ایران را به پیشگاه طراح انقلاب شکوهمند شاه و ملت شاهنشاه آریامهر تقدیم میداریم و توفیق روز افزون جوانان سپاهی دانش را در تحقق آرمانهای ملی و نیات مقدس رهبر عالیقدر ایران آرزوی کنیم (احسن) و اما مطلب دیگری که خواستم بعنوان یادآوری مجدد به وزارت آموزش و پرورش اعلام کنم بموضوع اعطای گروه‌های ده و یازده است به دبیرانی که واجد شرایط بوده و پس از بیست و پنج، شش سال سابقه خدمت هنوز در انتظار بسمی‌برد و معلوم نیست چرا این عده مردم شرافتمند و خدمتگذاران واقعی را به وعده و وعید سرگرم کرده و هنوز باضوابط و شرایط جدید گروه

ده و یازده به هیچیک از دیران نداده اند ، تقاضا دارد هرچه زودتر، بخاطر خشبودی این طبقه زحمتکش و علاقمند، نسبت بصدور احکام این عده از دیران اقدام فوری معمول گردد .

و همچنین نسبت به پرداخت فوق العاده شغل معلمان که چند سال است مبلغی ناچیز بآنها پرداخت میشود ، تصمیم لازم اتخاذ گردد تا با پرداخت فوق العاده شغل دلگرمی این عده بیشتر شده و تا حدودی جبران هزینه های سنگین زندگی آنان بشود ، و همانطور که اخیراً شاهنشاه آریامهر هنگام معرفی معاونان جدید وزارت آموزش و پرورش اوامر مؤکدی نسبت به مسائل رفاهی معلمان صادر فرمودند ، در مورد تهیه و تأمین مسکن معلمان اقدام فوری معمول گردد و نیز از هم اکنون بفرکرد پرداخت یکماه پاداش آخر سال مانند سایر کارمندان دولت باین طبقه شریف باشند جامعه معلمان بانتظار اجراء دقیق و سریع اوامر شاهنشاه آریامهر میباشند .

همکاران ارجمند در بازدیدی که اخیراً از حوزه انتخابیه خود کهکیلویه بعمل آوردم مردم درخواستهای داشتند که اهم آنها را باختصار باستحضار میرساند از دولت جناب آقای هویدا از طرف قاطبه اهالی کهکیلویه وبویراحمد تقاضای رسیدگی واقام فوری واعلام نتیجه را دارد .

۱- باتوجه به وسعت منطقه و کثرت جمعیت تقاضا دارد فرمانداری کل کهکیلویه وبویراحمد به استان ، که مدتهاست مورد تقاضای مردم میباشد ، تبدیل شود .

۲- الحاق صیدون وعلاء وپانزده روستای مربوطه به بخش بهمنی کهکیلویه که وزارت کشور انجام این کار را به بعد از انتخابات انجمن های ملی موکول کرده و تاکنون اقدامی معمول نداشته اند .

۳- احداث جاده بهبهان به گچساران واتصال آن به جاده گچساران شیراز .

۴- ادامه فعالیت جاده سازی - راه خوزستان - اصفهان که از کهکیلویه و بویراحمد میگذرد که چند قطعه آن ساخته شده ولی مدتی است پیمانکاران کار خودرا تعطیل کرده اند امیداست باتوجه وزارت راه و ترابری که کوشش دارد جاده های نیمه تمام را در اولویت اول قرار دهد نسبت به ادامه کار این شرکتها اقدام فوری مبذول دارد .

۵- احداث پل مارون بین سوق ولنده که جاده آن از دوطرف درست شده و مطالعات آن انجام پذیرفته و

حتی پیمانکار آن هم تعیین شده و اخیراً قسمتی از این جاده هم اسفالت شده است ولی متأسفانه بعلت نبودن پل استفاده چندانی از این راه نمیشود و سالهاست که اهالی طیبی و بهمنی سردسیر و گرمسیر در انتظار انجام آن میباشند و اعتبار آن هم تأمین و پیش بینی شده است ولی معلوم نیست چرا وزارت راه اجازه شروع ساختمان پل را به پیمانکار نداده است .

۶- احداث پل قلعه دختر که طوایف دشمن - زیاری و طیبی سردسیر و بهمنی سردسیر از آن استفاده میکنند و سالهاست که مردم انتظار انجام این کار را دارند .

۷- تبدیل سرفاریاب و پشته زیلانی که متجاوز از ۵۰ پارچه آبادی است به بخش مستقل .

۸- تأمین اعتبار کافی برای حفر چاه ، نیمه عمیق و عمیق برای روستاهای بهمنی و طیبی و دشمن زیاری و حومه گچساران که اکثرراً بعلت کم آبی و یا آلوده بودن آب در زحمت و ناراحتی بوده و درخواست تأمین آب آشامیدنی سالم دارند .

۹- تأسیس دادگاه بخش در دهشت مرکز شهرستان کهکیلویه .

۱۰- پرداخت وام کشاورزی و دامداری از طرف بانک توسعه کشاورزی به روستائیان زیرا کهکیلویه و بویر احمد از نظر مراتع و زمینهای قابل کشت ، غنی بوده و جادارد در این مورد توجه فوری مبذول گردد. بقیه وقت را با آقای دکتر درودی تقدیم می کنم (احسن) .

رئیس - آقای دکتر درودی بفرمائید .

دکتر درودی - اخیراً وزارت بهداری و بهزیستی از سیستمی در استخدام پزشکان استفاده کرده که بآن خدمت کارمزدی میگویند و اصطلاح فرنگی آن فی فور سرویس (feeforservice) است بنده فعلاً نسبت باصل این نوع استخدام اظهار نظری نمیکنم زیرا در آن هم نکات مثبت و هم نکات منفی وجود دارد . مثلاً از نکات مثبت آن اینستکه دارای خاصیتی که ضوابط استخدامی باید داشته باشند هست . زیرا ضوابطیکه در قوانین استخدامی از آن استفاده میشود باید بمنزله نیروی محرکی باشد که کارمند را برای انجام وظیفه بفعالیت وادارد . بعبارت دیگر ضوابط قانون استخدامی باید خاصیت دینامیک داشته باشد و این سیستم این خاصیت را دارد

ولی نکات منفی هم در آن موجود است مثلاً ممکنست خدای نکرده پزشکان برای کمک یکدیگر مرتباً بیماران را بهم پاس بدهند و یا اینکه فعلاً بیش از هشت میلیون نفر زیر پوشش درمانی نیستند برای بقیه مردم ایران که هنوز بیمه نشده و از درمان رایگان استفاده میکنند چه باید کرد و حداقل اینستکه باید کار بیمه کردن مردم و این نوع استخدام هماهنگ گردد و بسیاری محاسن و معایب دیگر که فعلاً درصدد برشمردن آن ونتیجه گیری نیستم ولی آنچه امروز میخواهم عرض کنم اینستکه دیگر نباید آن اشتباهی را که در ۲۰ سال اخیر در مورد قوانین استخدامی مرتکب شده ایم بشویم و آن حفظ حقوق استخدامی پزشکان فعلی است که در خدمت دولت هستند و بآن حق مکنتسب میگویند و علت اینکه گفته شده است قوانین و ضوابط نباید عطف بماسبق شود مگر در صورتیکه منافی برای کارمندان باشد همین است .

در یکی دو هفته اخیر در تماسیکه با بعضی از پزشکان گرفته شد پزشکان جدیدالاستخدام از این سیستم راضی هستند ولی غالب پزشکانیکه فعلاً در خدمت دولت هستند حاضر نیستند از سابقه خدمت و امتیازات بعدی خود صرفنظر نموده رابطه خدمتی خود رافطع کنند و منطقی هم نیست که این حق از آنها گرفته شود خواه مستقیم و خواه غیرمستقیم . غرض از مستقیم آنستکه با تصویب قانون اینکار عملی شود و غیرمستقیم عبارت از آنستکه وزارت بهداری از اختیارات خود استفاده کرده و در خدمت آتقدر عرصه را بر پزشکان شاغل تنگ کند که اجباراً حاضر شوند از سوابق خدمتی خود صرفنظر نمایند . بنابراین افرادی را که جدیداً استخدام میشوند بهر طریق که وزارت بهداری بخواهد میتواند با آنها رفتار نماید آنها هم آزادند اگر شرایط استخدامی مطابق میلشان بود قبول خدمت میکنند والا فلا ولی کسانیکه فعلاً در خدمت هستند با توجه بشرايطیکه از جهت استخدام برای آنها داشته است قبول خدمت کرده اند و نباید این حق را از آنان گرفت و الا اینکار باعث عدم اعتماد میشود که خدمت دولت فقط این یک خاصیت را دارد که مورد اعتماد است لذا باید پزشکان فعلی را چه مستقیم و چه غیرمستقیم در مقابل این نوع خدمت آزاد گذاشت. بدیهی است اگر اینکار بصورت لایحه بمجلس بیاید بنده نظر خود را عرض خواهم کرد ولی در هر صورت در حال حاضر نباید اقدامی شود که

باعث دلسردی پزشکان فعلی گردد زیرا ماکه از کمبود پزشک شکایت داریم و دائماً درصدد هستیم پزشکان خارج رفته خود را جلب نمائیم باید از پزشکان معدود فعلی حداکثر استفاده را بنمائیم و آنانرا نسبت بکار خود تا تا آنجا که ممکنست دلگرم نمائیم (احسن) .

رئیس - آقای دکتر عادلی بفرمائید .

دکتر عادلی - بسم الله الرحمن الرحیم

نظر باینکه یکی از وظایف نمایندگان مجلس شورای ملی اظهار نظر در مسایل جاری مملکت و همچنین بازگو کردن افکار و نظریات اصلاح طلبانه وانعکاس دردها و خواسته های محقانه قشرهای مختلف اجتماع است لذا با کسب اجازه از مقام معظم ریاست و همکاران ارجمند راجع بدو موضوع تصدیع میدهم .

یکی موضوع برنامه های تلویزیونی است. شکی نیست که تلویزیون امروز نقش بزرگی در کلیه شئونات زندگی اجتماعی طبقات مختلف علی الخصوص کودکان و نو جوانان دارد . بحمدالله با زحمات فراوان مسئولین امر و صرف بودجه های قابل توجه تقریباً غالب نقاط کشور زیر پوشش امواج تلویزیون قرار گرفته است. (صحیح است) . تلویزیون صرفنظر از اینکه یک وسیله سرگرمی و تفریح برای مردم است باید قبول کرد که مؤثرترین وسیله آموزش زیربنائی کودکان و نوجوانان نیز می باشد . حال که چنین وسیله مؤثر روبروی قاطبه ملت ایران و خوشبختانه در مملکت ما برنامه های آن زیر نظر دولت پیاده میشود باید به مهمترین هدف آن که آموزش و پرورش روحی اکثریت بینندگان علی الخصوص کودکان و نوجوانان است توجه بیشتری معطوف شود . (صحیح است)

متأسفانه گاهگاهی برنامه های مخصوصاً از سری سریالها در آن اجرا می شود که نتیجه گیری آن در جهت عکس منظور حاصل میگردد من قبول دارم که مقداری از برنامه ها باید در جهت سرگرمی و تفریح مردم منظور و اجرا شود . ولی در همان برنامه ها باید جنبه های اخلاقی شدیداً مراعات گردد و بهیچوجه برداشت غلط از آن در بیننده که در سطوح مختلف فکری از استاد دانشگاه گرفته تا کشاورز و کارگر و کودک و نوجوان هستند عاید نگردد. برنامه ها باید طوری تنظیم شود که اگر خوش آیند همه طبقات نباشد و علی الاصول هم باید چنین باشد نتیجه گیری نامطلوب و مضر بحال اجتماع در هیچیک از سطوح فکری مختلف مردم ایجاد ننماید .

آنچه که باعث شد من در اینجا تصدیع بدهم مشاهده

یکی دو برنامه در دو هفته اخیر است. با توجه باینکه تبلیغاتی هم در اطراف خوب بودن یک برنامه مورد نظر شده بود من هم بتمشای آن نشستم که فکر میکنم عده‌ای از همکاران محترم نیز ملاحظه فرموده باشند که از نام بردن آن بواسطه احترام به هنر و هنرمندان خودداری میکنم. فقط از مسئولین تهیه و پخش آن می‌پرسم. آیا ضرورت داشت که قریب ده‌پانزده دقیقه وقت تماشاچی گرفته شود تا اینکه بوسیله چند نفر هنرمند که دور یک میز نشسته بودند و همگی در نهایت استادی و هنرمندی رل خود را بازی میکردند تا آنکه نفی یا اثبات نمایند که یک امر خلاف عفت عمومی در یکی از ماجراهای صحنه انجام شده است یا خیر؟ اگر تماشای چنین صحنه‌هایی عده‌ای از مردم را بیخنداندا اکثریت بینندگان این صحنه‌های ناخوش آیند را دور ازشان تلویزیون میدانند. (صحیح است)

در هفته بعد در همان برنامه عیب کار بصورت دیگری تجلی میکند. لازم بتذکر نیست که ملت ایران بشعائر مذهبی خود سخت علاقمند میباشند و بهیچوجه نمیتواند تحمل کند که احترامات لازم در مورد شعائر مذهبی ملحوظ نگردد چه رسد از آنکه خدای ناکرده بوی کمندی از آن استشمام شود. مخلوط نمودن شعائر مذهبی را در برنامه‌هایی که جنبه مذهبی نداشته باشد بشدت محکوم می‌سازد برنامه‌های مذهبی باید بطور جداگانه مستقل و فقط توسط روحانیون ذیصلاحیت اجراء شود. و اگر در مواردی نمایش شعار مذهبی ضرورت اجراء داشته باشد باید با صوابدید و مصلحت همین روحانیون باصلاحیت باشد. من نمیدانم آن برنامه مذهبی که بطور نمایشی در قسمتی از برنامه سریال اجراء شد و حداقل در عده بسیار زیادی از بینندگان اثرات نامطلوب داشت با صلاحدید مشاورین روحانی بوده است یا خیر؟

معتقد هستم حال که تلویزیون با صرف هزینه‌های گزاف و با هنرنمایی‌های فراوان هنرمندان برنامه‌هایی تهیه میکنند. آن برنامه‌ها بوسیله یک کمیسیون صالح مورد بررسی و کنترل قرارگیرد تا اگر قسمتهائی خلاف اخلاق یا شئون مذهبی و یا ملی در آن باشد حذف و بعداً مورد استفاده قرارگیرد (صحیح است).

اما مسئله دوم نامه‌ای از یک دبیر ساکن دربخش بلستم رسید که واقعاً خواندنی متاثر کننده است و برا آن داشت که در آن مسئله نیز تصدیق بدهم و آن گرانی طاقت فرسا برای حقوق بگیران علی‌الخصوص کارمندان دولت است (صحیح است) چه الحمدلله سایر

طبقات در مسابقه‌ای که گران کردن جنس یا مزدخود گذاشته اند خسروانی احساس نمیکنند. گرچه همکار ارجمند ما جناب آقای دکتر فیروزآبادی در جلسه یکشنبه قبل در باره اصل چهاردهم انقلاب شاه وملت مطالب مستدلی بیان فرمودند. اجازه میخواهم در دنباله آن مطالبی عرض نموده و مشکلات حاصله از این امر را در مورد کارمندان دولت بعرض برسانم.

باید قبول کنیم که فرمان اصل چهاردهم انقلاب شاه و ملت بنحوی که مطلوب و منظور رهبر عالیقدر مملکت و رضایت توده مردم باشد مرحله اجرا درنیامده است. اگر چند صباحی پس از صدور فرمان که مانند بیشتری بردل در این طبقه از اجتماع فرود آمد و با گرانی مبارزه شد و ملت خوشحال ازاینکه کمر این غول مزاحم شکسته شده است ولی متأسفانه مردم منفعت طلب تا آنجائی که توانستند علناً و تا آنجا که نتوانستند بطور پنهانی و ساختگی و تقلبی برگرانی متاع خود افزودند و هنوز هم میافزایند (صحیح است) همه شاهد بودیم و هستیم که از آن تاریخ بعد میوه‌فروش جنس خوب را پنهان کرد و برای فروش عرضه نمود. کارخانه‌های پارچه بافی عرض پارچه را کم کردند. قوطی‌های در بسته کوچکتر شد، لوله‌های خمیر دندان، صابون ریش تراشی و نظایر آن باریک و بقلم نی شبیه شد. شیشه‌های آشامیدنی باریکتر و سطح محتوی آنها پائین تر آمد، رستورانها و مهمانخانه‌ها که جای خود دارند هم از کیفیت کاستند و هم از کمیت، قطعات گوشت را از هر سه بعد کم کردند و قس علیهذا. در سایر شئون کسب چنین رویه‌هایی معمول گشت. تعداد بسیار اندکی از این گران فروشان بدادگاه معرفی شدند. متأسفانه جرائمی که برای این گران فروشان قائل می‌شدند نه تنها آنها را تنبیه نمیکرد بلکه بلافاصله در تجاوز خود جری تر می‌شدند چون بافروش یکی دوزخ خود آن مقدار ضرر خود را که جریمه شده بودند جبران میکردند باهمه این نوع گران‌فروشی پنهانی نرخ بسیاری از اجناس علی‌الخصوص خواربار در این مدت ثابت مانده و بطور غیرقابل تصویری افزایش قیمت علنی پیدا کرده است. من چند نمونه از اینها را که قوت غالب مردم است باسال گذشته مقایسه میکنم. برنج نخود لوبیا لپه با توجه بمقایسه باسال گذشته از ۶ تا صد درصد افزوده شده است. مغزگردو صد و پنجاه درصد گران‌تر شده است. از ماهی سفید و آزاد صحبت نمیکنم. ماهی‌های

کیور و کفال و غیره را هم نسبت به سال گذشته با درصد زیادی گران‌فرویده‌اید. در مورد کرایه مسکن چه عرض کنم. فقط یک نمونه را تصدع می‌شوم در تابستان سال ۴۰ ع طبقه دوم یک آپارتمان بوسیله یکی از دوستانم به مبلغ چهار هزار تومان اجاره شد. در تابستان امسال طبقه سوم مشابه آن بمبلغ هفت هزار تومان با جاره رفت.

در مورد خدمات و دستمزدها وضع از همه بدتر است. باز برای مثال عرض میکنم اگر دو سال قبل برای سرویس کاربورتور بخاری ده تومان میگرفتند حالا یکصد و بیست تومان مطالبه میکنند. حالا هم که دولت بعضی نرخ‌ها را آزاد اعلام کرده است و معلوم نیست پایان این گرانی به کجا خواهد انجامید؟

من از ذکر این مقدمه که باعث تصدیق شد میخواهم یک نتیجه بگیرم. حال گرانی باتورم و یا هر نام دیگری که بان بگذارید با این شدت رویصعود است. دولت برای کارمندان و حقوق بگیران ثابت چه فکری کرده است؟ آیا در چنین شرایطی می‌شود با فساد مبارزه کرد؟ اصل انقلاب اداری را با چنین اوضاع و احوال می‌شود پیاده کرد؟ مگر نباید برنامه‌های مملکت توسط این افراد که اکثرشان دارای تحصیلات عالی و طبقه روشنفکر مملکت را تشکیل میدهند پیاده شود؟

جناب آقای نخست‌وزیر در یکی از دو جلسات حزبی که سخنرانی میفرمودند فرمودند تنگناهایی در اثر پیشرفت‌های اقتصادی در مملکت بوجود آمده است که مردم باید آن را تحمل کنند. من قبول دارم آنهاست که وضع اقتصادی‌شان بهبود یافته است باید بعضی تنگناها را قبول کنند ولی کارمندان دولت که از نظر اقتصادی شدیداً در مضیقه قرار گرفتند اصولاً قادر به تحمل تنگنایی باشند چون ظرفیت تحمل آنان لبریز شده است (صحیح است) در سالهای اخیر که در اثر توجهات ذات شاهانه و بی‌گیری مستمر معظم‌له درآمد دولت از لحاظ فروش نفت برقم بسیار مطلوب رسیده است. جاداشت با برنامه ریزی مشخص و حساب شده و رشد اقتصادی پله به پله همه طبقات مختلف مملکت در رفاه باشند. نه اینکه عده‌ای شدیداً از آب گل آلود ماهی گرفته و فشار آن برگردد یک عده‌ای دیگر علی‌الخصوص آندسته از کارمندان صالح دولت که فقط با حقوق حلال خود زندگی میکنند و اکثریت غالب را این دسته تشکیل میدهند فرود آید.

من امیدوار هستم در تنظیم بودجه سال آتی توجه کافی باین اصل بشود. ضمناً باید عرض کنم که اگر انصاف و عدالت در این مورد ملحوظ بشود بالا بردن ضریب از ۷

به ۸ و حتی ۹ و ۱۰ دردی را دوانیکند. زیرا از زمانی که صحبت افزایش ضریب از ۶ به ۷ در میان آمد و تا مرحله اجرا رسید سطح زندگی یعنی افزایش هزینه از ۶ به ۸ رسیده بود. با توجه باینکه مدت دو سال است که از این تغییر ضریب میگذرد و ما شاهد گرانی و تورم خارج از انتظار بوده‌ایم افزایش ضریب و ۸ و ۹ و حتی ۱۰ گام مؤثری برای رفاه طبقه کارمندان نیست (صحیح است) من نمیگویم ضریب را بالا ببرید. بنحوی بکارمندان کمک کنید که مجدداً تورم ایجاد نکند. مثلاً به کارمندان کرایه خانه مناسب با شئون زندگی هر گروه براساس نرخ فعلی کرایه خانه‌ها پردازید و حتی ضریب را پائین بیاورید. یا با یک برنامه معین بکارمندان وام تهیه مسکن پردازید و این وام را بدون آنکه از حقوق کارمندان کسر نمائید بپای تغییر ضریب کارمندان محسوب دارید. من این مطالب را بطور مثال عرض کردم. چون اقتصاددان نیستم. یعنی درس اقتصاد نخوانده‌ام بحمداله در دولت تعداد زیادی اهل اقتصاد و متخصصین اقتصادی انجام وظیفه میکنند. و وظیفه آنها است که مانند ممالکی که دارای بودجه غنی هستند طرح‌ها را تنظیم و پیاده کنند که آشفته‌گی در سبایل اقتصادی مملکت روی ندهد تا اکثریت مردم علی‌الخصوص تیپ روشنفکر نیز از منویات رهبر خردمند ما اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر که رفاه و آسایش را برای همه افراد مملکت خواهند بهره ببرند.

در خاتمه عرایضم بیک مشکل بزرگ از حوزه انتخابیه‌ام اشاره میکنم. در سال قبل اکثر نمایندگان گیلان در کمیسیونهای مختلف چه در وزارت تعاون و روستا با حضور نمایندگان وزارت کشاورزی و چه کمیسیونهای متعددی که در دفتر جناب آقای وزیر بازرگانی و معاونین محترمشان و حتی دو جلسه نیز با جناب آقای دکتر شادمان در مورد وضع اسفناک کشاورزی چای سباحات مفصلی بعمل آمد و موجب فرمودند بعنوان مسکن مبلغ ناچیزی بقیمت برگ سبز چای افزوده شود. ولی چون مقرر بود که مسئله چای بصورت قاطع و بایک طرح حساب شده حل شود. در این ساحت مقدس اعلام میدارم که اگر فکر اساسی برای کشاورزی چای نشود میلیاردها ریال سرمایه‌گذاری مردم گیلان علی‌الخصوص شهرستان لاهیجان و گیلان شرقی بهدر رفته و زندگی چهل هزار خانوار کشاورز چای بمخاطره خواهد افتاد. علیهذا تقاضا دارم جناب آقای وزیر بازرگانی بوعده‌ای که داده‌اند طرح مناسب را پیاده نموده تا این

عده کثیری از مردم شمال بکار کشاورزی خود علاقمند و ذات اقدس شهریاری را ثناگو باشند (احسنت).

۳ - تصویب صورتجلسه های روز پنجشنبه ۲۵ آذر و یکشنبه ۲۸ آذرماه ۲۵۳۵

رئیس - نسبت به صورتجلسه های روز پنجشنبه ۲۵ و یکشنبه ۲۸ آذرماه نظری نیست؟ آقای نواب صفا بفرمائید.

نواب صفا - بیاناتیکه در جلسه گذشته ایراد کردم بصورت تحریف شده چاپ شده و مطالب نامفهوم است خواهش میکنم اصلاح بشود.

رئیس - اصلاح می شود نظری دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورتجلسه ها تصویب میشود.

۴ - معرفی بانو هما روحی بسمت معاون پارلمانی وزارت صنایع و معادن بوسیله آقای فرخ نجم آبادی وزیر صنایع و معادن.

رئیس - وارد دستور می شویم ، آقای نجم آبادی فرمایشی دارید بفرمائید.

نجم آبادی - (وزیر صنایع و معادن) - با کسب اجازه از جناب آقای رئیس خانم هما روحی را بعنوان معاون پارلمانی وزارت صنایع و معادن به ساحت مقدس مجلس شورای ملی معرفی می کنم (نمایندگان - مبارک است).

۵ - تقدیم سه لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه

مقام ریاست سه لایحه بشرح زیر برای بررسی و تصویب تقدیم می کنم، لایحه اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳ ، لایحه جبران خسارات وارده از انفجار مرمیات یا مهمات نیروهای مسلح شاهنشاهی و لایحه اصلاح تبصره یک ماده هشت قانون خدمت وظیفه عمومی.

رئیس - لوائح بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶ - طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور خارجه

راجع به اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ .

رئیس - گزارش شور اول اجازه تصویب اسناد

مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ مطرح است قرائت می شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورا اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز چهارشنبه ۲۵/۹/۲۵ بحضور آقایان نصیر عصار معاون وزارت امور خارجه و محمد کشاورزیان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه شماره ۲۰۴ مورخ ۲۲/۴/۲۵ دولت راجع با اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ را که در جلسه روز سه شنبه ۲۵/۸/۲۵ تقدیم و بشماره ۴۱ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

لایحه قانون اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی

جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴

ماده واحده - اسناد مصوبه هفدهمین کنگره پستی جهانی منعقد در لوزان در سال ۱۹۷۴ (۲۵۳ شاهنشاهی) که از طرف نماینده ایران با مضامین رسیده و از تاریخ اول ژانویه ۱۹۷۶ (۱۱ دیماه ۲۵۳۴ شاهنشاهی) جانشین اسناد مصوبه کنگره توکیو (۱۹۶۹) گردیده بشرح زیر:

۱ - دومین پروتکل الحاقی با اساسنامه اتحادیه پستی جهانی در چهار ماده .

۲ - آئین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی در ۲۸ ماده و پروتکل نهائی آن در ۳ ماده .

۳ - کنوانسیون پستی جهانی در ۷۸ ماده و پروتکل نهائی آن در ۱۹ ماده .

۴ - آئین نامه اجرائی مربوط به کنوانسیون پستی جهانی در ۱۰۷ ماده .

۵ - ترتیبات مربوط به نامه های باقیمت اظهار شده در ۱۸ ماده و پروتکل نهائی آن در یک ماده .

۶ - آئین نامه اجرائی مربوط به نامه های باقیمت اظهار شده در ۱۳ ماده .

۷ - ترتیبات مربوط به امانات پستی در ۶ ماده و پروتکل نهائی آن در ۱۱ ماده .

۸ - آئین نامه اجرائی مربوط به امانات پستی در ۵۱ ماده .

تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوب و اجرای آن داده میشود .

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره اینهاج سمیعی

گزارش شورا اول از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه روز چهارشنبه ۲۵/۹/۲۵ بحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط با اجازه تصویب اسناد مصوبه کنگره پستی جهانی لوزان منعقد در سال ۱۹۷۴ را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - علی بهنیا رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . در ماده واحده

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود .

۷ - طرح سؤال آقای پرویز ظفری از وزارت بهداشتی و بهزیستی .

رئیس - سؤال آقای ظفری از وزارت بهداشتی و بهزیستی مطرح است آقای ظفری بفرمائید .

ظفری - اجازه بفرمائید آقای وزیر بهداشتی و بهزیستی صحبت بفرمایند من بعداً توضیحاتم را بعرض میرسانم .

رئیس - آقای دکتر شیخ الاسلام زاده بفرمائید .

دکتر شیخ الاسلام زاده - (وزیر بهداشتی و بهزیستی) - جناب آقای رئیس اجازه بفرمائید بنده قبل از شروع به

پاسخ سؤال تشکر بکنم از محبتی که فرمودید و یک هفته پاسخ باین سؤال را به تأخیر انداختید چون این سؤال

در دستور جلسه قبل بود و شما این محبت را فرمودید و اجازه دادید که بنده بعلت حادثه ای که برایم اتفاق

افتاده بود نمی توانستم در آن جلسه شرکت بکنم امروز شخصاً در مجلس شورای ملی حضور پیدا کنم و بسؤالات

آقای ظفری پاسخ بدهم آقای ظفری در سؤال اول خود پرسیده اند که سیاست درمانی مملکت بر چه اساسی است

در این مورد باید عرض کنم که اصل هفدهم انقلاب شاه و ملت روشنگر سیاست درمانی کشور میباشد :

«نظر به اهمیت خاص انواع بیمه های اجتماعی همگانی و اعتقاد مابه اینکه هر فرد ایرانی از هنگامیکه

بدنیا میاید تا زمانی که از این دنیا می رود در تمام مراحل زندگی و در سنین مختلف از مزایای بیمه های گوناگون

اجتماعی از قبیل بیمه های بازنشستگی ، از کار افتادگی و درمانی برخوردار باشد ، اکنون که جامعه ایرانی به

مرحله ای از پیشرفت اقتصادی و اجتماعی نایل آمده است که ورود کشور ما را به دوران تمدن بزرگ نوید میدهد

میتوان این امر مهم را به تدریج جامعه عمل پوشانید بنحوی که هر کس در سراسر زندگی البته بر اساس مشارکت

فعال خود در امر بیمه با فراغت خاطر بتواند وظیفه ملی خود را بانجام برساند ، لذا اصل بیمه همگانی و تأمین

دوره بازنشستگی را برای همه افراد ملت ایران بخصوص روستائیان کشور به عنوان اصل هفدهم انقلاب شاه و ملت

اعلام و مقرر میداریم که حزب رستاخیز ملت ایران نیز نسبت به تدوین فلسفه آن اقدام نماید .

همچنین در برنامه مصوب عمرانی پنجم خطوط سیاستهای درمانی کشور روشن گردیده که مواردی از

مصوبات مزبور بشرح زیر میباشد :

۱ - بیمه درمانی اساس سیاست تأمین خدمات درمانی خواهد بود و توسعه بیمه بنحوی انجام خواهد

پذیرفت که تا پایان برنامه ششم کلیه افراد کشور را شامل گردد .

۲ - نحوه اجرای بیمه درمانی علی الاصول از طریق خرید خدمات خواهد بود .

۳ - تا زمانی که پوشش بیمه درمانی کامل نگشته است ، کلیه بیمارستانهای بخش عمومی و سازمانهای

خیریه در درجه اول خدمات خود را به گروه های کم درآمد بیمه شده اختصاص خواهند داد .

۴ - در مورد خدمات درمانی و بهداشتی روستاها به علت پراکندگی جمعیت ، عرضه خدمات بهداشتی از طریق واحدهای سیار و در سطح کلیه دهات و حتی الامکان

خانه به خانه ارائه خواهد گردید و در مورد خدمات درمانی این مناطق نیز واحدهای سیار کوچکی در اطراف مراکز

درمانی بهداشتی روستائی ایجاد خواهد شد .

۵ - به منظور ارائه درمانهای ساده و کمکهای اولیه ، نیروی انسانی جدیدی آموزش دیده به روستاها اعزام خواهند شد . این افراد تحت نظارت مراکز درمانی

بهداشتی روستائی ضمن مراقبت بیماریهای واگیر ، تأمین خدمات درمانی ساده را نیز بعهده خواهند داشت .

۶ - بمنظور بهبود کیفیت خدمات درمانی بهداشتی روستائیان ، باتوجه به مشکلات اعزام پزشک به

روستاها کوشش خواهد شد که بین شبکه درمانی و بهداشتی روستائی و شهری ارتباط عملیاتی بوجود آید .

۷ - کلیه واحدهای پزشکی که خدمات پزشکی عرضه میدارند ، بنحوی از انحاء در داخل یک شبکه

جامع و هم‌آهنگ قرار خواهند گرفت و دربرنامه سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم دولتی و همچنین سرمایه‌گذاریهای بخش خصوصی برای ایجاد واحدهای درمانی، توزیع عادلانه امکانات درچارچوب شبکه فوق‌الذکر رعایت خواهد شد.

۸- طرح ریزی خدمات بهداشتی و درمانی کشور براساس تعمیم حداقل خدمات مورد نیاز برای کلیه نقاط و عرضه خدمات تخصصی متناسب با اصول مترقی در مراکز بزرگ خواهد بود.

تراکم پزشکان و تعداد تختهای بیمارستانی در سطح کشور به تفکیک نواحی.

براساس آمار نظام پزشکی در سال ۲۵۳۵ مجموع پزشکان و دندانپزشکان سراسر کشور حدود ۳۴۳ نفر میباشد.

درجداولی که بعرض میرسد توزیع پزشکان و تختهای بیمارستانی به تفکیک شهرها و نواحی کشور ملاحظه خواهد شد، ضمناً حدود ۲۰۰۰ نفر پزشک خارجی درایران به خدمت مشغول میباشند که ۹۰۰ نفر از آنان در خدمت وزارت بهداشتی به روستاها اعزام گردیده‌اند و بالغ بر ۵۰۰ نفر دیگر در خدمت بیمه شدگان تأمین خدمات درمانی در شهرهای کوچک و معاون مأمور میباشند، وبقیه پزشکان خارجی درمؤسسات خیریه بکار اشتغال دارند.

تهران تعداد پزشک ۶۶۸۴ نفر تعداد تخت ۲۰۹۴۷
تخت - اراک ۷۱ نفر ۴۷ تخت - تفرش ۸ نفر ۴۰
تخت - خمین ۹ نفر ۱۰ تخت - دماوند ۲۶ نفر ۱۰
تخت - ساوه ۱۶ نفر ۵۵ تخت - قزوین ۱۰۴ نفر ۲۳۷
تخت - قم ۷۲ نفر ۴۴ تخت - کاشان ۶۱ نفر ۲۱۰
تخت - کرج ۸۳ نفر ۲۵۰ تخت - گرسار ۱۲ نفر ۶۰
تخت - محلات ۱۶ نفر ۱۰ تخت - جمع استان مرکزی
۷۱۶۲ نفر ۲۲۷۳۴ تخت - رشت ۱۸۷ نفر ۱۱۳۵
تخت - آستارا ۱۰ نفر ۸۰ تخت - بندر پهلوی ۴۷ نفر
۱۲۵ تخت - رودبار ۲۰ نفر - رودسر ۲۶
نفر ۶۰ تخت - صومعه سرا ۱۱ نفر - طوالش
۱۵ نفر ۵۰ تخت - فومن ۱۸ نفر ۶۰ تخت - لاهیجان
۴۵ نفر ۵۴۵ تخت - لنگرود ۱۰ نفر ۱۱۰ تخت -
جمع استان گیلان ۴۰۰ نفر ۲۱۶۵ تخت - ساری ۸۰ نفر
۴۴۵ تخت - آمل ۴۷ نفر ۱۷۵ تخت - بابل ۱۱۰ نفر
۲۳۵ تخت - بهشهر ۲۹ نفر ۱۰۰ تخت - شاهی ۴۴ نفر
۳۰۰ تخت - شهسوار و رامسر ۵۳ نفر ۲۵۰ تخت -
گرگان ۱۰۸ نفر ۷۶۵ تخت - گنبد کاووس ۴۲ نفر ۱۳۰
تخت - نور ۶ نفر ۱۰ تخت - نوشهر و چالوس ۳۲ نفر ۱۲۰

تخت - جمع استان مازندران ۵۵۱ نفر ۲۵۳ تخت - تبریز
۴۷۴ نفر ۲۰۳ تخت - مراغه ۲۲ نفر ۱۶ تخت -
اردبیل ۴۵ نفر ۱۶ تخت - اهر ۹ نفر ۲۵ تخت - مرند
۱۴ نفر ۵۰ تخت - میانه ۱۶ نفر ۵۰ تخت - مشکین
شهر ۳۲ نفر ۶۰ تخت - سراب ۱۰ نفر - خلخال
۱۸ نفر ۲۰ تخت - هشترود ۱۰ نفر ۲۰ تخت - جمع
آذربایجان شرقی ۶۹۰ نفر ۲۸۵۰ تخت - رضائیه ۱۴۰
نفر ۴۹۱ تخت - خوی ۳۰ نفر ۲۲۵ تخت - پیرانشهر
۱۱ نفر ۳۰ تخت - (بوکان) - نفر ۵۰ تخت -
سردشت ۹ نفر ۵۰ تخت - شاهپور ۱۴ نفر ۵۰ تخت -
ماکو ۱۷ نفر ۷۵ تخت - مه‌آباد ۳۵ نفر ۶۰ تخت -
میاندوآب ۲۵ نفر ۱۱۵ تخت - تقده ۹ نفر ۴۰ تخت -
جمع استان آذربایجان غربی ۲۹۰ نفر ۱۱۸۶ تخت -
کرمانشاه ۱۷۱ نفر ۸۷۱ تخت - پاره ۹ نفر ۴۰ تخت
سنقر ۶ نفر ۵۶ تخت - شاه‌آباد غرب ۱۹ نفر ۵۰ تخت -
قصر شیرین ۱۴ نفر ۴۰ تخت - جمع استان کرمانشاهان
۲۳۹ نفر ۱۰۵۷ تخت - کرمان ۱۵۶ نفر ۵۹۰ تخت -
بافت ۱۱ نفر ۴۲ تخت - بم ۱۳ نفر ۳۰ تخت - جیرفت
۱۷ نفر ۴۰ تخت - رفسنجان ۲۵ نفر ۷۰ تخت - سیرجان
۲۶ نفر ۴۰ تخت - جمع استان کرمان ۲۴۸ نفر ۸۱۷
تخت - مشهد ۶۳۹ نفر ۳۳۸۸ تخت - اسفراین
۸ نفر - بجنورد ۳۸ نفر ۷۵ تخت - بیرجند
۴۲ نفر ۹۷ تخت - تربت جام ۲۲ نفر ۵۰ تخت -
تربت حیدریه ۳۱ نفر ۱۱۷ تخت - درگز ۸ نفر ۲۰
تخت - سبزوار ۲۵ نفر ۱۱۵ تخت - شیروان ۱۲ نفر
۲۰ تخت - طبس ۷ نفر - فردوس ۱۲ نفر
۳۵ تخت - قوچان ۲۰ نفر ۳۲۵ تخت - کاشمر ۱۶ نفر
۶۵ تخت - گناباد ۱۹ نفر ۷۵ تخت - نیشابور ۲۹
نفر ۱۱۶ تخت - جمع استان خراسان ۶۳۹ نفر ۴۵۰۸ تخت
اهواز ۲۹۶ نفر ۱۲۴۸ تخت - آبادان ۲۵۲ نفر ۱۳۲۴
تخت - ایذه ۵ نفر ۲۵ تخت - بندرماهشهر و خارك ۳۵
نفر ۱۰۲ تخت - بهبهان ۴۱ نفر ۱۱۲ تخت - خرمشهر
۶۹ نفر ۲۱۵ تخت - دزفول و اندیمشک ۹۲ نفر ۲۹۵
تخت - دشت میشان ۱۲ نفر ۵۰ تخت - (سوسنگرد) -
رامهرمز ۷ نفر - شوشتر ۱۲ نفر ۲۰ تخت - مسجد
سلیمان ۶۹ نفر ۲۵۰ تخت - جمع استان خوزستان ۸۹۰
نفر ۳۶۴۱ تخت - شیراز ۵۶۴ نفر ۲۲۸۴ تخت -
آباده ۲۷ نفر ۶۵ تخت - استهبان ۹ نفر - جهرم
۲۲ نفر ۵۰ تخت - داراب ۷ نفر ۳۰ تخت - فسا ۲۱
نفر ۴۰ تخت - فیروزآباد ۱۴ نفر ۸۰ تخت - کازرون
۲۰ نفر ۲۵ تخت - لار ۱۸ نفر ۷۵ تخت - ممسنی

۴ نفر ۷۵ تخت - نیریز ۷ نفر ۷۵ تخت - جمع استان
فارس ۷۱۳ نفر ۲۶۴۹ تخت .
اصفهان ۶۹۰ نفر ۲۸۶۳ تخت - اردستان ۸ نفر
۲۵ تخت - سمیرم ۴ نفر - شهرضا ۲۷ نفر
۸۷ تخت - فریدن ۱۹ نفر ۶۰ تخت - گلپایگان ۱۶ نفر
۸۰ تخت - لنجان ۲۸ نفر ۴۵ تخت - نائین ۱۲ نفر
۵۰ تخت - نجف‌آباد ۲۷ نفر ۶۵ تخت - نطنز ۸ نفر
۲۰ تخت .

جمع استان اصفهان ۸۳۹ نفر ۳۲۹۵ تخت
زاهدان ۵۶ نفر ۱۵۰ تخت - ایرانشهر ۲۴ نفر ۸۰
تخت - چابهار ۸ نفر ۴۰ تخت - خاش ۹ نفر ۴۰
تخت - زابل ۲۲ نفر ۴۰ تخت - سراوان ۱۴ نفر ۴۰
تخت .

جمع استان سیستان و بلوچستان ۱۳۳ نفر ۳۹۰ تخت .
سنندج ۷۷ نفر ۲۰۵ تخت - بانه ۷ نفر ۳۵ تخت -
بیجار ۱۵ نفر ۴۲ تخت - سقز ۱۴ نفر ۳۵ تخت -
مریوان ۸ نفر ۳۵ تخت - قروه ۱۳ نفر ۹۲ تخت .

جمع استان کردستان ۱۳۴ نفر ۴۴۴ تخت .
بندرعباس ۸۷ نفر ۱۰۰ تخت - بندرلنگه ۲۰ نفر ۵۰
تخت - میناب ۸ نفر ۲۰ تخت - بوشهر ۹۸ نفر ۱۲۴
تخت - برازجان ۲۰ نفر ۷۵ تخت .

جمع استان بنادر و جزایر ۲۳۳ نفر ۳۶۹ تخت .
همدان ۱۳۰ نفر ۷۸۷ تخت - تویسرکان ۱۱ نفر ۲۳ تخت
ملایر ۱۶ نفر ۲۷ تخت - نهاوند ۱۸ نفر ۷۷ تخت
جمع فرمانداریکل همدان ۱۷۵ نفر ۹۱۴ تخت
خرم‌آباد ۹۶ نفر ۲۱۵ تخت - الیگودرز ۱۸ نفر ۵۰ تخت
بروجرد ۴۰ نفر ۱۴۰ تخت

جمع کل فرمانداریکل لرستان ۱۵۴ نفر ۴۰۵ تخت
شهرکرد ۷۰ نفر ۱۲۰ تخت - بروجن ۲۵ نفر ۶۰ تخت
چالشر ۲۸ تخت

جمع فرمانداریکل چهارمحال ۹۵ نفر ۲۰۸ تخت
زنجان ۶۰ نفر ۱۷۰ تخت - ابهر ۱۴ نفر ۴۰ تخت
خداآینده ۲ نفر

جمع فرمانداریکل زنجان ۷۶ نفر ۲۱۰ تخت
ایلام ۲۲ نفر ۵۰ تخت - دره‌شهر ۲ نفر - دهلران ۳ نفر -
مهران ۳ نفر

جمع فرمانداریکل ایلام ۳۰ نفر ۵۰ تخت
سمنان ۳۹ نفر ۲۰۵ تخت - دامغان ۱۴ نفر ۷۲ تخت
شاهرود ۵۶ نفر ۱۱۵ تخت

جمع فرمانداریکل سمنان ۱۰۷ نفر ۳۹۲ تخت

یزد ۹۰ نفر ۳۳۳ تخت - اردکان ۱۶ نفر ۴۰ تخت - بافق
۸ نفر - تخت ۸ نفر

جمع فرمانداریکل یزد ۱۲۲ نفر ۵۷۳ تخت
کهکیلویه ۲۵ نفر ۸ تخت - بویر احمد ۹ نفر -
جمع فرمانداریکل کهکیلویه ۳۴ نفر ۸ تخت
درمان و بهداشت روستائیان:

خدمات بیمه‌های بهداشتی و درمانی روستائیان
از طریق شبکه های بهداشتی و بهداشتی روستائی تأمین
میگردد .

اساس طرح شبکه‌های بهداشتی و بهداشتی به حد اکثر
رسانیدن کارائی پزشکان و بهره مندی روستائیان از
کلیه امکانات بهداشتی و درمانی موجود در کشور از
سطح خدمات اولیه درمانی و بهداشتی تا مجهزترین
بیمارستانها باتمامی تخصصهای موجود میباشد .

باتوجه به کمبود امکانات پزشکی در کشور بالاخص
در سطح روستاها، طرح شبکه‌ی بهداشتی و بهداشتی مورد
بررسی و اجرا قرار گرفته است . این روش باوجود کمبود
امکانات پزشکی، با توزیع مناسب امکانات موجود استفاده
از حداکثر کارائی پزشکان را همراه با بکارگرفتن کادر
کمکی پزشکی جهت تأمین بهداشت و درمان روستائیان
عملی میسازد . و افراد تحت پوشش یک پزشک را بدون
کاهش در کیفیت یا کمیت خدمات بهداشتی و درمانی
از حدود ۳۰۰ نفر به بیش از ۳ برابر افزایش میدهد.
وحتی براساس نمونه‌های اجرا شده در مناطق مختلف
کشور بهترین و موفق‌ترین پوششهای بهداشتی و درمانی
را به ساکنان روستاها که با حداقل امکانات بهداشتی
و درمانی میزیستند ارائه میدهد .

مرحله‌ی اول خانه‌های بهداشت :

درهریک یا چند روستای نزدیک بهم که حدود
۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر جمعیت داشته باشند اولین موسسه
بهداشتی و درمانی بنام خانه بهداشت دایر میگردد که
بوسیله یک بهورز و بهداشتیار که طی یک برنامه
دقیق خدمات اولیه درمانی و بهداشتی را طی دو سال
آموزش فرا گرفته‌اند اداره میگردد و به این ترتیب وظیفه
بهورزان و بهداشتیاران درخانه‌های بهداشت تأمین بهداشت
و درمان بیماریهای ساده و کمکهای مقدماتی درمانی
بگونه‌ی شبانه روزی و درمحل زیست روستائیان میباشد.
دراین مرحله تاکنون بهترین و موفق‌ترین پوششهای
بهداشتی در کشور اجرا گردیده است .

مرحله‌ی واحد بهداشتی و بهداشتی :

هر ۲ یا چند خانه بهداشت جمعاً با حدود ۷۰ تا ۹۰۰ نفر جمعیت تحت نظر یک پزشک که در واحد بزرگتری بنام واحد بهداری و بهزیستی مستقر است سرپرستی و نظارت میشود.

واحد بهداری و بهزیستی معمولاً در سطح بخشها ایجاد میگردد و بیمارانیکه درمان آنان درحد توانائی بهورز نباشد بصورت اورژانس به واحد بهداری و بهزیستی اعزام میگرددند و توسط پزشک تحت درمان قرار میگیرند. در صورتیکه بیماری روستائی مراجعہ کننده فوریت نداشته باشد بوسیله پزشک در محل خانه بهداشت تحت درمان قرار میگردد. و پزشک واحد بهداری و بهزیستی هر هفته بهر خانه بهداشت یک یا دو روز مراجعہ مینماید و اینگونه بیماران را تحت معاینه قرار میدهد.

ضمناً برای تأمین خدمات پزشکی روستائیان در شبها یکی از واحدهای بهداری و بهزیستی منطقه بصورت شبانه روزی خدمت نموده و نیازهای فوریتهای پزشکی روستائیان را شبها و در منطقه تأمین مینماید.

مرحله درمان تخصصی و بیمارستانی:

اولین قسمت این مرحله شامل بیمارستان ناحیه‌ای است که در سطح شهرهای کوچک واقع شده و بطور متوسط ۱۰۰ تا ۱۰۰ تخت بیمارستانی دارد که تا ۳۰۰ تخت قابل گسترش است و شامل ۴ بخش پزشکی تخصصی (داخلی ، زنان و زایمان و نوزادان و جراحی عمومی و بخش کودکان) میباشد این بیمارستان که از نظر جغرافیائی نسبت به واحدهای بهداری و بهزیستی مرکزیت دارد خدمات درمانی بیمارستانی را در حد چهار تخصص نامبرده تأمین مینماید و بیماران با در دست داشتن معرفی نامه از پزشک واحد بهداری و بهزیستی مربوط بطور رایگان از کلیه خدمات بیمارستان استفاده مینمایند.

قسمت دوم این مرحله بیمارستان منطقه ایست که معمولاً در سطح شهرهای بزرگ یا مرکز استان واقع گردیده و حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار نفر را از طریق خانه‌های بهداشت و واحدهای بهداری و بهزیستی تحت پوشش دارد با تمامی تخصصهای موجود تجهیزات کامل مجهز میباشد و روستائیان با در دست داشتن معرفی نامه از پزشک واحد بهداری و بهزیستی مربوط میتوانند بطور رایگان از کلیه خدمات این بیمارستان استفاده نمایند.

بر اساس این طرح کلیه روستائیان میتوانند درازاء پرداخت حق بیمه زیر پوشش بیمه‌های درمانی و بهداشتی قرار گرفته و از کلیه مراحل این طرح بطور رایگان استفاده

نمایند. و در صورتیکه هر فردی بدون رعایت سلسله مراتب طرح به قسمتی از واحدهای درمانی و بهداشتی مراجعہ نماید بیمار خصوصی محسوب و هزینه درمان را شخصاً پرداخت مینماید.

روستائیان تحت پوشش بیمه‌های درمانی:

در حال حاضر گذشته از حدود ۶۰۰ هزار نفر از روستائیان سراسر کشور که بر اساس روشهای سابق تأمین خدمات درمانی روستائیان بیمه شده‌اند و از کلیه امکانات درمانی بیمه برخوردار هستند، حدود ۷۳ هزار نفر از روستائیان منطقه‌ای بین قزوین و کرج و حدود ۱۰ هزار تن از روستائیان شهرستان شمیران و تعداد قابل توجهی از روستائیان استان آذربایجان غربی و فارس تحت پوشش شبکه‌های تندرستی (بهداری و بهزیستی) قرار دارند. بررسی‌های لازم جهت پوشش حدود یک میلیون نفر از روستائیان سراسر استان اصفهان و همچنین شبکه بهداری و بهزیستی روستاهای شهرستان جهرم انجام گردیده و مقدمات اجرای آن فراهم گردیده است. بررسی در مورد توسعه شبکه بهداری و بهزیستی در سایر استانها بتدریج و مناسب با امکانات کشور انجام میگردد. وضعیت درمانی افراد غیر بیمه شده.

با توسعه سریع انواع بیمه‌های درمانی در کشور طی سالهای اخیر هم‌اکنون حدود ۱۰ میلیون نفر از جمعیت مملکت، از حمایتهای بیمه درمانی برخوردار گردیده‌اند، و تا پایان برنامه ششم گروههای غیر بیمه شده بر حسب امکانات از طریق شبکه‌های درمانی از خدمات درمانی بهره‌مند خواهند شد.

وضع گروههای غیر بیمه شده بشرح زیر است:

افرادى که دارای استطاعت پرداخت هزینه‌های درمانی میباشدند راساً کلیه هزینه‌های درمانی خود را پرداخت مینمایند.

افراد کم درآمد از خدمات بهداشتی و درمانی مؤسسات درمانی بخش خصوصی و خیریه مانند شیرو خورشید و سازمان خدمات شاهنشاهی استفاده میکنند و بر حسب استطاعت مالی در هزینه‌های درمانی مشارکت مینمایند. ضمناً تعدادی از افراد کم درآمد که معادل خدمات لازم در مورد درمان بالینی ۳۰۰۰۰ نفر در سال بیمه شده‌میشود طبق ضوابطی از محل خرید خدمات پزشکی از بیمارستانهاییکه از طریق وامهای درمانی سازمان برنامه و بودجه احداث شده‌اند از خدمات مورد نیاز بصورت رایگان بهره‌مند میشوند. خدمات فوری پزشکی توسط شبکه اورژانس در مناطق کشور تأمین

میگردد. و هزینه درمان فوری افراد کم درآمد توسط مراکز اورژانس پرداخت میشود.

روستائیان غیر بیمه شده کشور در حال حاضر از شبکه درمانی وزارت بهداری و بهزیستی و سازمانهای خیریه استفاده مینمایند.

ضوابط هزینه‌های درمانی.

در مورد گروه‌های بیمه نشده ضوابط درمانی بشرح زیر میباشد:

بیمارستانهای کشور از نظر کمیت و کیفیت خدمات درمانی و پزشکی آنها ارزشیابی و درجه بندی شده و بهای تخت روز برای بیماران بیمه شده بر حسب درجات حاصله از ارزشیابی تعیین گردیده است و اکثریت قریب به اتفاق بیمارستانهای کشور همکاری خود را با سازمان تأمین خدمات درمانی اعلام نموده و از نرخهای مذکور در مورد بیمه‌شدگان متابعت مینمایند.

نرخهای خدمات درمانی بر مبنای هزینه تمام شده و ارزش انواع خدمات، بصورت ضریبی محاسبه و بر حسب نوع خدمات پزشکی تعیین شده است.

همچنین حق‌العلاج پزشک عمومی ۱۰۰ ریال و برای پزشک متخصص ۳۰۰ ریال مقرر میباشد.

در جهت تعیین ضوابط و حدود هزینه‌های درمانی در مورد بیمارستانهای کشور جهت گروه‌های مختلف مراجعہ کننده بر مبنای ارزشیابی کار پزشکی درمانی بیمارستانهای خصوصی طرحی توسط وزارت بازرگانی با همکاری وزارت بهداری و بهزیستی تهیه شده است که در آینده نزدیک به مرحله اجرا گذاشته میشود. طبق این طرح بیمارستانهای کشور بر حسب ارزشیابی سطح خدمات آنان به چهار گروه تقسیم شده و نرخ هر تخت بر حسب تعداد اطاق در هر یک از این بیمارستانها تعیین گردیده است.

همچنین مطالعاتی در دست اقدام است تا در مورد سایر خدمات درمانی ضوابط و حدود نرخهای پزشکی مشخص و مقرر گردد.

در اجرای اصل هفدهم انقلاب شاه و ملت برنامه‌های متعددی توسط وزارت بهداری و بهزیستی در دست اجرا میباشد.

۱ - افزایش امکانات درمانی کشور از طریق بالا بردن بازدهی کار پزشکی مراکز درمانی و پزشکان کشور.

الف - کاهش مدت اقامت غیر مفید بیمار در بیمارستانهای عمومی و بیمه‌ای.

ب - اجرای طرح تمام وقت جغرافیائی در تعدادی از

از مراکز درمانی بیمه‌ای، رئیس این طرح عبارت است از: پزشک در قبال میزان خدمتی که انجام میدهد حق‌العلاج و یا حق‌العامل دریافت میدارد.

پزشک موظف است بطور تمام وقت در مراکز مزبور خدمت نماید.

حداکثر دریافتی پزشک بر مبنای اسکان حداکثر کار پزشکی یک طبیب تعیین شده است.

میزان حق‌العلاج و حق‌العامل پزشک درصدی کمتر از تعرفه سازمان تأمین خدمات درمانی است.

نظارت بر کار پزشک توسط کمیته رسیدگی وزارت بهداری و بهزیستی انجام می‌پذیرد.

امور مالی مراکز مربوط زیر نظر وزارت بهداری و بهزیستی میباشد.

نتیجه اجرای این طرح در بیمارستانهای مراکز درمانی مورد عمل بسیار رضایت بخش بوده و موجب پائین آمدن اقامت طولانی و غیر مفید بیمار در بیمارستانها و در نتیجه پائین آمدن هزینه درمان و افزایش عده استفاده کنندگان از خدمات درمانی گردیده است.

طرح فوق‌الذکر بتدریج در کلیه بیمارستانهای عمومی و بیمه‌ای کشور مورد عمل قرار خواهد گرفت.

۲ - در جهت هماهنگی کلیه موسسات درمانی عمومی و بیمه‌ای و افزایش بازدهی کار این موسسات به کمک سازمان برنامه و بودجه طرحی تهیه میگردد تا هر موسسه درمانی که از بودجه عمومی کسب اعتبار مینماید، در قبال انجام خدمات پزشکی برای افراد بیمه شده بیمه نشده کم درآمد طبق تعرفه‌های درمانی که در مورد بخش خصوصی اعمال میگردد بر اساس خدمات انجام شده بهای خدمات مذکور را دریافت نماید. بقرار دیگر تأمین هزینه بیمارستانها بر اساس بودجه گلوبال انجام نخواهد گرفت و بودجه بیمارستان از محل بهای خدمات و در ارتباط با میزان کار پزشکی بیمارستان تضمین خواهد شد.

نتیجه اعمال این روش جلوگیری از کم‌کاری بیمارستانها، خالی ماندن تختها و انگیزه کار خواهد بود.

۳ - بهای تختهای کلیه بیمارستانهای کشور طبق قیمت‌های استاندارد با توجه به ارزشیابی خدمات درمانی و پزشکی آنان تعیین گردیده که به موقع عمل گذاشته میشود.

۴ - طرح دارو که متضمن تعهد دولت در مورد تأمین داروی اصلی و مورد نیاز کشور است تهیه و در مرحله اجراست.

۵ - اقدامات وسیعی در زمینه تربیت کادر کمک پزشکی برای ایجاد شبکه بهداشتی و بهداشتی به موقع اجرا گذاشته است .

۶ - طرح اورژانس تهران سریعاً به مناطق مختلف کشور تعمیم داده خواهد شد .

۷ - بازسازی تشکیلات سازمانهای منطقه‌ای وزارت بهداشتی و بهداشتی بر مبنای عدم تمرکز کامل امور .

۸ - تهیه طرح ایجاد شبکه‌های درمانی مناطق کشور برای ایجاد شبکه‌های بهداشتی و بهداشتی شامل جمعیت شهری و روستائی .

رئیس - آقای ظفری بفرمائید .

پرویز ظفری - با اجازه مقام ریاست و همکاران ارجمند سؤال می‌کنم که از وزارت بهداشتی و بهداشتی داشتیم در واقع انگیزه‌اش نیاز مبرمی است که جامعه ما به وسایل و امکانات بهداشتی و درمانی دارد البته در این مورد دو مسئله هست که باید بررسی شود در عین اینکه سپاسگزار هستم از وزیر بهداشتی و بهداشتی که تشریف آوردند اینجا و سؤالات مرا پاسخ گفتند ولی من ناگزیر هستم این دو نکته‌ای که بنظر من رسیده روی آن قدری بیشتر صحبت کنم یکی از این نکات مسئله کمبود امکانات بهداشتی در مملکت است یعنی وقتی با ضوابط امروز جهان مقایسه می‌کنیم در این زمینه‌ها احساس کمبود می‌کنیم فرض بفرمائید می‌گویند برای هر هزار نفر یک پزشک لازم داریم و ما در حدودی و چهار میلیون جمعیت هستیم باید ۳ هزار پزشک داشته باشیم ولی می‌شنویم که ۱۴ هزار پزشک در اختیار ما هست این یک نکته اصلی است یعنی تا کمبود برطرف نشود نمیتوانیم بگوئیم مملکت ما از امکانات بهداشتی و درمانی لازم برخوردار خواهد بود (صحیح است) ما سخن از آینده‌های پرافتخار این آینده‌های پرافتخار را باید مردمی مؤمن و باهدف و با برنامه بسازند این آینده‌های پرافتخار خود بخود بدست نمی‌آید هدفهای برنامه را رهبر مملکت مشخص کرده‌اند و اتفاقاً سال گذشته سه جلد کتاب از طرف گروه بررسی مسائل بهداشتی و درمانی ایران در اختیار نمایندگان مجلس شورای ملی قرار گرفت که فکر میکنم غالب همکاران محترم آن را مطالعه کرده باشند در آنجا وضع موجود کشور بررسی شده و هدفهایی که داده شده از جمله هدفهایی که از طرف رهبری مملکت عنوان شده من یکی از این هدفها را یادداشت برداشتم که می‌خوانم شاهنشاه فرمودند که

« تندرستی حق مسلمی است که همه مردم ایران بدون استثناء باید از آن برخوردار باشند » باتوجه باین رهنمود پس باید ما برنامه‌ای داشته باشیم برای ۳ میلیون جمعیت کنونی ایران و آن روند فزاینده جمعیتی که مورد نظر برنامه ریزان مملکت است برای رسیدن به چنین هدفی می‌بایست برنامه مشخص زمان بندی شده ای در اختیار ما باشد چون اگر غیر از این باشد آن نابوری که از گذشته‌ها هست در وجود من و سایر علاتمندان بحل مسائل بهداشتی مملکت ریشه خواهد دواند هدفهای ما در برنامه‌های سوم و چهارم و پنجم همین نکته را دربر دارد که می‌بایستی امکانات درمانی را بطور عادلانه در اختیار کلیه افراد مملکت قرار دهد ولی ما امروز باتوجه به گذشته بخوبی پی می‌بریم که چقدر از هدفهای این برنامه‌ها دور هستیم ، البته اینجا فرصتی پیش نیامد تا بتفکیک مشخص شود که مادر حوزه‌های انتخابی ، در واقع هریک ، نماینده صد هزار مردم این مملکت هستیم به بینیم به چه صورت از پزشک و درمان برخوردار هستیم این واقعیت دردناک را همه ما میدانیم ، ایرادی که من اینجا دارم صرفاً متوجه وزارت بهداشتی و بهداشتی نیست این یک مجموعه درمی است که چنین مشکلات را فراهم کرده و مجموعه درمی که امکانات را در یک گوشه‌ای از مملکت متمرکز کرده و بقیه برخوردار از آن امکانات نیستند ، ولی ما از دولت بعنوان برنامه ریز ، در واقع بزرگترین وظیفه دولت برنامه ریزی و اجراست ، هدفها از سوی انقلاب تعیین شده است و جامعه ایرانی باتمام امکانات انسانی خودش و درآمدهای نفتی و باتمام خدمات حمایت کننده خودش در اختیار برنامه ریزهای مملکت است و ما از دولت میخواهیم که این مشکلات را از سر راه بردارد ، ولی در مورد مشکلاتی که از نظر بهداشتی و بهداشتی در مملکت با آن روبرو هستیم می‌بایست وزارتخانه مربوط دولت خودش را تحت فشار قرار دهد و از او بخواهد مشکلات را از سر راه او بردارد تا او بتواند وظایف خود را انجام بدهد من نمیدانم چطور صحبت کنم از پزشکی که در تهران هستند و در همین کتاب که بعرضتان رساندم و مسائل بهداشتی و بهداشتی بررسی شده ، صحبت از ۹۰٪ است و آن آمار است که تقدیم رهبر مملکت شده ، بهرحال چه تغییری کرده از ۲ سال باینطرف بنده در حوزه انتخابیه خودم ندیده‌ام (صحیح است - احسن است) پس چیزی که من اطلاع دارم این است که تا دو سال پیش ۹۰٪ پزشکان در

تهران و شهرهای بزرگ ساکن بودند (احسن است) پس ما چگونه از یک ملت سخن بگوئیم ملتی که در مقابل قوای کشور یک حقوق دارند مگر یکی از این حقوق بهداشت نیست ؟ چطور بیند مردم این مملکت ، در مقابل قانون این مملکت ، یعنی در واقع در مقابل بهداشت ما بیک چشم بهشان نگاه نمی‌کنیم . من فکر می‌کنم غالب همکاران ارجمند و نمایندگان شهرستانها و شهرها و استانها با این مشکلات فوق‌العاده ، آشنا باشند (صحیح است) خود بنده اکثر اوقاتم صرف بیمارانی می‌شود که از حوزه انتخابیه‌ام بمن مراجعه می‌کنند ، برای بستری کردن و معالجه کردن آنها باید بارها نامه بنویسیم و مراجعه کنیم و تقاضا بکنیم و تهدید بکنیم تا آیا موفق بشویم یک یا چند تن از آنها را بستری کنیم (عبداللطیف شیخ الاسلامی - موافقت نمی‌شود و بستری نمی‌کنند) بهرحال نکته اولی که می‌خواستم عرض کنم مسأله کمبود امکانات درمانی در سطح مملکت است و مسأله دوم غیر عادلانه بودن این تقسیم است پس در مورد اول می‌بایست یک برنامه مشخص با این هدف که می‌بایستی در آینده مشخصی ۲ سال ، ۳ سال ، ۱۰ سال ، ۲۰ سال ، صدسال یا هر چند سال که برنامه ریزهای ما برای خودشان وقت گذاشتند امکانات درمانی این مملکت را تأمین کنند ، تا دیگر کمبود نداشته باشیم . این را مشخص کنید می‌خواهید طی برنامه ششم این کار را بکنید . ممکن است کسی بگوید فعلاً من مسئولم شاید فردا یا سال آینده و یادوسال دیگر من نبودم یا تا پایان برنامه ششم هنوز شش سال فرصت دارم . من فعلاً می‌گویم که تا آخر برنامه ششم این کار را انجام دهید درمان زمان بندی شده را باید در مقابل چشم مردم ایران قرارداد اگر ما توانستیم بر اساس ارقام هرسال پی‌گیری کنیم که طبق برنامه‌ای که دارید درست انجام داده‌اید یا نه آنوقت می‌توانیم ببایان این برنامه و رسیدن بان هدف مشخص در این برنامه موفق شویم . وگرنه رسیدن به حقایق این آینده‌های دور بدون داشتن برنامه مشخص دردی را دوا نمی‌کنند من امیدوار هستم که این سؤال من در ساحت مقدس مجلس شورای ملی موجب شود که ما پاسخ قانع کننده‌ای در آینده دریافت کنیم و دلگرم بشویم و مردم ایران دلگرمی بدهیم که شما در فلان سال یا فلان دهه صاحب این امکانات خواهید شد دیگر از کمبود وسایل و امکانات بهداشتی و درمانی نگران نباشید و اما اصل دیگر تقسیم غیر عادلانه‌ای است که

بان اشاره‌ای رفت این یک اصل آرمانی است و مسئله ساده‌ای نیست آنچه که ما تا بحال انجام دادیم در واقع برخاسته از آن تفکر فئودالی گذشته بود . حق را به جمع کوچکی دادن و حق را از انبوه مردمی بازگرفتن . من میخواهم در تمام وجودم احساس کنم که مادر تمام برنامه‌ها با فئودالیسم و اندیشه‌های فئودالی جنگیدیم و این نمیشود مگر در کلیه اندیشه‌های جامعه‌مان بیان کنیم . تا نشان بدهیم که ما به همه افراد جامعه ایران بیک چشم نگاه میکنیم . ما می‌گوئیم امکانات این مملکت مال همه مردم این مملکت است و آنوقت برنامه راطوری تنظیم می‌کنیم که سرمایه‌گذارها در چند نقطه متمرکز شود . سرمایه گذاری نقش یک گودال را دارد در هر گوشه‌ای یک قطره باران ببارد بسوی آن گودال سرازیر میشود . اگر ما همه مردم مملکت بیک چشم نگاه کنیم در آنصورت تهران را ایجاد نمی‌کنیم که تمام امکانات مملکت را در اختیارش بگذاریم . سابقاً میگفتیم که تهران را می‌سازیم که جاهای دیگر ایران را خراب کنیم ولی من می‌خواهم بگویم خود تهران را که نساختیم بلکه تهران هم خودش ، خودش را خراب میکند و بهرحال این برنامه‌ها مربوط به دوران فئودالیسم بود . امروز پهنه وسیع ایران زمین باید زیر نظر برنامه ریزان کشور باشد . باتوجه باین مسائل همه چیزها حل خواهد شد . اگر ما چهار ده هزار پزشک داریم که بهر دو هزار و پانصد نفر یک نفر میرسد آنوقت چه کسی دردی در دلش است آیا بازم نگرانی دارد؟ نگرانی شما در آنصورت باید این باشد که بهر دو هزار نفر یک نفر پزشک برسد یا بهر هزار نفر ولی اگر احساس نکردید چیزی در مملکت هست که شما از آن محروم هستید و دیگران آنقدر می‌خورند که شکمشان دارد پتیر کند و شما دارید از لاغری می‌میرید آنوقت نگران میشوید (صحیح است) در مورد پوشش بیمه‌ای صحبتی شد ، پوشش بیمه‌ای یعنی چه ؟ شما اگر بنشینید توی اطاق خودتان و اسمش را بگذارید بیمه درمانی و یک طرحی تهیه بکنید که آگسر آدمهایی مراجعه کنند و این مبلغ پول بدهند ما آنها را بیمه درمانی می‌کنیم این کافی نیست شما آن بیماران را پیش چه کسانی می‌فرستید چه کسانی معالجه‌شان می‌کنند؟ شما مردم را می‌توانید بیمه کنید ولی فقط روی کاغذ بیمه شدن و بیمه کردن امکانات می‌خواهد پس جامعه ما باید باین دو نکته اصلی در هر حال خودش را کنار بیاورد یکی اینکه امکاناتش را به آنجائی برساند که رفع نیازهای آتی‌اش را بکند و دوم ، آنچه را که در اختیارش هست با عدالت تقسیم کند .

من در حال حاضر که البته وزیر بهداشتی در آن حداز توانائی نیست که بتواند تمام آن گره پیچیده‌ای را که در بسیاری از چیزها هست و بیمه درمانی هم یکی از آنها است که باید راه حلی برایش پیدا شود حل کند و این یک واقعیت است. بهرحال ما امکانات را جمع کردیم در تهران، در تهران البته بیشتر از نیاز خودش پزشک و امکانات درمانی هست، حتی با فرمولهای بین‌المللی، ولی ما می‌دانیم که بیشتر بیمارستانهای تهران از بیمارستانهای هر جای دیگر جهان شلوغ‌تر است پس چطور میشود؟ یکی از دلایل این کار این است که شاید ما بهداشتمان ضعیف است ولی دلیل بهترش این است که از تمام مملکت برای معالجه به این جا هجوم می‌آورند ما امکانات را پیش آنها نمی‌بریم آنها مجبور میشوند بیایند اینجا، پس حال اگر تصور می‌فرمائید که در هر روز نزدیک به ۱۰۰ هزار نفر از بیماران به تهران آمدند و هر کدام از بیمارها را یکی دو نفر همراهی می‌کنند ببینید در تهران چندین صد هزار نفر در روز به بیمارستانها و مراجع درمانی هجوم می‌آورند. اگر نمی‌توانید این امکانات را به آنجا برید حداقل برای اینکه بیمار مراجعه کننده در دسر نداشته باشد و یکماه معطل نماند، و وقتی به پزشک مراجعه می‌کند یکماه اینجا کلافه نشود امکانات را در اختیارش بگذارید، بگوئید آقا این بیمارستانی که در خیابان ژاله هست مال استان همدان است بیمارستانی که در خیابان روزولت است برای استان خوزستان، بهرحال سهمیه تعیین کنید مردم گرفتار و بیچاره شده اند یک بیمار آمده استخوان مهره پشتش جابجا شده است از شهر ما مراجعه کرده بود او را بهرجا فرستادیم موفق نشدیم آخر سر گفتند اگر یک هفته دیگر بیایید آنوقت ما بشما خواهیم گفت. که چکار بکنید و بکجا مراجعه کنید. یک جوان دیگری را من در موقعی که لایحه تأسیس وزارت بهداشتی و بهزیستی مطرح بود اشاره کردم. جوانی به پشتش تیر خورده بود قرار بود بیاید بیمارستان، آن جوان آمده آنها زدند زیر قولشان، بالاخره بعد از ۳ ماه بارها من مزاحم خانم معارفی شدم تا ایشان باعث شد که او بستری شود و بعد از چهار روز بیرونش کردند در هر حال مسائلی از این قبیل در مملکت فراوان داریم حتی بایستی راه‌حلهائی باین صورت مسخره که لافل برای هر استان بیمارستانی را در نظر بگیرد تا مردم بیش از این گرفتار و کلافه نباشند پیدا کرد. البته دوستان اینجا یادداشت‌هایی برای من فرستاده‌اند، خودم

هم یادداشت‌هایی دارم که ده مورد هست نرسیدم بیش از دو مورد را یادآوری کنم و بهرحال به نظر من اگر به این دو نکته برسیم یعنی امکانات درمانی خود را در طی یک برنامه مشخص زمانی فراهم کنیم و واقعاً آنچه را که داریم همه با هم از آن امکانات استفاده کنیم و سراین سفرهای کسسه ملت ایستاد بنشینند همه سهم داشته باشیم، مشکلات اساسی ما حل خواهد شد. اگر بصورت دقیق خودش نمی‌توانیم این کار را انجام بدهیم لافل یک راه‌حلهای کوتاه مدتی از این قبیل که من پیشنهاد کردم، پیش‌بینی بکنیم، من فکر می‌کنم برای جلب پزشکان ایرانی از خارج می‌بایست ما خیلی از کارها را انجام بدهیم فقط بالا بردن حقوق آنها کافی نیست می‌بایستی جامعه‌ای داشته باشیم بایک دید همه جانبه ایرانی، و آن پزشکی که در خارج است فکر نکند که باید فقط بیاید در تهران بنشیند بلکه بداند که فلان روستا راه دارد، برق دارد، و در فلان روستا امکانات اولیه زندگی برای خودش و بچه‌اش فراهم هست در نتیجه اگر چنین توجهاتی به مملکت داشته باشیم باید بدانیم و بگوئیم که در عصر انقلاب داریم زندگی میکنیم انقلابی فکر کنیم و انقلابی اقدام بکنیم و الا اگر در سطح رهبری مملکت سخنان درستی گفته شد ولی آن کسی که باید بگیردش درست نمی‌گیرد یعنی ما غالباً می‌بینیم که یک بار سخنی گفته میشود در این جا شنوندگان که می‌خواهند آنرا سردهند هر کدام با یک دیدی آنرا سومی دهند که با واقعیت بیان شده کمترین نزدیکی ندارد. ما اگر اصول انقلاب اجتماعی ایران را درک کردیم و افکار ما بر علیه اندیشه‌های فئودالی تجهیز شده می‌بایستی اینها را در کلیه نمودهایی که از خودمان به نمایش می‌گذاریم بتوانیم ببینیم و بتوانیم بنمایانیم تذکرات دوستان البته در همین زمینه‌هاست من بیش از این تصدیق خاطر نمی‌دهم و متشکرم (احسن).

۸ - طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان و ابلاغ بدولت.

رئیس - گزارش شوردوم موافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان مطرح است، قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۹/۲۴ باحضور آقایان نصیر عصار معاون وزارت امور خارجه و فرامرز زعیمی معاون وزارت بازرگانی لایحه شماره ۱۸۴۱۶ مورخ ۲۵۳۴/۷/۳۰ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع بموافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۲۸ چاپ گردیده است برای شوردوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد:

لایحه قانون موافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان

ماده واحده - موافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان شامل ۱۶ ماده و یک پروتکل و دو نامه ضمیمه که در تاریخ ۱۹/۲/۱۳۵۴ در اسلام‌آباد بامضاء رسیده است تصویب و اجاره مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمعی گزارش شوردوم از کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی کمیسیون راه و ترابری در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۵/۹/۲۸ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون راه و ترابری - علی پاشا نوری اسفندیاری

گزارش شوردوم از کمیسیون بازرگانی بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۵/۹/۲۸ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به موافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون بازرگانی - جعفر قاسم زاده

گزارش شوردوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۱۰/۱ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت‌نامه ترانزیت کالا بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی

محمد علی ادیب مجلسی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۹ - طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به تخلفات انضباطی مستخدمین پشتیبانی نجات و امداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور و ابلاغ بدولت.

رئیس - گزارش شوردوم رسیدگی به تخلفات انضباطی مستخدمین پشتیبانی نجات و امداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه

۲۵۳۵/۱۰/۱ باحضور آقای هنرمندی معاون وزارت

دادگستری لایحه شماره ۷۰۲۸۲ مورخ ۲۵۳۴/۱۱/۲۰ دولت ارسالی از سنا راجع به رسیدگی به تخلفات انضباطی مستخدمین پشتیبانی نجات و امداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۴۱ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون رسیدگی بتخلفات انضباطی مستخدمین پشتیبانی نجات و امداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور

ماده واحده - رسیدگی بتخلفات انضباطی مستخدمین یگان پشتیبانی نجات و امداد سازمان دفاع غیر نظامی کشور تابع آئین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان دفاع غیر نظامی کشور تهیه و به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین برسد.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ، لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۱۰ - طرح سؤال آقای غلامحسین دانشی از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات.

رئیس - سؤال آقای دانشی از وزارت بازرگانی مطرح است آقای دانشی بفرمائید

دانشی - اجازه بفرمائید قبلاً نماینده دولت توضیحاتشان را مرحمت بفرمایند بعداً توضیح عرض خواهم کرد .

رئیس - آقای زعیمی بفرمائید .

زعیمی (معاون وزارت بازرگانی) - پاسخ سؤالات جناب آقای غلامحسین دانشی نماینده مجلس شورای ملی نماینده محترم سؤالاتی بشرح زیر فرموده اند :

برای خرید محصول خرماي کشاورزان خرمشهر - اروندکنار در سال گذشته از طرف دولت مبلغی اختصاص داده شده .

اولا این اعتبار چه مبلغ بوده است ؟

ثانیا چه مقدار محصول خرما خریداری شده ؟

ثالثاً علت اینکه تاکنون مقدار معتابهی از محصول خرماي اروندکنار آبادان خریداری نشده و فاسدگشته چیست ؟

رابعاً مسئول این ائتلاف وزیانی که به کشاورزان این ناحیه رسیده چه کسی است؟ در پاسخ به استحضار میرساند.

الف - تا تاریخ ۳۵/۴/۱۸ مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال جهت پرداخت بهای خرید خرما از کشاورزان خوزستان و هزینه های مربوطه حواله گردیده که از این مبلغ حدود ۶ میلیون ریال آن صرف کرایه کشتی و اجاره انبار و سایر هزینه ها گردیده و مبلغی در حدود ۱۱ میلیون ریال فروشندهگان خرما پرداخت گردیده است .

ارجمند ، جناب آقای زعیمی باندازه ای متوسل به آمار و ارقام شدند که من دچار تردید شدم که آیا مشاهدات عینی من اشتباه است یا آنچه که این ارقام و آمار بیان میکنند خلاف واقع است . برای آنکه دوستان عزیز من ، در جریان این ماجرا قرار نگیرند و یکی از مسائل حساس مملکتی در اینجا مورد مذاکره و دقت قرار بگیرد من پیدایش ماجرا و علت دخالت دولت در این ماجرا را عرض میکنم و گرنه محصول خرما ارتباطی خریدش با دولت ندارد . کشاورزی زحمت کشیده محصولی بدست آورده و باید بفروشد ولی چرا چنین ماجرائی به وجود آمد ؟ این ماجرا باندازه ای حساس و دقیق است از نظر منطقه و از نظر اعتماد و اطمینان مردم که بانهایت تأسف باید عرض کنم که حتی از انتشار سؤال منم جلوگیری فرمودند من حساسیت مطلب و موضوع را عرض میکنم سابقه امر این است که کمیسیونی در استانهای خوزستان تشکیل شد در سال ۲۵۳۳ و تصمیم گرفتند که برای صادرات نوعی خرما را خریداری کنند و مسئول این امر شرکتهای تعاونی روستائی باشند پس از این تصمیم اداره استاندار دستور داد که کشاورزان از فروش خرماي خوزستان خودداری کنند قیمتی که کمیسیون تعیین کرده بود کیلویی ۱۲ ریال بود مسئول امور تعاون و امور روستاها بخشنامه ای صادر کرد و ژاندارمری محل، اولاً از فروش خرماي کشاورزان جلوگیری کرد ثانیاً از جمع آوری خرما بطور سنتی که معمول هزار سال آنها بود جلوگیری بعمل آورد و گفتند که ما می خواهیم خرما را از شما خریداری کنیم به کیلویی ۱۲ ریال، کشاورزان ساده دل هم مسرور و خوشحال شدند ، چه شده که دولت بنکر ما اقتاده و محصول ما را می خواهد به این قیمت خریداری کند . کدام کشاورز؟ کشاورزی که آب ندارد آتش شور است کشاورزی که راه ندارد ، کشاورزی که وقتی بارندگی میشود ارتباط او با شهر قطع میشود کشاورزی که وسیله دربان و بهداشت ندارد کشاورزی که برق ندارد و اینها جزو نیازمندیهای منطقه است که من امیدوار بودم همکار ارجمندم جناب آقای شریفی وقتی که نیازمندیهای منطقه را در نظرشان بیان میکردند از این مسائل هم یاد میکردند این کشاورز ساده دل خوشحال شد که دولت به فکر او افتاده و میخواهد خرما و محصولش را خریداری کند ۲۵ هزار تن خرما را خریدند و بازار از دست کشاورز رفت هم بازار داخلی و هم بازار خارجی، بازار داخلی آذربایجان بود که میآمدند ، خرماي خوزستان را می خریدند و می بردند

به بازار محلی. اتاق اصناف آذربایجان کیلویی یک تومان قیمت گذاشت در حالیکه در محل قیمت را ۱۲ ریال گذاشته بودند آذربایجانی گفت که اگر من بیایم و کیلویی ۱۲ ریال بخرم متضرر میشوم باین ترتیب بازار داخلی از بین رفت و نتیجتاً در آذربایجان بازار سیاه خرما بوجود آمد . بازار خارجی پاکستان و کرانه های خلیج فارس بود آنها می آمدند و محصول خرماي خوزستان را می خریدند آنها هم آمدند و دیدند که کشاورز خوزستانی محصولش را نمی فروشد یعنی از فروش ممنوع شده است و به بازارهای دیگر سرازیر شدند در نتیجه ۱۱ هزار تن خرما در خوزستان ماند و محصول یکسال زحمت، رنج، مرارت، بی آبی، سختی ، دشواری، مشقت ، گرفتاری روی زمین ماند و کسی نبود به داد کشاورز برسد . مسئول چه کسی بود ؟ مسئول اداره یک وزارتخانه ای بود که بدون مطالعه آمده بود اقدام کرده بود ، بابا دولت نمیتواند خریدار باشد ، دولت نمیتواند بازرگان باشد ، بگذارید مردم خودشان کار خودشان را بکنند بطور سنتی کشاورز خوزستانی خرمايش را جمع آوری میکرد و سالها این خرما می ماند و از بین نمیرفت گفتند زیرنخلها باید باشد و شما حق ندارید دست به آن بزنید ما می خواهیم از طریق بهداشتی جمع آوری کنیم ، بسته بندی کنیم و صادر کنیم به جاهای دیگر در حالیکه جناب آقای زعیمی در آبادان خرماي بسته بندی شده جاهای دیگر به فروش میرسد من می آورم و نشان میدهم در همین تهران خرماي بسته بندی شده جاهای دیگر بفروش میرسد خرماي کشاورزان ماند، من و جناب آقای پزشکپور بدست و پا افتادیم ملاحظه بفرمائید اینها آمدند به شما و حرف شما اعتماد کردند بیایند و به دادشان برسید . جناب آقای نخست وزیر دستور دادند که وزارت بازرگانی مأمور بشود و بروند این خرماها را بخرند اینها آمدند کیسه های نایلونی دادند به کشاورزان و خرماها را جمع آوری کردند و گذاشتند سر راه به امید اینکه چه موقعی بیایند اینها را ازشان بخرند . این آماري که جنابعالی دادید که خرماها خریداری شده آقای زعیمی بنده عکس و تفصیل ضمیمه سؤال کردم که در کناره های اروندکنار، این خرماها مانده . تصویر هم پهلوی من است آنهايي هم که خریداری شده اند تفاله های خرماهای شرکتهای صادر کننده است که رفتند کیلویی ۲ ریال خریدند و کیلویی ۸ ریال ، ۱۰ ریال به حساب شما گذاشتند (ملک منصور اسفندیاری - اعلام جرم بفرمائید) الان کشاورزان اروندکنار خرماي

سال ۲۰۳۴ شان روی زمین مانده به دادش برسند به تمام مقدمات، من نمی‌خواهم قسم بخورم خودم به یک کشاورز علیل که خرمایش روی زمین مانده بود دستی کمک کردم اینها در این وضع هستند و این آمار جوابگوی من نیست من مدارکی دارم که باید جواب بدهید باید فکر این کشاورز باشید او ایمان دارد به مملکت، و عقیده دارد به کشور، او مرز دار غیر این کشور است او کسی است که به این کشور در مراحل حساس خدمت کرده نگذارید ایمان و اعتقادشان از بین برود (احسنت) این آمارها را غلط دادند به شما، اینها اشتباه است باید به اعتماد و اعتقاد مردم توجه کنید عرض کردم این یک مسئله ملی و میهنی شده من بروم آنجا بگویم چی؟ بارها مردم دورما جمع شدند و گفتند که چه شد شما آمدید به ما وعده دادید؟ روزنامه رستاخیز ملت ایران پارسال با تیتراژ درشت در صفحه اول نوشت خرمای کشاورزان خوزستان خریداری میشود. خسرمای آنها مانده کنار جاده بعلت اینکه خرمائی دیگر مانده شیرهاش از بین رفته بود و یک مشت هسته و تفاله باقی مانده بود چه بخردند؟ چرا اینطور به سر مردم درآوردید؟ چرا اینطور محصول کشاورز را از بین بردید؟ چرا اعتقاد و ایمان مردم را متزلزل می‌کنید؟ چرا راهی را پیش نمی‌گیرید که کشاورز و دهقان و کارگر معتقد باشد؟ اینکارهای شماست که آن اهداف مقدس شاهنشاه آریامهر را دارد خراب می‌کند (صحیح است) نخست وزیر صمیمیت دارد وقتی جریان را به او گفتند بماقول داد، دستور داد خرمای کشاورزان خریداری بشود. ۱۲ میلیون تومان پول کمی نبود چه شد در کجا رفت این پولها؟ آن اعتقاد و دین و مذهب است که آن کشاورز را به مملکت به شاه علاقمند می‌کند و عشق می‌ورزد. اینها در دلهای خالص، در دلهای این کشاورزان است من متأسفانه به این جوانی که دادند قانع نشدم مدارک مکفی دارم که در کمیسیون ارائه خواهم داد استدعا می‌کنم که این سؤال به کمیسیون مربوط ارجاع بشود تا من در کمیسیون مدارک کافی و لازم را ارائه بدهم همکار من جناب آقای اخلاق پور هم در مورد خرید خرما مکاتبات زیادی با وزیر بازرگانی کردند جوانی هم که به ایشان دادند تقریباً همین جوانی است که به بنده دادند پس ایشان هم از نظر مکاتبه قانع نشدند و بنده هم از نظر این جواب قانع نشدم تقاضای ارجاع این سؤال را به کمیسیون دادم.

رئیس - سؤال آقای دانشی به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع میشود.

۱۱ - طرح سؤال آقای اخلاق پور از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات.

رئیس - سؤال آقای اخلاق پور از وزارت بازرگانی مطرح است، آقای اخلاق پور بفرمائید.

اخلاق پور - اجازه بفرمائید قبل از آقای زعیمی توضیحاتشان را بدهند.

رئیس - آقای زعیمی بفرمائید.

زعیمی (معاون وزارت بازرگانی) - پاسخ سؤالات جناب آقای اخلاق پور نماینده مجلس شورای ملی، نماینده محترم سؤالاتی بشرح زیر فرموده‌اند:

۱- طبق مندرجات روزنامه شماره ۴۸۰-۲۰۳۰/۹/۱۰- رستاخیز کالاهای وارد شده بکشور در هشت ماهه سال جاری بالغ بر نه میلیون و هشتصد هزار تن و بارزش ۶۰۷ میلیارد ریال و کالاهای صادره از کشور بخارج در این مدت بالغ بر ۵۹۰ هزار تن بارزش ۲۰ میلیارد ریال بوده است که در مقام مقایسه معلوم میگردد کالاهای وارداتی نه میلیون و دویست و پنج هزار تن فزون تر از کالاهای صادراتی بوده که پس از وضع بهاء کالاهای صادراتی مبلغ ۶۳۲ میلیارد ریال از بابت بهاء این اضافه کالاهای وارداتی از پول و ثروت کشور خارج گردیده است.

۲ - روزنامه شماره ۴۸۳ - ۲۰۳۰/۹/۱۳ - رستاخیز حاکی است که مقدار هفت هزار تن کالا متعلق بدولت و اشخاص متفرقه که در بین آنها برنج و پودر نارگیل و پودر شیرو. ۸۰ تن روغن خوراکی و مواد شیمیائی بوده است فاسد گردیده و مقداری هم آهن آلات فرسوده در بین کالاهای متروکه مشاهده شده است.

حال خواهشمند است دستور فرمایند وزیر یاوزراء مسئول در مجلس حاضر و بسؤالات زیر پاسخ دهند.

الف - بطور محقق ممالک پیشرفته و همچنین ممالک در حال توسعه از نظر افزایش ثروت ملی سعی میکنند که مرتب به کالاهای صادراتی خود بیفزایند و یا لااقل بین کالاهای وارداتی و صادراتی تعادل برقرار نمایند که ضرری متوجه ثروت ملی نگردد آیا روشی را که دولت اتخاذ کرده و وارداتش بدون توجه به میزان صادرات این چنین سرسام آور میباشد برخلاف سیاست اقتصادی نیست؟ و با ادامه این وضع بارها در تنگنای فقر اقتصادی قرار نخواهد داد و اگر این همه کالا که از خارج وارد میگردد از نظر احتیاج عمومی قابل جذب است پس چرا بلا مصرف در انبارهای بنادر باقی میماند تا در اثر مرور زمان قسمتی از آن فاسد و یک قسمت هم فرسوده گردد.

ب - طبق مندرجات روزنامه شماره ۴۸۳ رستاخیز از هفت هزار تن کالای فاسد شده مقداری از آن متعلق است به اشخاص متفرقه و بقیه به دولت اولاً تعیین و اعلام فرمایند که مقدار کالای فاسد شده متعلق به دولت چقدر بوده و بها آن چقدر است ثانیاً معلوم گردد که فاسد شدن کالا و خسارات وارده ناشی از فعل یا ترک فعل مسئولین امور بوده است یا خیر اگر در این عمل که منجر به فاسد شدن هفت هزار تن کالا گردیده مسئولیتی متوجه مسئولین امر میباشد دولت از نظر جبران خسارات وارده و تنبیه آنان چه اقداماتی بعمل آورده است؟ ثالثاً برای اینکه بعداً با چنین وضعی مواجه نشویم اولیاء امور چه تدابیر و تصمیماتی اتخاذ نموده‌اند.

در پاسخ باستحضار میرساند:

در سالهای اخیر بعلت افزایش درآمد سرانه کشور در پرتو انقلاب شاه و ملت قدرت خرید مردم سراسر کشور بطور مستمر افزایش یافته و این افزایش درآمد در تقاضای آنها برای کالاهای مصرفی از یک سو و کالاهای سرمایه‌ای برای مصارف صنعتی کشور از سوی دیگر اثر قابل توجه گذارده است و چون تولیدات داخلی تا حد احتیاجات روزافزون مردم بکالاهای مصرفی و سرمایه‌ای نبوده لذا روند افزایش واردات دائماً سیر صعودی داشته است بنابراین افزایش واردات و نابرابری آن با صادرات کشور چه در مورد کالاهای سرمایه‌ای و چه مصرفی ناشی از توسعه و رشد اقتصادی کشور بوده است که در اثر پیشرفت و ترقیات کشور در سالهای اخیر حاصل شده است بدیهی است افزایش روزافزون تقاضا برای کالاهای مختلف تنگناهایی نظیر عدم تکافوی ظرفیت بنادر، اسکله‌ها، انبارها، راهها و نیز کمبود وسایل حمل و نقل غیره را سبب شده و مالملاً زیانهای از آن قبیل که در سؤال نماینده محترم مجلس شورای ملی عنوان شده و برای بخش خصوصی و دولتی بار آورده است که بالطبع برای رفع این تنگناها نیز اقدامات جدی بعمل آمده توفیقاتی نیز حاصل شده است.

بنابراین زیانهای ناشی از کمبود ظرفیت انبار و غیره در اقتصاد روبه پیشرفت کشور اجتناب ناپذیر بوده است ولی برای جلوگیری از هرگونه اتلافی با توجه به برنامه‌های وسیعی که برای تجهیز بنادر و انبارها و اسکله‌های پیش بینی شده قطعاً از اتلاف کالاهای بخش خصوصی و دولتی بتحو مؤثری جلوگیری خواهد شد.

رئیس - آقای اخلاق پور بفرمائید.

اخلاق پور - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند سؤالی را که بنده کردم بسیار مهم و در سطح کشور

است پاسخی که نماینده دولت دادند بهیچوجه قانع کننده نبود ولی قبل از اینکه بنده به این مسئله بپردازم لازم میدانم به استحضار مجلس برسانم که اینجانب در تاریخ ۱۰ تیرماه ۲۰۳۰ سؤالی در مورد سازمان تنقیح قوانین از دولت نموده بودم که سؤال مذکور در تاریخ ۱۹/۴/۲۰۳۰ ذیل شماره ۷۷۷ بدولت ابلاغ گردید و مقام محترم نخست وزیر هم بموجب نامه شماره ۳۱۸۰-۲۰۳۰/۴/۲۲-۲۰۳۰ آمادگی دولت را برای پاسخ گویی بسؤال مذکور اعلام داشته است ملاحظه فرمودید از تیرماه ۲۰۳۰ تا بحال که متجاوز از ۳ ماه است و دولت هم آمادگی خود را برای پاسخ گویی اعلام کرده است معذالک سؤال مورد بحث تاکنون در جلسه علنی مجلس شورای ملی مطرح نشده است. امیدوارم که هرچه زودتر باین سؤال هم پاسخ دهند و برای آینده نظائری نداشته باشند. اما در مورد پاسخ جناب آقای زعیمی معاون محترم وزارت بازرگانی سعی میکنم که بطور اختصار بعرض برسانم. آنچه که اینجانب از فحواي گزارش جناب آقای زعیمی فهمیده و استنباط نمودم باحصل این بود که درآمد مردم فوق العاده زیاد شده و آنچه آنچنان بالا رفته است که تمایل آنها به خریداری اشیاء لوکس و کالاهای خارجی افزایش یافته و بهمین علت هم بر میزان کالاهای وارداتی افزوده شده است این استدلال صحیح نیست و موجب نمیشود که ما توجهی به تولیدات داخلی خود ننموده و از نظر فعالیت های اقتصادی به کالاهای صادراتی بی توجه باشیم باید سعی کنیم با درآمد فوق العاده‌ای که نصیب مملکت گردیده و این درآمد در مقابل فروش نفت بدست آمده کارخانه‌های تولید کالا به مملکت وارد کنیم تا با ساختن کالاهای لازم از وارد کردن کالاهای مشابه بی نیاز گردیم برخلاف انتظار دیده میشود که بدون توجه باین نکته اساسی که غالباً از طرف نمایندگان محترم و خود اینجانب که در هنگام طرح بودجه مملکتی بدان اشاره کردیم توجهی نمیشود و روز بروز هم بر میزان کالاهای وارداتی افزوده میشود بتحویکه در مقابل این کالاهای واردتی ثروت و ارز مملکت دارد بخارج سرازیر میشود نظر آقایان محترم را بروزنامه رستاخیز روز یکشنبه ۷ آذرماه جلب میکنم ۲ میلیارد ریال سرمایه وارد کنندگان چای را کد مانده است. تحویل حواله‌های چای به وارد کنندگان چای ۹ ماه طول می‌کشد. در پی انتشار خبر مربوط به متروکه شدن چای‌های انباشته شده در بنادر جنوب در روزنامه رستاخیز سندیکای بازرگانان و توزیع کنندگان چای کشور وابسته به اطاق بازرگانی و صنایع

و معادن ایران اعلام کرد که سازمان چای در ماههای اخیر ناچار شده است حواصیل تحویل چای را با تأخیری معادل ۹ ماه بفروشی رسانیده و تحویل دهد و باین ترتیب مبلغی در حدود ۲ میلیارد ریال سرمایه وارد کنندگان چای که صرف خرید این کالاها شده است و سازمان چای قدرت و امکان تحویل بموعده آنرا ندارد را کد مانده است. سندیکای مذکور پیرامون مشکلات بازرگانان و وارد کنندگان چای و مسئله ترخیص چای از گمرکات کشور اعلام داشت که بموجب تصمیم اخیر سازمان غله و قند و شکر و چای زیان ناشی از خرید چای داخلی در برابر چای وارداتی معاف از اختلاط بیش از پیش افزایش یافته است و انعکاس این تصمیم در بازار معاملات اثر سریع و مستقیم داشته و بازار چای را از چای قاچاق که معمولاً در شرایط افزایش قیمت در اختیار میگیرد اشباع کرده است و در نتیجه بازرگانان وارد کننده باین نظامی بازار چای مواجه و امکان آنها بشدت تقلیل یافته است. نمایندگان محترم ملاحظه میفرمایند که فعالیت های اقتصادی کشور بلحاظ ندانم کاریها و نبودن قاعده و ضابطه مشخص باچه مشکلاتی مواجه و بازرگانان ما را باچه مصائب و سختی ها روبرو کرده است. باز هم در روزنامه ای خواندم که مقدار زیادی کالاها و وارداتی در انبارهای بنادر انباشته شده است که بلحاظ نداشتن انبساط و علامت مشخصه صاحبان کالاها شناخته نمی شوند و این کالاها بصورت فله درآمده است و صاحبان کالاها و مسئولین امور قادر نیستند این کالاها را فله شده را از یکدیگر تفکیک و آنها را ترخیص نمایند باین ترتیب ملاحظه میفرمایند که چه بی نظمی و بی توجهی در وضع کالاها و وارداتی و تشکیلات اداری گمرکات ما بوجود آمده است و جناب آقای زعیمی معاون محترم پارلمانی وزارت بازرگانی در پاسخ سؤال مطروحه بمسائلی اشاره فرمودند که بهیچوجه ارتباطی با موضوع ما نحن فیه نداشت و قانع کننده هم نبود وانگهی سؤال گردیده بود که از هفت هزار تن کالاها فاسد شده چقدر آن متعلق بدولت است و بهاء آن چقدر است و آیا فاسد شدن این کالاها ناشی از فعل یا ترک فعل مسئولین امور است یا نه؟ و اگر مسئولیتی متوجه مسئولین امر میباشد جهت جبران خسارات حاصله و تنبیه قانونی آنان چه اقداماتی بعمل آمده است که متأسفانه جناب آقای زعیمی پاسخ صریح و روشنی ندادند بهرحال شما ملاحظه میفرمایید وضع واردات کالا چقدر ما را تحت فشار قرار داده که این چنین گرفتار شده ایم و من باین جوانی که جناب آقای زعیمی دادند بهیچوجه قانع نشدم از مقام

محترم ریاست استدعا دارم که سؤال بنده را به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع بفرمایند تا در آنجا بررسی شود. رئیس - سوال آقای اخلاق پور به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع میشود.

۱۲ - طرح سؤال آقای نظمی از وزارت بازرگانی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات.

رئیس - سؤال آقای نظمی از وزارت بازرگانی مطرح است آقای نظمی بفرمائید.

نظمی - اجازه بفرمائید اول نماینده دولت توضیحاتشان را بفرمایند.

رئیس - آقای زعیمی بفرمائید.

زعیمی (معاون وزارت بازرگانی) - بنده امروز خیلی شانس داشتم که بیشتر در خدمتتان باشم جناب آقای نظمی نماینده محترم سؤالی کرده اند از وزارت بازرگانی بدین شرح.

۱ - نسبت به بازاریابی و صدور سبزه (کشمش تیزابی) چه اقدامی شده است و با توجه به اینکه مقدار زیادی محصول سال گذشته در دست باغداران مانده و محصول جدید نیز چندماه دیگر به بازار خواهد آمد چه تدابیری برای خرید از باغداران اندیشیده شده است.

۲ - با توجه به اینکه هزینه تولید خصوصاً دستمزد کارگر بالا رفته است و سبزه با قیمتهای یک اسروزه در بازار هست به تولید کننده و باغدار صرف نمیکند، در جهت کمک به این دسته از مردم مملکت چه فکری شده و چه اقدامی صورت خواهد گرفت؟

۳ - اگر صدور سبزه امکان ندارد و نتیجتاً دولت قادر به بازاریابی نیست برنامه های کوتاه مدت و بلندمدت دولت در این زمینه چیست؟ و چه سیاستی در این مورد عمل خواهد شد؟

۴ - اگر استدلال اینست که منبع سبزه نباید تولید شود و تولید آن اقتصادی نیست مسلماً باید برای مازاد انگور فکر عاجلی بشود. در این زمینه چه اقدامی شده است؟

۵ - حال که عملاً مشاهده میشود تولید انگور مازاد بر مصرف بوده و صدور آن نیز مشکل است چرا وزارت کشاورزی با دادن وامهای قابل توجه کشاورزان را تشویق به کشت و ایجاد باغ انگور میکند و این هزینه گزاف را در مقابل آینده ای مبهم به آنان تحمیل مینماید و از طرف دیگر شنیده شده است که در منطقه رضائیه یک شرکت خصوصی میخواهد در زمینهای ملی شده مقدار

باغداران میشود نسبت بگذشته اگر بیشتر نباشد کمتر نیست ۳ - در مورد سؤال سوم شرحی که فوقاً در قسمت یک بعرض رسید در مورد سؤال سوم نیز صادق است.

۴ - با اقداماتی که برای بازاریابی و فروش سبزه در بازار داخلی و خارجی از طرف وزارت بازرگانی بعمل آمده صدور سبزه نه تنها امکان پذیر است بلکه بدین وسیله امکان توسعه آن نیز هست.

۵ - ایجاد تسهیلات اعتباری و تشویق کشاورزان به احداث باغهای انگور و دیگر اقداماتی که در این زمینه بعمل میآید همه مؤید آن است که آینده این زراعت چه از نظر بازار داخلی و چه بازارهای بین المللی بسیار روشن است و بیمی از بابت افزایش تولید این کالا چه بصورت انگور و چه بصورت کشمش وجود نخواهد داشت از طرفی با اقداماتی که از طرف مؤسسات دولتی و خصوصی بعمل آمده و برنامه هایی که برای تبدیل انگور به سایر کالاهای قابل مصرف از جمله آب انگور در دست اجرا است در آینده قدرت جذب بازار داخلی چه برای مصارف صنعتی و چه خوراکی بازمهم بیشتر خواهد شد و همانطوریکه اشاره شد افزایش تولید انگور و مشتقات آن مسأله ای ایجاد نخواهد کرد.

رئیس - آقای نظمی بفرمائید.

نظمی - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم بنده خیلی خوشحال هستم، موقعی سرور عزیزم جناب آقای زعیمی به سؤال من جواب دادند که زمان قسمتی از مشکلات را بطور موقتی حل کرده است. عرض کنم ایشان با اطمینان خاطر به سؤال من جواب دادند که مشکلی نیست و مشکلی نخواهد بود من هم آرزو میکنم و امیدوارم که بدین نحو باشد ولی دوست عزیز توجه داشته باشید که موقعیت امسال با موقعیت پارسال که بنده این سؤال را کردم زمین تا آسمان فرق کرده است پارسال سبزه کشاورزان روی دست کشاورزان و با صادر کنندگان مانده بود و برای تنی . . . ۴ دلار هم شما مشتری نداشتید اگر امروز مذاکراتی در جریان است که . . . ۸ دلار به کشور دوست و همسایه مان شوروی بفروشید این مسئله ای است که شما شاید بهتر از من بدانید در منطقه آمریکا پیش آمده است اگر دوست عزیز امسال باغات انگور کالیفرنیا را سرما نمی زد من اطمینان دارم که شما با این صدای رسا و بلند نمی توانستید جواب بدهید این نتیجه اقدام دولت یا وزارت بازرگانی نیست که امروز احیاناً سبزه ای روی دست باغداران باقی نمانده

یکهزار هکتار باغ انگور ایجاد نماید، آیا با وجود فزونی تولید بر مصرف و وضع مالی نامطلوب باغداران این عمل چه منطقی داشته و با سیاست و اقدامات وزارت بازرگانی چه تطابقی دارد.

در پاسخ باستحضار میرساند:

۱ - با توجه به بررسیهایی که بعمل آمده در حال حاضر سالانه حدود ۳۰ الی ۴۰ هزار تن کشمش در ایران تولید میشود که مقدار ۱۰ هزار تن آن جذب بازار داخلی و بقیه با نرخهای بین المللی به کشورهای خارج صادر میگردد و از این نظر جای هیچگونه نگرانی نیست چون با وجود رقابتهایی که از طرف کشورهای دیگر در بازارهای خارجی خصوصاً در کشورهای عضو بازار مشترک با کشمش صادراتی ایران میشود معذالک صادرات کشمش ایران در بازارهای خارج از موقعیت خوبی برخوردار است البته این را باید به استحضارتان برسانم که نه تنها محصول کشمش از پارسال مانده بلکه مقدار زیادی از محصول سال آینده هم پیش فروش شده است. از آن گذشته برای توسعه صادرات این کالا و نفوذ در بازارهای جهانی وزارت بازرگانی در مذاکراتی که برای عقد قرارداد با کشورهای خارجی بعمل میآورد کوشش میکند کشمش را نیز در لیست اقلام صادرات ایران قرار دهد. در مورد سایر کشورها از جمله کشورهای بازار مشترک مذاکراتی در جریان است تا از طریق برقراری تسهیلات گمرکی و ایجاد تعرفه های ترجیحی و غیره موجبات صادرات بیشتر کشمش را فراهم آورد. ضمناً مرکز توسعه صادرات ایران اقدام بر تأسیس شرکت های صادراتی با سرمایه بخش عمومی و خصوصی نموده تا بتواند در زمینه صادرات اقدام مؤثری بعمل آورده و بالتبع از زارعین و باغداران حمایت شده باشد.

۲ - همانطوریکه استحضار دارند بدنبال پیشرفتهای کشور و افزایش درآمد سرانه تغییراتی در جهت بالا رفتن نرخ دستمزد در همه زمینه ها از جمله نرخ دستمزد کارگران زراعی بچشم میخورد بهمین لحاظ بهترین طریق برای پائین نگه داشتن قیمت کالاها و کشاورزی عرضه پاره ای از خدمات از جمله ایجاد تسهیلات اعتباری و اقدامات زیر بنائی و نظم و نسق دادن سیستم بازاریابی برای فروش کالا در بازارهای داخلی و خارجی است که حالیه در تمام این زمینه ها از طرف دولت اقدام مؤثر و جدی شده و در نتیجه اگر دستمزد کارگران کشاورزی افزایش یافته در مقابل قیمت فروش این کالاها نیز در بازار داخلی و خارجی بالا رفته و مالا سودی که عاید

و بشارت بدهید که مقداری از محصول سال آینده هم بفروش رفته است اگر وزارت بازرگانی تعهد و تضمین می کند که هر سال باغات کالیفرنیا را سرما بزند بنده عرضی ندارم و سئوالم را پس می گیرم ولی من مطمئن هستم چنین تضمینی را به بنده نمی دهید بنده از اقدامات وزارت بازرگانی در این زمینه سؤال کردم و باطمینان عرض میکنم، شما هم بهتر از من میدانید که وزارت بازرگانی هیچگونه اقدامی در این زمینه نتوانسته است بکند. اشاره به شرکتها و اتحادیهها فرمودید شما خودتان بهتر از من می دانید که اینها یک عده صادرکنندگانی هستند که سعی می کنند محصول باغداران را به قیمت پائین بخرند تا اگر موقعیتی پیش آید مثل امسال سرمائی آمد بقیه گزاف در بازارهای بین المللی محصول باغداران را به نفع خود بفروشند و البته این موضوع نتیجه ای عاید باغدار نخواهد کرد مخصوصاً باغداران انگور آذربایجان غربی که بیش از ثلث صادرات این محصول را تأمین میکنند و می توانند بیش از یک میلیارد ریال ارز وارد مملکت بکنند این است که دولت باید محصول را از دست باغداران بموقع خریداری بکند گفتم در این زمینه چه اقدامی شده است فرمودید پارسال سبزه ای نمانده و امسال هم نمی ماند ولی ما می دانیم که پارسال سبزه را از باغدار کیلویی کمتر از ۱۵ ریال خریدند سیدانید کیلویی ۱۵ ریال، ۱۸ ریال یعنی چه؟ مسلماً خوب میدانید ولی اگر دقیق محاسبه نکرده اید بنده عرض میکنم یعنی انگور کیلویی دوریال و نیم و سه ریال بفروش میرود آیا این بضع باغداران مملکت است و آیا این است نوید و بشارتی که شما بمن و باغداران مملکت دادید من مطمئن هستم اگر بیشتر و عمیقاً به سؤالات من توجه می فرمودید به این نحو جواب نمی دادید اینکه باغ و باغداری صرف نمی کند مسئله ای نیست که من برای اولین بار اینجا مطرح کرده باشم باغ انگور با توجه به این بازار حالا اسمش را بازاری جهانی می گذارید یا چیز دیگر بنده نمی دانم بهرحال برای باغدار صرف نمی کند و برای این مسئله هم هیچ اقدامی نشده البته ما شواهد زیادی داریم و خودمان هم ناظر هستیم که باغدار انگور در هر هکتار در حدود ۴۰۰ تومان ضرر می کند برای این کار باید فکری کرد شهرستان رضائیه بیش از ۲۰ هزار هکتار باغ انگور دارد اگر این را تقسیم کنیم به تعداد افراد خانوار بیش از صد هزار نفر از این راه اعاشه میکنند اینها جزو مملکت و جزو هم میهنان ما هستند. به وضع اینها باید رسیدگی شود اینکه فرمودید

باتوجه به اوضاع و احوال توسعه پیدا میکند عرض کنم این یک مسئله استثنائی است و یک شرکتی که خودش کارخانه ای در محل دارد و میخواهد محصول خودش را بصورت باغداری و باغ کاری بدست بیاورد و از این پول چیزی بدست کشاورز ندهد، محصول باغداران آنوقت چه خواهد شد؟ نمی دانم بنده در این زمینه عرایض خیلی زیادی دارم برای اینکه وقت مجلس محترم گرفته نشود و مطمئن هستم که جنابعالی هم میدانید که جوابتان قانع کننده نبود این است که از مقام ریاست استدعا می کنم سؤال را به کمیسیون مربوطه ارجاع فرمایند تا در آنجا بنده هم حاضر بشوم و پاسخ اصلی و مدارکم را ارائه بدهم.

رئیس - سؤال آقای نظمی به کمیسیون رسیدگی بسئوالات ارجاع میشود.

۱۳ - طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون دادگستری راجع به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - گزارش شور دوم تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز یکشنبه ۲۵/۸/۲۵۳۵ باحضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۰۶۹۴ مورخ ۲۵/۱/۱۴۴ دولت راجع به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری را که گزارش شور اول آن به شماره ۲۹۵ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهادهای رسیده مصوبه شور اول را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بشرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه روز یکشنبه ۲۵/۹/۱۰ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دادگستری را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مزبور در جلسه روز چهارشنبه ۱/۱۰/۲۵۳۵ کمیسیون دادگستری مورد تأیید قرار گرفت. اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

کیومرث وشمگیر

گزارش شوردوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز یکشنبه ۲۵/۹/۲۵۳۵ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد. اینک گزارش آن را در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری به مجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

محمدعلی ادیب مجلسی

گزارش شوردوم از کمیسیون بهداری و بهزیستی بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری و بهزیستی در جلسه روز چهارشنبه ۲۵/۹/۲۵۳۵ باحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون بهداری و بهزیستی - دکتر علی صدیق اسفندیاری

رئیس - ماده اول قرائت میشود.

ماده ۱ - و کلا و کارگشایان دادگستری طبق مقررات این قانون از طریق بیمه اجباری در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت حمایت میشود.

تبصره - و کلا و کارگشایانی که مشمول مقررات قانون استخدام کشوری یا قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی یا قانون تأمین اجتماعی یا مقررات بازنشستگی دیگری هستند از مشمول مقررات حمایتی این قانون مستثنی میباشند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده اول رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - برای اجرای این قانون صندوق بنام صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری که در این قانون صندوق نامیده میشود تشکیل میگردد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ آقای جاف بفرمائید. سالار جاف - باعرض سلام عرض کنم در مورد ماده ۲ محل درآمد این صندوق از کدام راه تأمین میشود؟ چون کلمه صندوق یعنی جایگاه پول، مانمی دانیم این پول از کجا و از چه محلی برای این صندوق تأمین میشود.

رئیس - آقای جاف منابع مالی صندوق در ماده ۲ پیش بینی شده است بقیه مواد را بخوانید اشکال شما رفع میشود. نظر دیگری نسبت به ماده دوم نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده دوم رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - صندوق دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و از پرداخت مالیات و عوارض معاف میباشد. رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۳ رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اساسنامه صندوق از طرف کانون وکلای دادگستری مرکز با مشارکت نماینده یا جلب نظر کانونهای دیگر تهیه و پس از تأیید وزارت دادگستری و بهداری و بهزیستی و تصویب شورای عالی تأمین اجتماعی بموقع اجراء گذاشته میشود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۴ رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - منابع مالی صندوق بشرح زیر است: ۱- حق بیمه ای که مشمولین این قانون مستقیماً بصندوق میپردازند. ۲- وجوهی که کانونهای وکلا بصندوق میپردازند. ۳- سود حاصل از درآمد وجوه صندوق.

ع - کمک ها و هدایائی که از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی بصندوق داده میشود .

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۹ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - کلیه دارائی و تعهدات صندوق تعاون و کلا دادگستری به صندوق منتقل میشود .

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۹ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - وجوه مذکور در تبصره ۹ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور و همچنین کسور بازنشستگی قضات و کارمندانی که قبل از بازنشستگی مستعفی شده یا بشوند و پروانه و کالت گرفته یا بگیرند باید بصندوق واریز شود .

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۰ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - نرخ و ترتیب پرداخت حق بیمه از طرف بیمه شده و کانون و کلا و شرایط استفاده از مزایا و میزان آن و نحوه بهره برداری از وجوه صندوق طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت بهداری و بهزیستی و وزارت دادگستری به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد .

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۸ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - از تاریخ اجرای این قانون وجوه موضوع

مواد ۳ و ۴ قانون تشکیل صندوق تعاون و کلا به کانون و کلا ی مربوط پرداخت میشود .

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۹ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - دولت به پیشنهاد وزارت دادگستری هر سال مبلغی بابت حق الوکاله های تسخیری و معاضدتی در بودجه کل کشور پیش بینی و به کانونهای و کلا خواهد پرداخت .

حق الوکاله و کالت های تسخیری و معاضدتی طبق آئین نامه ای است که از طرف کانون و کلا مرکز با مشارکت نماینده یا جلب نظر کانونهای دیگر تهیه و بتصویب وزارت دادگستری خواهد رسید .

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۰ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - تجدید پروانه سالانه و کلا و کارگشایان مشمولین این قانون موقوف به ارائه مفاصا حساب پرداخت حق بیمه میباشد .

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۱ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - و کلا و کارگشایانی که طبق مقررات مربوط تقاضای بازنشستگی میکنند مکلفند تمام حق بیمه سنوات گذشته خود را به ترتیبی که در آئین نامه موضوع ماده ۸ این قانون تعیین خواهد شد بپردازند .

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۲ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - سوابق خدمت رسمی قضات و کارمندان

دولت و مدت نمایندگی، مجلسین سنا و شورای ملی و مدت خدمت و وظیفه کسانی که مشمول مقررات این قانون قرار میگیرند از لحاظ بازنشستگی بشرط پرداخت تمام حق بیمه سنوات مذکور با احتساب وجوه پرداختی بابت بازنشستگی متقاضی که بصندوق واریز شده است جزء سابقه و کالت محسوب خواهد شد .

تبصره - در صورتیکه برای متقاضی بازنشستگی بعنوان سهم کارفرما وجوهی در صندوق های بیمه دیگر پرداخت شده بر حسب تقاضای متقاضی بصندوق منتقل خواهد شد .

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۳ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - و کلا و کارگشایانی که از مستمری بازنشستگی یا از کار افتادگی موضوع این قانون استناده میکنند دیگر حق و کالت ندارند .

تبصره - و کالت هاییکه قبل از صدور حکم بازنشستگی به و کلا ی بازنشسته داده شده و محاکمات آن در جریان رسیدگی است بقوت خود باقی و تعقیب دعاوی مذکور تا مرحله نهائی از طرف و کلا ی بازنشسته بلا مانع است .

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۴ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - و کلا و کارگشایان دادگستری میتوانند با رعایت ماده ۱۴ در صورت داشتن ۳ سال سابقه و کالت و یا دارا بودن حداقل ده سال سابقه و کالت و شصت سال سن و پرداخت حق بیمه به ترتیب مقرر در آئین نامه تقاضای بازنشستگی نمایند .

تبصره - مدت کارآموزی و کلا ی دادگستری جزء مدت سی سال مذکوره در ماده فوق الذکر محسوب میگردد و از تاریخ اجرای این قانون پروانه کارآموزی و کالت دادگستری برای حوزه قضائی استان مرکز فقط بکسانی داده میشود که سن آنها از چهل سال تمام بیشتر نباشد و برای سایر حوزه های قضائی پروانه کارآموزی بکسانی داده میشود که سن آنها از پنجاه سال تمام بیشتر نباشد و چنین پروانه هایی قابل انتقال بحوزه قضائی استان مرکز نمیشد .

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ آقای افتخار بفرمائید .

افتخار - در مورد بازنشستگی و کلا در این قانون ذکر شده کسانی که ۳ سال سابقه و کالت دارند یا با داشتن ۶ سال سن می توانند تقاضای بازنشستگی کنند معنی آن این است که اگر یک وکیل تقاضای بازنشستگی نکند می تواند تا آخرین روز عمرش و کالت بکند در حالیکه برای کارمندان یک حدی معین شده و در یک سن معینی این کارمندان را بازنشسته می کنند . خوب است که برای و کلا هم یک حد معینی در نظر بگیرند که بعد از آن خواه ناخواه بازنشسته بشوند . ثانیاً برای تقاضای و کالت در شهرستان ها و تهران تبعیض قائل شده اند . برای تهران چهل سال و شهرستانها ۵۰ سال من نمی دانم تهران باشهرستانهای دیگر چه امتیازی نسبت بهم دارند . باید برای شهرستانها هم همان چهل سال یا پنجاه سال را برای همه جا قائل شوند و در نظر بگیرند نه اینکه در تهران ۴ سال و در شهرستانها ۵۰ سال ، این تبعیض برای چیست ؟ (منصوریان - این بفتح شهرستانها است) من عقیده دارم که برای تهران هم شرط ۵۰ سال سن در نظر گرفته شود .

رئیس - آقای افتخار شور دوم لایحه است ، در شور دوم پیشنهاد جدید نمیشود داد ، اگر جنابعالی نظری داشتید باید در شور اول پیشنهاد می دادید تا در کمیسیون رسیدگی میشد . آقای حجتی بفرمائید .

حجتی - باتوضیحی که مقام ریاست فرمودند جای صحبت من نبود ولی بنده یادم نیست که شور اول این لایحه کمی مطرح شده است که پیشنهاد بدهم (خنده نمایندگان) در هر حال منظور نظرم هم همان بود که آقای افتخار فرمودند قسمتی از نظرم را هم در بیرون جلسه علنی به آقایان و کلا گفتم . امیدوارم که مسأله ۴ سال و ۵۰ سال سن که در نظر گرفته شده ، در تهران و کالت دادگستری مونوپول عده ای نشود و وکیل دادگستری هم مثل سیم زمینی و یاز نایاب نگردد .

رئیس - نظر دیگری در ماده ۱۵ نیست ؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۵ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - وجوهی که از طرف و کلا ی دادگستری و

کارگشایان بحساب تعاونی آنها بصندوق تعاون وکلای دادگستری پرداخت شده است و همچنین وجوه موضوع ماده ۷ این قانون بابت حق بیمه آنها که باید رأساً به صندوق پردازند محاسبه خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - هرگونه برداشت یا تصرف غیر قانونی از وجوه یا اموال صندوق در حکم اختلاس یا تصرف غیر قانونی در اموال دولت است.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - از تاریخ اجرای این قانون مواد ۱ و ۲ قانون تشکیل صندوق تعاون وکلا و آن قسمت از قوانین و مقررات دیگری که در مقام اجرا با این قانون مغایر است لغو میشود

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر لایحه مطرح است آقای منصوریان بفرمائید.

منصوریان - همانطور که در شور اول لایحه تشکیل صندوق حمایت وکلاء و کارگشایان دادگستری باستحضار نمایندگان محترم و همکاران ارجمند رسانیدم لایحه ای که شور دوم آن اکنون مطرح است، بمنظور حمایت یک گروه تحصیل کرده از مردم کشورها یعنی پاسداران قانون و مدافعین حق در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت میباشد (صحیح است).

و به جرات میتوان گفت با تصویب این لایحه، ما از جمله اولین کشورهای مترقی و پیشرفته دنیا خواهیم بود که یک مقررات بازنشستگی و حمایت در زمان پیری و از کار افتادگی برای گروهی تصویب مینمائیم که تحت هیچ عنوان کارفرمندانند تا سهمی از حق بیمه را پرداخت کند بلکه خود مستقلاً تحت شرایط و نظامات خاصی وظیفه خطیر و پر مسئولیت خویش را انجام میدهند.

حمایت این گروه یکی دیگر از پدیده های عصر رستاخیز است و از مجلس رستاخیز و نمایندگان آن هم جز این نمیتوان انتظار داشت.

به سهم خود با هم از دولت بخاطر تقدیم این لایحه و از مجلس رستاخیز بخاطر منقح کردن آن بنام نماینده ملت و از سوی وکلای دادگستری سیاستگزاری مینمایم (احسنت).

رئیس - آقای آستانه ای بفرمائید.

آستانه ای - با اجازه مقام ریاست و همکاران ارجمند، طبیعی است که آوردن چنین لایحه ای به مجلس شورای ملی مورد تأیید همه ماست ولی آوردن این لایحه سبب شد که من مسأله ای را بعرض نمایندگان محترم و ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم. هر اندازه که ارتباط فرد با اجتماع بر پایه عاطفی باشد بازدهی آن فرد نسبت به اجتماع زیادتر و صمیمانه تر خواهد شد (صحیح است). و هر اندازه که این مسأله مطرح نظر قرار نگیرد طمع ورزی، خشونت، بدخوئی، پر خاشگری نصیب افراد آن دسته و اجتماع میشود. ما الان دچار وضعی هستیم که من معذرت می خواهم از مقام ریاست و باید عرض کنم که این تذکارتی است که به حضور نمایندگان

محترم دولت تقدیم می کنم. غالب شئون اجتماعی ما آنهایی که با کارهای آزاد مرتبط میشود، مایک سلسله مردم طمع ورزرا در کنار آن می بینیم. این طمع ورزی ناشی از عدم ایمنی است. یک نجار، یک صنفی، یک بازرگان، یک تراشکار، یک گاراژدار، فکرمی کند که تمام محیط فعالیتش همین امروز تمام میشود. بنابراین علاقمند است که همین امروز دویر برپول در بیاورد، همین امروز است شمار بیشتر بکند. اگر اینگونه صندوقها از این دسته ها حمایت کنند ایمنی و اطمینان پیدا می کنند که اجتماع نسبت به آنها رویه عاطفی دارد و مقداری از خشونت و عصبان آنها کاسته خواهد شد (احسنت). من استدعا می کنم از نمایندگان دولت بخصوص آقای دکتر شادمان که نه اینکه از همین الان ویکی دو ماه دیگر بلکه بتدریج تا ۳ سال دیگر، ۵ سال دیگر دولت ب فکر باشد که اینکار را برای اکثر طبقات انجام دهد. همین که دولت ب فکر اینکار باشد در حقیقت بمنزله یک قرص مسکنی است که توده مردم می فهمند که دولت ب فکر آنهاست و همین باعث میشود که از حرصشان کاسته شود. عرض دیگری ندارم. (احسنت)

رئیس - نظری دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۴ - طرح سؤال آقای دکتر حسین طبیب از وزارت راه و ترابری و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات.

رئیس - سؤال آقای دکتر طبیب از وزارت راه و ترابری مطرح است آقای دکتر طبیب بفرمائید.

دکتر طبیب - اجازه بفرمائید نماینده دولت قبلاً توضیحاتش را بدهد.

رئیس - آقای شریف رازی بفرمائید.

مهندس شریف رازی (معاون وزارت راه و ترابری) - پاسخ سؤال آقای دکتر حسین طبیب نماینده مجلس شورای ملی، در مورد راه اصلی شیراز - بوشهر.

۱ - ساختمان ۵ قطعه از راه اصلی شیراز - بوشهر، بطول ۱۶۳/۴ کیلومتر در برنامه های سوم و چهارم شروع شده و به تناسبی که اعتبارات ساختمانی در اختیار وزارت راه و ترابری قرار گرفته انجام گردیده است و سپس از اوایل برنامه پنجم ۵ قطعه دیگر بطول ۰/۲ کیلومتر به مناقصه برگزار و تمام این ۲۱۴ کیلومتر با تمام رسیده و بدست بهره برداری سپرده شده است.

باقیمانده مسیر که در حدود ۳۰ کیلومتر است قسمتی از آن بطول ۱۹ کیلومتر از بنات تا یوشیجان و سه راهی کازرون در دست ساختمان است که امید میرود تا اواخر سال جاری عبور از آن برقرار شود و تکمیل کار این قسمت تا اواسط سال ۲۰۳۶ طول خواهد کشید، و در حال حاضر برای تأمین عبور در این ۱۹ کیلومتر که در منطقه تنگ ترکان است، اقدام به ایجاد یک راه فرعی با پوشش آسفالت سرد شده که جوابگوی رفت و آمد باشد.

فارغ از ۱۹ کیلومتر فوق الذکر برای اتمام این راه فقط ۱۶ کیلومتر بین چنار شاه بیجان و یوشیجان باقی است که برای این قسمت نیز اخیراً موافقت سازمان برنامه و بودجه و مصوبه هیئت دولت جهت واگذاری به پیمانکار کسب شده و در جریان سپردن به پیمانکار و عقد قرار داد است و بر اساس پیش بینی تا اواخر سال ۲۰۳۷ امید است پایان یابد.

۲ - عواملی که موجب تأخیر کار شده، عبارت بوده اند از مشکلات فنی ناشی از وضع منطقه کوهستانی بین شیراز - بوشهر، که برای بدست آوردن بهترین راه حل مسیرهای مختلف مدت ها مورد بررسی قرار گرفته است و همچنین مشکلات و مضائق مالی با توجه به اعتبارات تخصیصی سنواتی و برنامه ای و کمبودهای نیروی انسانی

عادی و متخصص در سالهای اخیر که هنوز هم باقیست. ۳ - برای برطرف ساختن عوامل تأخیر به ترتیبی که در بند (۱) متذکر گردید قسمت اعظم کار انجام شده و بقیه نیز در شرف انجام و مشکل مهمی باقی نمانده که مواجه با تأخیر بیشتری بشود.

۴ - با شرح مراتب بالا، در حال حاضر از ۲۵۲ کیلومتر راه مزبور بالغ بر ۲۱۴ کیلومتر راه آسفالت آماده است و تا پایان سال جاری ۲۳۳ کیلومتر از روی آسفالت عبور داده میشود و ۱۶ کیلومتر بقیه هم در سال آتی تمام میشود که در جلگه اطراف کازرون بوده و فعلاً راه آسفالت دیگری دارد که قابل عبور میباشد.

۵ - تاریخ آمادگی تمام راه همانست که در قسمت های چهارگانه بالا توضیح داده شد. متشکرم.

رئیس - آقای دکتر طبیب بفرمائید.

دکتر طبیب - جناب آقای رئیس - خانمها، آقایان، همکاران عزیز. با عرض سپاس از جناب آقای مهندس شریف رازی معاون محترم وزارت راه و ترابری که به سؤال اینجانب پاسخ فرمودند من نکاتی را در اینجا به عرض همکاران عزیز و نمایندگان محترم دولت می رسانم سؤالی که در تاریخ ۲ آبان ماه به ساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم شد در مورد نیمه تمام ماندن راه ۳۰۰ کیلومتری استان بوشهر بفارس که در سال ۱۳۴۱ شمسی یعنی ۲۵۲۱ همزمان با آغاز رستاخیز و انقلاب شاه و ملت پایه ریزی شد و اولین کلنگ این راه در آن زمان بایک روحیه انقلابی به زمین زده شد تا امروز بیش از چهارده سال از آن زمان می گذرد و هنوز این راه که یک شاهرگ حیاتی و یک زیربنای مهم اقتصادی است پایان نرسیده و آن چیزی که بنا بود تنگناها را از بین ببرد خودش مزید تنگناهای مملکت شده است و دارای ۵ نکته اساسی بود که در سؤال این جانب مطرح شده بود نکته اول این راه در حال حاضر درجه وضعی است که با عنایت به پاسخ هائی که معاون محترم وزارت راه و ترابری به عرض رساند من هم به خودم حق میدهم که مشاهدات عینی خودم را در مورد این راه به عرض برسانم نکته دوم این که چه چیز باعث تأخیر کار در این چهارده سال شده و نکته سوم این که برای رفع این عوامل تأخیری چه اقداماتی صورت گرفته چهارم اینکه: برای رفاه حال مسافران و حمل و نقل کالاهای بازرگانی و تریلرهای سنگین با توجه به اهمیتی که تخلیه بنادر دارد برای این راه نیمه تمام چه فکر اندیشیده شده و قسمت پنجم اینکه بالاخره این

راه که در یک طلسم بزرگ افتاده و ۱۴ سال است که تمام نشده است کی بطور کامل تمام میشود؟ این سؤال می‌بایستی که ده سال پیش در پیشگاه مقدس مجلس شورای ملی طرح میشد. زیرا راهی که در سال ۱۳۴۱ یعنی ۲۰۲۱ همزمان با انقلاب شاه و مردم آغاز شد و آن زمان من خودم حاضر بودم که استاندار وقت روی تراکتور نشست و بایک روحیه انقلابی آن قسمت های اولیه این راه را شیار نمود و مردم آنجا در میان دریائی از شور و شوق و شادی و امید وعده دادند که این راه در عرض ۱۸ ماه تمام میشود ولی نه هیجده ماه و نه سه سال و نه پنج سال بلکه امروز بعد از ۱۴ سال هنوز این راه نیمه تمام مانده این سؤال ابتدا به ساکن در این جا مطرح نمیشود بلکه مقرون به سابقه است، همکاران عزیز در حوزه استان فارس و بوشهر بیشترین صحبت‌ها و مذاکراتشان در سال گذشته در مورد این راه نیمه تمام بوده راهی که اقتصاد ما را خراب کرده است و یک قسمت از تراکم کالاهائی که امروز در بندر هست و خسارت های زیادی که دولت در این مورد از بیت‌المال می‌پردازد یک قسمتش مربوط به ناتمماندن این راه است، یک راه اقتصادی، یک راه بنیادی یک راه زیر بنائی یک راهی که تخصیص اعتبارات برای انجام گرفتن آن باید اولویت داشته باشد حتی در ضمن جلسه‌ای که در سال گذشته در خدمت همکاران عزیز استان فارس و بوشهر در وزارت راه و ترابری با وزیر سابق راه داشتیم، صحبت شد و یکی از خواست‌های بزرگ مردم استان فارس و بوشهر که تکمیل و تحویل این راه بود در آنجا بیان شد بیشترین مطلبی که در انجمن‌های ملی استان بوشهر مورد بحث قرار می‌گیرد این پرسش است که چرا این راهی که تماش

۳۰۰ کیلومتر بیشتر نیست تا حالا بی پایان نرسیده فرهنگیان، روشنفکران و آن‌ها که از ما سؤال می‌کنند و من به سهم خودم جواب قانع کننده‌ای نداشتم که کشوری که می‌خواهد دروازه‌های تمدن بزرگ را بگشاید چرا یک راه ۳۰۰ کیلومتری در مدت ۱۴ سال نیمه تمام مانده سؤالاتی از وزارت راه و ترابری کردم پاسخ هائی دادند قانع کننده نبود و من این سؤالات را به نخست وزیر فرستادم و باز هم آن پاسخ هائی که رسید جواب گوی این مسئله نبود تمام این پاسخ‌ها معایر روح انقلاب اداری است یعنی پاسخی است در زیر چتر مشکلات یعنی پاسخ را بصورت انبوهی از مشکلات بیان می‌کنند و آن

را دلیل انجام نگرفتن کارها توجیه می‌کنند در حالیکه مفهوم کار برداشتن مشکل است اگر مشکلی وجود نداشته باشد کار هم وجود نخواهد داشت بنابراین بارو حیه انقلابی که زینده عصر رستاخیز است باید این مشکلات را از راه خودمان برداریم و هر چه بیشتر به خواست هائی که مردم ایران دارند جامه عمل بپوشانیم ایشان اشاره فرمودند که قسمتی از راه انجام گرفته که درین باره توضیح میدهم در وحله اول آن تونل هائی که کوه‌ها را شکافته آن پل‌ها قابل تحسین است ولی امیدوار هستیم که از لحاظ فنی و تکنیکی هم همینطور باشد متأسفانه در حالیکه این قسمت از راه ۲ سال گذشته تحویل شده در بین کیلومتر ۹۰ و ۱۲۰ یعنی در طول ۳۰ کیلومتر راه ۱۰۰۰۰ متر مکعب کوه ریزش پیدا کرده و من از متخصصین سؤال کردم گفتند رقم بسیار بسیار درشتی است وقتی مات تحقیق کردیم دیدیم فقط هیجده ماه از تاریخ تحویل آن گذشته است کوه در منطقه‌ای است از جنس بنام شیستی برنامه ریزی شده است خاصیت کوهی که از جنس شیست است، این است که وقتی باران می‌آید متورم میشود و بعد که آفتاب تابش نمود می‌ریزد سؤال شد گفتند مهندسین مشاور قطعاً به این مسئله توجه داشته‌اند مهندسین مشاور که پول دریافت میدارند نمی‌توانند از یک مسأله ابتدائی و از انقبای مهندسی بی‌اطلاع باشند و گفتند بمن برای اینکه هزینه را بالا ببرند بجای آنکه از راه قبلی که جا افتاده تر بود و کوتاه تر بود بروند این مسیر طولانی را انتخاب کردند که ایمنی کمتری دارد و جا دارد که مورد بررسی قرار بگیرد که آیا ناچار بودند که از این مسیر شیستی این راه را بگذارند و یا آن مهندس مشاور راه که واقعاً ناچار بود امانت خود را بملت ایران نشان بدهد و اگر چنان نکرده باید حتماً مورد بازخواست قرار بگیرد اما راهی که انجام نگرفته در منطقه‌ای است بنام تنک ترکان که از صعب‌العبور ترین راههای مملکت است و باتوجه به کالاهائی که در بنادر هست و باید تخلیه شود بعلت صعب‌العبور بودن راه کمتر کامیونی هست که قبول این مسئولیت حمل و نقل را بکند و اکثراً بعلت فیچی کردن تریلی‌ها راه بند می‌آید و در اثر این راه بندها ماشینها متوقف میشوند و قوزی به قوزها و مشکلی بر مشکلات افزوده میشود و در تابستان یک پودر غلیظی هست که ۲۰ سانتی متر

ضخامت آن میشود، دید را از بین میبرد و تنفس را مشکل و موجب خفقان میشود و واقعاً غیر قابل عبور هست و این وضع قسمتی از راه است که ۳۰ کیلومتر است که کاری انجام نگرفته است مگر از این راه بازدید کرده‌ام از سال ۲۰۳۴ که افتخار نمایندگی شهرستان بوشهر در مجلس شورای ملی را دارم مگر از این راه بازدید کرده‌ام و بنا بوظیفه‌ای که داشتم از این راه بازدید بعمل آورده‌ام متأسفانه هیچگونه تحرکی و تحولی از خردادماه ۲۰۳۴ تا حالا که قابل توجه باشد در این راه ندیدم و بارها در این راه گمشده‌ام و مسافرت هم در این راه گم گشته‌ام و آن مقطعه کاری که می‌بایستی راه فرعی درست میکرد به تعهد خود عمل نکرده و من بارها سرگردان شدم اخیراً دوبار از این راه بازدید کردم یکی در تاریخ ۲۰۳۰/۷/۷ و دیگر در تاریخ ۲۰۳۰/۹/۷ مرتبه اول ۲۰۳۰/۷/۷ بود که من رفتم و غیر قابل عبور بود و برای نمونه آن مقطعه کار دست روی دست گذاشته بود و کار نمیکرد گفتم چرا کار نمیکند؟ گفت چندی پیش سرسیندر یکی از دستگاه‌های ماشین شکسته است و بعد گفت پیستون شکسته است والان کار متوقف است و معلوم میشود بر اساس آن ضوابطی که به شرکتها مربوط است بررسی صلاحیت نشده و اصولاً چرا باید به شرکت هائی این گونه کارها را که صلاحیت فنی ندارند سپرده شود و یا خدای نکرده باشخاص صلاحیت دار داده‌اند و او بدست دوم و دست سوم سپرده است و متأسفانه می‌بینیم بدست اشخاصی این کارها سپرده میشود که گاهی اوقات بعلت خراب شدن یک پیستون کارشان متوقف میشود اینکه یک پیمانکار مدتها کار سازمانها را برای یک پیستون متوقف کند برخلاف ضابطه است بهر صورت در ماه مهر که من این راه را بازدید کردم فعالیت ضعیفی بچشم می‌خورد و در ماه آذر حتی این فعالیت ضعیف هم متوقف شده بود و موقعیکه عبور میکردم هر چه نگاه میکردم چیزی بچشم نمی‌خورد این بود که هیچگونه فعالیتی نبود و من از بالای تنک ترکان که عبور کردم چیزی مشهود نشد بهر حال مثل اینکه اختلافاتی هست با پیمانکاران و امید دارم اینها نتوانند سوء استفاده بیشتر کنند و در برابر انجام ندادن کار پولهای بیشتری را از خزانه مملکت مطالبه و بابت این راه پول زیاد تر دریافت کنند فلسفه برنامه‌های این مملکت یک وجه المصلحه نیست برای جیب پیمانکاران و اشخاص که کیسه‌های گشادشان را گشوده‌اند که از هستی این

مملکت برخوردار بشوند این فلسفه این برنامه‌ها نیست بلکه تحقق یافتن برنامه میباشد چون مردم انتظار دارند که نیازمندیهایشان بوسیله این برنامه انجام بگیرد و این ملت بتواند همانطوریکه رهبر اندیشمند ایران بارها فرمودند روی پای خودش بایستد متأسفانه همانطور که بارها اشاره شد نتیجه این سری برنامه‌ها بهشتی است که که برای این قبیل اشخاص تسسدارک دیده میشود در صورتیکه نباید این پولها برای این آدمها که برای ملت ایران جهنم میسازند فراهم آید این پولها که بدست مملکت می‌آید و کسانی که خواب برای این پولها دیده‌اند می‌بایستی توجه داشته باشند که همانطور شاهنشاه میفرمایند شاهی این پولها با زحمت‌ها و مرارت‌های بسیار بدست آمده و ما سینه بسینه با عوامل بیگانه و روبرو گردیده‌ایم و حالا این پولها را نمیتوانیم بسادگی از دست بدهیم اگر ما این پولها را و این فرصتهای خوب را از دست بدهیم در آینده نخواهیم توانست چنین فرصتهای مغتم را بدست بیاوریم و در اختیار داشته باشیم بهر حال اگر این کارها انجام گرفته بود ضرورتی پیش نیامد که شاهنشاه فرمان تاریخی ۱۶ آذر خودشان را برای ملت ایران صادر بفرمایند این نتیجه این است که در مملکت این کارها انجام نگرفته و در برنامه ریزی مملکت این شکاف عمیق هست بین برنامه ریزان و دستگاههای مجری این مملکت و این شایسته عصر رستاخیز نیست و در عصر رستاخیز نباید مجریان هیچگونه شکاف و اختلافی با طراحان و برنامه ریزان داشته باشند بهر حال این سؤال من دو جواب بیشتر ندارد جواب اول این است که قبول مسئولیت در تعللی که در ۱۴ سال انجام گرفته و کسانی که این چهارده سال بوظایف خود عمل نکرده‌اند بازخواست بشوند و یک چنین مهندسین مشاور و مقاطعه کار از لیست کارهای مملکت خارج شوند تا همه بدانند در این مملکت حساب و کتابی هست و کسانی که بی توجه هستند بمصالح ملت بی کفیر نخواهند ماند پاسخ دوم این است که این راه ۳۰ کیلو متری چیز اساسی‌اش باقی نمانده و اگر بخواهد کار جدی انجام بگیرد قبل از اسفند هم این راه میتواند تکمیل شود بنابراین چون من قانع نشدم از پاسخهائی که شنیدم و مشاهداتی که از این راه داشتم از مقام محترم ریاست درخواست میکنم سؤال من برای رسیدگی بیشتر به کمیسیونهای مربوط ارجاع شود.

رئیس — سؤال آقای دکتر طیب هم به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع میشود.

۱۵ - طرح سؤال آقای محسن پزشکیور از وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و ارجاع آن به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .

رئیس - سؤال آقای پزشکیور از وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مطرح است آقای پزشکیور بفرمائید پزشکیور - از جنابعالی استدعا میکنم اجازه بفرمائید ابتدا نماینده دولت توضیحاتی بفرمایند من بعد مطالبم را عرض میکنم .

رئیس - آقای دکتر همایونفر بفرمائید .
دکتر همایونفر (معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - ریاست معظم مجلس شورای ملی در پاسخ آقای محسن پزشکیور نماینده مجلس شورای ملی که با توجه به نتایج سومین سرشماری همگانی کشور در خصوص مهاجرت روستائیان بشهرها و تعیین وضعیت اراضی متعلق به آنها سئوالاتی فرموده اند . اینک با درج عین سئوال در هر مورد بشرح زیر مبادرت بعرض پاسخ مینماید :

سؤال ۱ - چه تعدادی از روستائیان مزبور روستاها و در نتیجه مزارع و محل کشت و زرع خود را ترك نموده و بشهرها مهاجرت نموده اند ؟

پاسخ - براساس سرشماری سال ۲۰۱۵ شاهنشاهی جمعیت کل کشور بالغ بر ۱۸/۹۵۰/۰۰۰ نفر بوده که حدود ۵/۹۵۴/۰۰۰ نفر آنان شهرنشین (۳۱ درصد) و حدود ۱۳/۰۰۱/۰۰۰ نفر بقیه روستائیان (۶۹ درصد) بوده است . در سال ۲۰۲۵ شاهنشاهی جمعیت کل کشور بالغ بر ۲۵/۰۷۹/۰۰۰ نفر بوده که حدود ۹/۷۹۴/۰۰۰ نفر (۳۹ درصد) آنان را جامعه شهری و حدود ۱۵/۲۸۵/۰۰۰ نفر (۶۱ درصد) بقیه را جامعه روستائی تشکیل داده است و براساس آمار تقریبی که از سرشماری اخیر تاکنون مشخص شده است جمعیت کل کشور در سال ۳۰ شاهنشاهی بالغ بر ۳۳/۵۰۰/۰۰۰ نفر میباشد که حدود ۱۵/۵۰۰/۰۰۰ نفر آنان در شهرها (۴۶ درصد) و بیش از ۱۸/۰۰۰/۰۰۰ نفر (۵۴ درصد) آنان در روستاها سکونت دارند .

بطوریکه ملاحظه میشود جمعیت روستائیان کشور که در اولین سرشماری عمومی کشور یعنی ۲۰ سال قبل در حدود ۱۳ میلیون نفر بوده بر مبنای گزارش مقدماتی سرشماری سال جاری به بیش از ۱۸ میلیون نفر افزایش یافته است یعنی ۴۶ درصد یا ۶ میلیون نفر بعد از روستائیان کشور در این فاصله افزوده شده است و براساس ارقام مذکور در همین مدت جمعیت شهرنشین

کشور ۹/۵ میلیون نفر یا ۱۰۸ درصد افزایش داشته است - افزایش قابل ملاحظه جمعیت شهرنشین کشور معلول دو عامل اساسی است :

۱- بعضی از روستاهای کشور که جمعیت آنها از ۵ هزار نفر تجاوز کرده بعد نصاب جامعه شهری رسیده و بعنوان شهر تلقی گردیده اند و در نتیجه جمعیت ساکن در آنها بجمعیت شهرها اضافه شده است .

۲- نیروی کار اضافی روستا که اغلب از گروه جوانان تشکیل میشود برای کار و فعالیت بیشتر و بهتر بشهرهای کشور روی آورده و در مشاغل مولد جذب گردیده اند و چون جمعیت روستاها نیز اضافه شده است این مهاجرت آتاری روی نیروی کار کشاورزی جامعه روستائی که شاغل در مزارع و کشت زارها هستند بجای نگذارده است .

سؤال ۲ - اراضی که با اجرای مقررات قانون اصلاحات ارضی و قوانین مربوط دیگر روستائیان مزبور واگذار گردیده اکنون در چه وضعی قرار دارد و چگونه مورد بهره برداری قرار میگردد ؟

پاسخ - طبق قوانین و مقررات اصلاحات ارضی زارعین صاحب نسق حق انتقال اراضی خود را بدون اجازه وزارت تعاون و امور روستاها نداشته و هرگونه نقل و انتقالی بدون کسب مجوز قانوناً از درجه اعتبار ساقط و چون میزان موافقت وزارت تعاون و امور روستاها با اجازه تجزیه و فروش اراضی و اگذاری بزارعین برای مصارف غیر کشاورزی (از قبیل امور عمرانی و صنعتی و معدنی) تا حال غیر قابل توجه است ، بنابراین اراضی و اگذاری بزارعین کماکان در اختیار آنان میباشد بنحوی که هم اکنون بیش از ۱۸ میلیون نفر از جمعیت کشور در روستاها هستند . هر چند نمیتوان گفت که بهره برداری از کلیه اراضی کشاورزی در حد کمال مطلوب و حداکثر امکان است ولی آمار و ارقام تولید محصولات کشاورزی کشور بخوبی مبین افزایش تولید و بالتبعه نماینده استفاده از اراضی مورد بحث میباشد . (پزشکیور - آمار را بگوئید) مضافاً اینکه اگر بهره‌برداری نسق زراعتی زارعین ناکاشت و بلااستفاده بماند بموجب تبصره ماده یکم قانون مواد الحاقی به آئین نامه اصلاحات ارضی (مصوب ۱۲/۲/۴۶) برای بهره برداری از آن اراضی وسیله شرکتهای تعاونی روستائی مربوط اقدام خواهد شد .

۳- سؤال ۳ - چه تعداد از روستائیان مهاجر بشهرها بواحدهای تولیدی جذب گردیده اند ؟

پاسخ - با توجه باینکه بازار کار کشور با کمبود نیروی انسانی فاقد تخصص مواجه شده و حتی در پاره‌ای

برنامه تنظیم شده بود و بنده اجازه گرفتم که از طرف آنها بصورتی که بعرض رسید بخواهم .
رئیس - آقای پزشکیور بفرمائید .

پزشکیور - جناب آقای رئیس ، نمایندگان محترم ، من قبل از توضیح عرایضم در مورد سؤالی که جناب آقای دکتر همایونفر به نمایندگی از جانب دولت پاسخ گفتند نسبت بموردی که بخصوص مربوط به سؤال و سؤالات هست و آنچه که در واقع در این جلسه مجلس بیشترین وقت مجلس و نمایندگان محترم مصروف آن شده است یک تذکر قانونی دارم و آن تذکر قانونی که عرض میکنم با عنایت به ذیل ماده ۱۳۰ آئین نامه هست . هر چند باز بناچار موردی رامطرح میکنم که در این خصوص غالب نمایندگان محترم جراید ، تشریف ندارند اما چون بهرحال موضوع از نظر حقوق مجلس شورای ملی حائز اهمیت بسیار است و جناب دکتر شادمان وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر در جلسه حضور دارند و در واقع فوت این وقت سبب میشد که نسبت به اساسی ترین حقوق مجلس ایران توجه لازم عنایت نگردد بنابراین خودم را وظیفه دار دانستم که اینجا این مطلب راعرض کنم و بار دیگر تأکید میکنم این نکته را ، که بهیچوجه بیان این مطلب ....

رئیس - آقای پزشکیور من تذکر قانونی جنابعالی را متوجه نشدم که چیست .
پزشکیور - با توجه بماده ۱۳۰ آئین نامه که ناظر باصل چهاردهم قانون اساسی است ، اجازه بفرمائید عرض کنم بعد ملاحظه کنید که چه شده است بنا به اصل چهاردهم قانون اساسی امور مجلس براساس نظامنامه‌ای اداره میشود که رعایت و توجه باین اصول نظامنامه که مآلاً حقوق مجلس شورای ملی و قوه مقننه را تأمین میکند و مصون و محفوظ میکند از طرف کلیه دستگاههای مملکتی و خود مجلس ، قوه مجریه و دیگر قوای مملکت ، هر نیروئی که در جامعه ایرانی هست یک امر ضروری است بموجب نظامنامه مجلس شورای ملی موارد اخطار قانونی سه عنوان بیشتر ندارد تذکر است بدولت ، سؤال است از دولت ، استیضاح است ماچیزی جناب آقای رئیس بعنوان نامه‌های نمایندگان مجلس نداریم (صحیح است) من فکر میکنم اگر باین کیفیت باشد بعداً عنوان خواهد شد ، مستدعیات نمایندگان مجلس شورای ملی ! ، و جناب آقای رئیس این تجاوز بحقوق قوه مقننه است ...

رئیس - جناب آقای پزشکیور من تذکر قانونی جنابعالی را متوجه نشدم که چیست .

پزشکیور - با توجه بماده ۱۳۰ آئین نامه که ناظر باصل چهاردهم قانون اساسی است ، اجازه بفرمائید عرض کنم بعد ملاحظه کنید که چه شده است بنا به اصل چهاردهم قانون اساسی امور مجلس براساس نظامنامه‌ای اداره میشود که رعایت و توجه باین اصول نظامنامه که مآلاً حقوق مجلس شورای ملی و قوه مقننه را تأمین میکند و مصون و محفوظ میکند از طرف کلیه دستگاههای مملکتی و خود مجلس ، قوه مجریه و دیگر قوای مملکت ، هر نیروئی که در جامعه ایرانی هست یک امر ضروری است بموجب نظامنامه مجلس شورای ملی موارد اخطار قانونی سه عنوان بیشتر ندارد تذکر است بدولت ، سؤال است از دولت ، استیضاح است ماچیزی جناب آقای رئیس بعنوان نامه‌های نمایندگان مجلس نداریم (صحیح است) من فکر میکنم اگر باین کیفیت باشد بعداً عنوان خواهد شد ، مستدعیات نمایندگان مجلس شورای ملی ! ، و جناب آقای رئیس این تجاوز بحقوق قوه مقننه است ...

رئیس - جناب آقای پزشکیور مقصودتان سؤالاتی است که امروز مطرح شد ؟

موارد بمنظور تأمین نیاز نیروی کار فعالیتهای اقتصادی از خدمات اتباع خارجی استفاده میشود ، مؤید این واقعیت است که در حال حاضر کشور از نظر بکارگیری نیروی کار در سرز اشتغال تام قرار گرفته است و یا عبارت دیگر کلیه جمعیت فعال و از جمله جمعیت فعال مهاجر از روستاها به مناطق شهری بکار اشتغال یافته‌اند و مهاجرینی که در فعالیتهای اقتصادی جذب نگردیده‌اند از گروه جمعیت غیرفعال بوده‌اند (محصل ، خانه دار ، از کار افتاده) .

سؤال ۴ - براساس کدامیک از اصول برنامه پنجم و برنامه‌های عمرانی دیگر آنچه‌ان موجباتی فراهم گردیده که سیل روستائیان مهاجر از روستاها بشوی شهرها بزرگ بویژه شهر تهران سرازیر گردید ؟

پاسخ - بطور کلی رشد سریع - اقتصادی بخصوص در بخش صنعت و خدمات موجب رونق بازار کار و افزایش تقاضا برای کار در مراکز صنعتی و خدماتی است و بهمین لحاظ در برنامه پنجم کشور با توجه ب سرمایه - گذاریهای دولتی و بخش خصوصی در امور صنعتی و طرحهای عمرانی منظور در برنامه پیش بینی شده است که در طول برنامه پنجم برای تعداد ۲/۱ میلیون نفر شغل مولد جدید در بخشهای ساختمان ، خدمات ، صنعت و معدن ایجاد خواهد شد طبیعی است که کشاورزان و خوش نشینهای روستاها سهم قابل توجهی از این اشتغال را دارا خواهند بود و چون آب و اراضی کشاورزی و قابل کشاورزی کشور علیرغم افزایش مداوم جمعیت محدود و ثابت میباشد و از طرفی هم استفاده از ماشین آلات کشاورزی برای استحصال بهتر و بیشتر در این اراضی جایگزین تعدادی از نیروی انسانی شاغل در امور کشاورزی میگردد ، امر مهاجرت جوانان روستائی به شهرها برای کسب موقعیت بهتر و اشتغال مفید تر امری اجتناب ناپذیر بوده و این مهاجرت منطقی و جهانی و گرایش بسوی شهرها بصورت یک پدیده طبیعی و عادی ، علاوه برآنکه به علت مکانیزه شدن کشاورزی نقصان میزان تولید را فراهم نمینماید ، موجب رفع کمبود نیروی انسانی در بخش صنعت و خدمات خواهد شد . توضیح کوتاهی باستحضار جناب آقای پزشکیور نماینده محترم مجلس شورای ملی برسانم ، این سؤالی که فرموده بودید به وزارت کار و سازمان برنامه هم منعکس شده بود و این جوابی را که تهیه کرده بودیم باتفاق مسئولان وزارت کار و سازمان

پزشکپور - عرض میکنم ، سؤالاتی نمایندگان مجلس مطرح کردند در جلسه گذشته و شاید در دو جلسه گذشته و این سؤالات را که بنده در صورت مذاکرات مجلس شورای ملی خواندم دیشب در دوروزنامه کثیرالانتشار دیدم بعنوان « نامه های نمایندگان مجلس شورای ملی » قید شده بود (صحیح است) و این عبارتست از تعدی بحقوق مجلس ، عبارتست از تعدی به اصل چهاردهم قانون اساسی . . .

رئیس - آقای پزشکپور سؤال جنابعالی را که مابدولت فرستادیم نوشته ایم « . . . آقای محسن پزشکپور نماینده مجلس شورای ملی سؤالاتی نموده اند که . . . » پاسخی هم که وزارت کشاورزی نوشته به این شرح است « . . . در خصوص سؤال آقای محسن پزشکپور نماینده مجلس شورای ملی راجع به . . . » ملاحظه میفرمائید که در هیچ جا صحبت از « نامه » نیست .

پزشکپور - دو روزنامه عصر نوشته اند .

رئیس - اگر روزنامه چیزی نوشته ارتباط به کار مجلس ندارد .

پزشکپور - مانمیتوانیم بگوئیم روزنامه چیزی را برای خودش نوشته است بخصوص در این شرایط که همه در تحت شرایط یک نظام ویدیده رستاخیزی هستیم و من عرض میکنم دستگاههای مسئول را مبرا از این مسئولیت نمی شناسم بنابراین این مسئله حائر اهمیت است و این مطلب را بنده من باب خودم نمیگویم چون از لحاظ همه نمایندگان محترم مسئله حائز توجه و اهمیت بسیار است ، جناب آقای رئیس نه من باب خودم این را عرض کردم نه من باب تعصبات احتمالی که نمایندگان ندارند این را برای مجلس گفتم که مسأله ساده ای نیست یک مسئله اساسی است مجلس ما در طی تاریخ وظایف خیلی اساسی را ایفا کرده است این مجلسی است که در سال ۱۳۱۹ در برابر قرارداد تحمیلی ایستاد ، این مجلسی بود که سلطنت خانواده قاجاریه را خلع و بدودمان پهلوی واگذار کرد و این مجلس است که قرارداد سادچیکف - قوام را رد کرد و در زیر همین سقف کان لم یکن اعلام کرد مجلس ما در طول تاریخ کارهای بزرگی انجام داده است باین جهت این مقررات و آئین نامه ها بآن اندازه حائز اهمیت است که همه باید آن را حفظ و حراست کنیم البته من اعتراضی بجراید ندارم و از آنها بسیار هم سیاسگزارم بخاطر نحوه انعکاس مباحثی که در اطراف لایحه مالک و مستأجر داشتیم ولی در هر دو روزنامه کثیرالانتشار دیدم بیک نحو منعکس

شده بود « نامه های نمایندگان مجلس شورای ملی » و چون بهرحال دستگاههای اجرائی مملکت نسبت به تمام مسائل مملکتی و اجرای قانون مسئولیت دارند برای اینکه این مسئله دیگر تکرار نشود اینجا بیان این توضیح را با استحازه از پیشگاه جنابعالی و مجلس ضروری دانستم و امیدوارم بطور قطع مدیران جراید نسبت بکار مجلس شورای ملی و تحکیم قوه مقننه که همیشه مجاهد و کوشا بوده اند و من صمیمانه سیاسگزار بوده ام ، باین مسئله توجه بشود و این موضوع تکرار نشود چون این یک تعدی است و تعسارضی است کسه با اصول کار مجلس دارد و بهیچ وجه در مسیر مصلحت مملکت نمی تواند باشد (صحیح است) اما مطالبی که جناب دکتر همایونفر بیان فرمودند ، برخی از توضیحات آماری را که بیان فرمودند ، در واقع آن اقلام و ارقام را از نخستین سرشماری تا کنون بررسی کردیم و فکرمی کنم عنایت فرمودند بیان این ارقام پاسخی به آن پرسش نبود ، بهرحال اینکه فرمودند در آخرین سرشماری تعداد جمعیت روستائی نسبت باولین سرشماری افزایش یافته تردیدی نیست زیرا بنده نظرایشان را به یک نکته جالبتری جلب می کنم ، حتی جمعیت روستائی ما نسبت به کل جمعیت ایران در اولین سرشماری بیشتر هست یا نسبت به آن زیرا بیک وقت جمعیت ایران پانزده میلیون بود و حال جمعیت روستائی ما هیجده میلیون شده ، بنابراین آنچه که در سؤال بنده مورد بحث و توجه بوده و مورد پرسش بوده در واقع مسئله تغییر این درصد بوده که البته توضیحاتی که جنابعالی دادید خود مبین این مسئله و این معنی بود ، یعنی این تغییر درصد را تأکید فرمودید یعنی مجدداً همان گزارشی را که از نتیجه سرشماری

معلوم شده بود اعلام گردیده ، من هم آن گزارش را مطرح کردم و براساس آن این سؤال را مطرح کردم ولی پاسخی نشنیدم ، در مورد مهاجرت به شهرها و گسترش دامنه مهاجرت دو نکته را بعنوان دو عامل آقای دکتر همایونفر متذکر شدند ، یکی اینکه بعضی روستاها که تعداد ساکنان آن به پنج هزار نفر میرسید گسترش پیدا کرده و تبدیل به شهر شده ، من باید عرض کنم چنین نیست چونکه این تبدیل در مواردی بسیار نادر و جزئی بوده است که آن سوار نمی تواند بعنوان عامل اساسی و مؤثر برای این مهاجرت تلقی بشود ، زیرا سه میلیون و سیصد هزار نفر اعلام شده است که بشهرها آمده اند و از این سه میلیون و سیصد هزار و اندی باتوجه به نتیجه

اندک واقعبینی در این مورد اعمال کنید همانست که عرض کردم نیروهای جوان خیر ، نیروهای کار یعنی همان زارعی که می توانست بیل بزند و آن زارعی که می توانست پشت تراکتور بشینند و آن زارعی که می توانست شخم بزند همه اینها آمدند بشهرها و در روستاها چه کسانی باقی مانده اند مردان کهنسال بچه ها و احیاناً زنها و در نتیجه ما مواجه با مشکلات عدیده ای شده ایم . اما مورد سؤال سوم که شده بود پاسخی داده نشد که نسبت باراضی که بعنوان درخشانترین اصل انقلاب شاه و ملت یعنی اصل تقسیمات ارضی داده شده یعنی اول بروستائیان صاحب نسق و دوم بروستائیان مستأجر و باتوجه باین آماری که از سرشماری اعلام شده است و جنابعالی هم مجدداً تأکید فرموده اید که بیش از سه میلیون و سیصد هزار نفر از روستائیان ، روستاها را ترک کرده اند باید معلوم شد که اراضی اینها در چه وضعی است اینکه قانون اینطور می گوید بنده سخنی ندارم من میدانم قانون چه میگوید من میدانم که بموجب قانون صاحب نسقی که ملک باو منتقل شده حق انتقال ملکش را بکسی جز باتأیید وزارت تعاون و امور روستاها ندارد من پرسشم این نبود ، پرسشم این بود که ما در برابر یک واقعیت قرار داریم و آن اینست که ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر روستائی آمده اند به شهرها ، بیش از روند طبیعی ، اینها در روستاها کار می کردند و توضیحات جنابعالی تمام دلالت داشت که اینها عوامل کار هستند یعنی روستائی پیر و فرسوده نبود چون روستائی پیرو فرسوده در کارهای ساختمانی جذب نمیشود و روستائی پیرو فرسوده در بازارهای کار که توضیح فرمودید جذب نمیشود این یک امر طبیعی است ، پس باید روستائی باشد که بتواند کار کند ، نیروی جسمانی برای کار داشته باشد ، پس اینها همه روستائینی بودند که باینها زمین داده شده است و برای اینکه رفع هرگونه اشتباهی بشود چون اشاره هم فرمودید بهیچوجه نمی توانند بگویند که اینها روستائیان خوش نشین بودند ، من آماری را الان در اختیار مجلس شورای ملی می گذارم ، جمعیت متحرک در ایران در سال ۱۳۲۵ بموجب دومین سرشماری یعنی ده سال بیش البته سوای گروههای عشایری (یکی از نمایندگان - ۲۰ سال پیش) نه خیر منظورم سرشماری گذشته است و این آمار تکان دهنده است ، این آمار نشان میدهد که ماباچه مخاطره ای روبرو هستیم و من نمی پذیرم جناب آقای دکتر همایونفر و جناب آقای شادمان دفاع نیست ، پاسخ نیست که مراکز صنعتی

سرشماری ده سال گذشته و باتوجه به سرشماری همگانی سوم شاید در حدود دو میلیون و اندی فقط به تهران آمده اند که البته اگر ما چند شهر بزرگ مانند اصفهان و تبریز و یا مناطقی که در اطراف تهران بصورت مناطق صنعتی درآمده است در نظر بگیریم بسادگسی در خواهیم یافت آن مطلبی که دولت بعنوان عامل اساسی برای مهاجرت عنوان کرده یعنی تبدیل روستاهای پنج هزار نفری به شهرک و در نتیجه محسوب نکردن ساکنان آن شهرک ها ضمن رقم روستائیان این مورد و این تعداد بسیار قلیل است و قسمت عمده از این سه میلیون و سیصد هزار نفر در مرحله اول تهران و در مرحله دوم باصفهان یا مشهد و یا شهرهای دیگر مهاجرت کرده اند . برای اینکه نمایندگان مجلس مطلع باشند من بررسی کرده ام در موارد متعددی مثلاً آمار بعضی شهرها را در سیستان و بلوچستان و حتی در مناطق دیگر اصول افزایش طبیعی یا روند طبیعی افزایش جمعیت در این شهرها نبوده چه برسد بآن شهرکها بنا بر این میخواهم عرض کنم اینطور نیست و هرچه مهاجرت صورت گرفته تنها بچند شهر بوده که متأسفانه در آخرین پاسخ بیان فرمودید که در این مناطق مراکز صنعتی بوجود آمده و در این محلها امکانات رفاهی و پیشرفت هست بنابراین باید انتظار داشت که جوانان روستائی باین شهرها بیایند برای برخورداری از امکانات رفاهی که درست نکته اساسی و نکته مورد توجه و اعتراض من و مجلس همین است . وجود دستگاههای اجرایی که امروز بعلت عدم تمرکز و عدم انتقال بمناطق مختلف کشور صحبت می کنند در همین جاست همین نکته است که بعنوان پاسخ پرسش چهارم جنابعالی بیان فرمودید که درست است و سخن ما هم همین است که این سه میلیون و سیصد هزار روستائی باین جهت بچند مرکز مهم مملکتی آمده اند و اگر این روند ادامه پیدا کند تا دو سال دیگر ما مواجه خواهیم شد باتخلیه قسمت اعظمی از سرزمین ایران و تجمع جمعیت در چند واحد سرطانی مملکت که این نه در سمت مصالح ایرانی است و نه در سمت برنامه های دورنگری ایرانی و یک سیاست دقیق ملی و یک امنیت وسیع ملی بمعنای وسیع کلمه در طی تاریخ طولانی . عامل دوم که بیان شد که من بسیار متأسفم و واقعیتی را فرمودند جناب دکتر همایونفر اینست که نیروهای کار که جوان هستند این عین جمله ایست که من یادداشت کرده ام نیروهای کار که جوان هستند از روستاها می آیند بشهرها و این درست نقطه مورد توجه و مورد ایراد است یعنی اگر

بایم پس باید بیایند، آقا حرف ما این است و حرف رهبر مملکت اینست که ببرد صنایع را بروستاها این مراکز و این قطبهای سرطانی جامعه ما را زیر دندههای خودش خرد خواهد کرد این مسأله تنها اقتصادی نیست مسأله اجتماعی و ملی و انسانی است، وقتی جنابعالی اینجا مطرح فرمودید و مسئولیت این قسمت‌ها را بعهدہ دستگاههای ذیربطش گذاشتید شاید حق هم همین بود، و درست هم هست، این آن مخاطره‌ایست که ما در جهت احساس همین مخاطره در واقع این سؤال را مطرح کردیم، در هرحال جمعیت متحرک ایران در ده سال پیش ۲۴۴/۱۴۱ نفر است یعنی آنهایی هم که خوش نشین هستند جزو اینها هستند، بموجب دومین سرشماری همگانی از این تعداد در مناطق شهری جمعیت متحرک ۳۵۴ هزار نفر بودند پس کل جمعیت متحرک با کل تعداد جمعیت خوش نشین روستاها بعد از وضع این تعداد میشود ۶۸۶/۲۰۰ نفر (یکی از نمایندگان - چیزی نبود) بله بموجب نتیجه‌ای که در سرشماری اعلام شد جناب وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کردند که روند افزایش جمعیت ایران ۲/۹ درصد است ما دست بالا میگیریم ۳٪، افزایش جمعیت خوش نشین چقدر بوده؟ تا بحال از تعداد ده هزار نفر تجاوز نمیکنند پس این می‌شود کل تعداد جمعیت خوش نشین همکاران محترم و جناب آقای دکتر همایونفر عنایت بفرمائید این ۳ میلیون و سیصد هزار روستائینی که در روند غیر طبیعی آمدند باین چند منطقه و چند شهر بزرگ و باقی می‌مانند لااقل ۳ میلیون روستائی که بموجب انقلاب شاه و ملت به آنها زمین داده شد که کارکنند و یک مسأله اساسی تر را عرض کنم بروسائیان زمین داده شد در انقلاب ملی ایران که با خاک ایران پیوند پیدا کنند، این اساسی ترین مسأله‌ایست که عرض کردم ولی چه شد این زمین، این پاسخ نشد، اگر یک گزارشی میدادید که نسبت به زمین های این سه میلیون نفر روستائی که اینها در دل سازمان‌های تعاونی قرار گرفته‌اند و زمین اینها مورد کشت قرار گرفته است و این برنامه‌ها پیاده شده بحثی نبود، ولی این مسأله‌ای است که باید پاسخ داده شود و مسأله‌ای است که صریحاً عرض می‌کنم دستگاههای اجرائی در مقابل مهمترین اصل انقلاب شاه و ملت تصور کرده‌اند و این مسأله ساده‌ای نیست، بنابراین مطلقاً در این زمینه پاسخی داده نشد.

در مورد مسأله چهارم که چه تعداد جذب واحدهای صنعتی شدند من خیلی عذر می‌خواهم این مطلب را عرض کنم که من امروز در این جلسه که به همت جناب رئیس مجلس شورای ملی و بعقیده من یکی از جالبترین جلسات دوره رستاخیز بوده که نزدیک ۱۳ سؤال نمایندگان مطرح میشود من برخی از این پاسخها را در این حد ندیدم که واقعاً با احساس یک مسئولیت دقیق تنظیم شده باشد و بمجلس ارائه شده باشد (احسن است) نمایندگان مجلس انقلاب واقفند باینکه تحول باید بچه شکل باشد من تعجب می‌کنم، من ۲۱ سال است در کار و کالت دادگستری هستم و بیش از ۳۰ سال است که در کارهای اجتماعی هستم و بیش از ۵ کتاب نوشته‌ام، روزنامه هم نوشته‌ام، بهرحال نماینده مجلس هم بودم و آقایان و خانمها هم بوده‌اند ولی این نشد پاسخی که در مجلس شورای ملی مطرح میشود، این نشد مسأله‌ای که آقایان تشریف بیاورند اینجا و یک متن و نوشته‌ای را قرائت بکنند، بهرحال ما پاسخ می‌خواهیم، من میدانم تهران وضعیت این است و اصفهان و مشهد و وضعیت آن است پرشش من هم همین بود که شما تشریف بیاورید اینجا و معاون وزارت کار که صبح اینجا دیدمشان بیایند اینجا و بمجلس پاسخ بگویند، من در سؤال از شما تعداد خواستم که چه تعداد جذب واحدهای تولیدی شده‌اند من می‌خواهم بدانم بعنوان نماینده ملت و بعنوان یک عضو انقلاب و خودم فکر می‌کنم با اصول انقلاب عمل می‌کنم این را قبول نمی‌کنم وقتی ۳ میلیون و سیصد هزار نفر از روستاها آمدند بشهرها باید بما بگویند از این ۳ میلیون چه تعدادی جذب واحدهای تولیدی شده‌اند، این را باید بگویند و چنین چیزی را فرمودید، یک کلیاتی بیان فرمودید که کارهای ساختمانی اینطور صنعتی‌انطور، این که نشد پاسخ مجلس شورای ملی در دوره رستاخیز، شاید پاسخ یک نامه می‌توانست باشد ولی پاسخ نماینده مجلس نیست، اطمینان دارم که در دوره رستاخیز بخصوص عنایت دارند مسئولین امر که نمایندگان مجلس وظایف ملی و اجتماعی خودشان را در پیشگاه رهبر مملکت و انقلاب ملی ایران انجام میدهند. من چون چندین بار اتفاق افتاده است نامه‌هایی را که دوستان لطف کرده‌اند نخوانده‌ام و این بار فکر میکنم واقعاً حمل بر بی‌نزاکتی بشود چند نامه دوستان مرقوم فرموده‌اند که میخوانم آقای ناصر مجتبیائی نوشته‌اند:

ارادتمند به پیروی از منویات اعلیحضرت همایون

شاهنشاه آریامهر صنعت بزرگی را بروستا بردم (در حومه شهرستان خمین) که از هر جهت نیازمند بودند بردم بررسی فرمائید چه مشکلاتی را فراهم آورده‌اند مدت چهارده ماه است دو بیست و چهل میلیون تومان ماشین‌آلات این صنعت بزرگ در گمرکات کشور پخش و در حال از بین رفتن است و ساختمانهایی که برای این منظور ساخته شده در حال خراب شدن است و بهر کجا شکایت میشود کوچکترین جوابی نمیدهند فکر نمیکنند این سرمایه متعلق باین مملکت است.

آقای محمود محمودیان شرحی نوشته‌اند که: مدت نه ماه از سیل ویرانگر قوچان، شیروان، بجنورد میگذرد بر اثر بی‌توجهی مسئولین استان خراسان به سیل-زدگان شیروان بطوریکه اطلاع حاصل شده در حدود ۶۰۰ خانوار از قراء اطراف شیروان به تهران و سایر استانها کوچ کرده‌اند.

آقای اجاق هم یادداشتی داده‌اند باین شرح: برخلاف فرمایشات حضرت آقای معاون اراضی زراعی کرمانشاه از میدان پهلوی تا خضر زنده (راه کردستان) از طرف اشخاص متری ۲۰ الی ۲۵ ریال خریداری شده و ساختمان تفریحی ایجاد گردیده بطور چنین چیزی امکان دارد که جلوگیری شده باشد.

آقای بهارلو مرقوم فرموده‌اند: روستاها نیکه در اصلاحات ارضی صاحب آب و زمین شده‌اند و از روستاها کوچ کرده‌اند زمینهای خود را به تعداد قبلی روستائینی که باقی مانده‌اند اجاره داده‌اند و آنها هم قادر نیستند وظیفه محوله را عمل نمایند و روی این اصل تولید رو به کاهش است.

آقای قوامی هم نوشته‌اند که در شیراز ۳۰ هکتار اراضی موقوفه فتحعلی صاحب دیوان دور شهر توسط سید هاشم حسینی بقطعات ۱۰۰ متر و ۲۰۰ متر تقسیم و با سندعادی بمردم فروخته شده بنابراین من فکر میکنم که خود جناب دکتر همایونفر که اینجا در واقع وظیفه بیان این پاسخ را بعهدہ گرفته‌اند عنایت می‌فرمایند که اینها پاسخهایی نبوده در قبال این سؤالات من در این زمینه بررسیهایی داشته و دارم ولی در این جلسه بیان نمی‌کنم ولی بهر حال در کمیسیون رسیدگی بسؤالات که استدعا می‌کنم جناب آقای رئیس بعلت اینکه پاسخها قانع کننده نبود سؤال من به کمیسیون احاله شود که بعداً مسئله را بررسی بیشتری میکنیم.

رئیس - سؤال آقای پزشکپور به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع می‌شود، آقای بردلی هم شش سؤال از

وزارت کشور و راه و ترابری کرده بودند چون تشریف ندارند مطرح نمیشود.

۱۶ - تقدیم لایحه اجازه تعهد برای سنوات آتی (طرح شاه لوله دوم گاز ایران)، بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور.

رئیس - آقای دکتر شادمان بفرمائید.
دکتر شادمان (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با اجازه مقام ریاست بموجب مصوبه مورخ ۲۵۳۵/۹/۷ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی لایحه اجازه تعهد برای سنوات آتی (طرح شاه لوله دوم گاز ایران) را تقدیم و تقاضای تصویب آن را دارم.
رئیس - لایحه به کمیسیون برنامه ارجاع میشود.
۱۷ - بیانات بعد از دستور آقای قائمی.
رئیس - آقای قائمی بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند، بفرمائید.

قائمی - با اجازه مقام ریاست وهمکاران محترم، قبلاً پوزش می‌طلبم که در پایان یک جلسه طولانی بعنوان بعد از دستور صحبت می‌کنم، دوسه نکته‌ای بنظر بنده رسیده بود که در ساحت مجلس شورای ملی درباره آنها مطلبی گفته شود و برای اینست که این زحمت را دادم و پوزش می‌خواهم مطلب اول همان مسئله‌ای بود که خوشبختانه جناب آقای پزشکپور همکار ارجمند و نکته‌سنج ما که همیشه مراقبند از اصول، واقعاً در حد روش‌های اصولی حمایت و حفاظت بشود، توضیحاتشان را دادند عرض بنده دیگر مورد ندارد در مورد تبدیل اصطلاح سؤال در یک ضابطه و فرم خاص که قانون اساسی و نظامنامه داخلی بر آن قائل شده بعنوان نامه که در روزنامه‌های کثیرالانتشار مملکت چاپ شده، از آنجا که ملت ایران، نمایندگان ملت همیشه مطبوعات را محترم بشمرند و محترم بشمارند برای رکن چهارم مشروطیت احترام فائند انتظار داریم که این رکن چهارم هم زبان‌گویای مردم ایران، ملت ایران و مجلس ایران و قانون اساسی ایران باشد و هر چقدر هم، بفرض خودشان مطلب جزئی باشد در این زمینه‌هایی تأمل‌آزش نگذرنند اما مطلب دوم پیروزی توفیق و موفقیت بزرگی بود که ایران در کار اوپک در کار سیاست نفتی خودش بدست آورد. جهان دریافت که رهبرهای داهیان و هشیاران رهبر ما تا چه حد صائب و سالم و موافق منافع ملی و بین‌المللی بود (صحیح است) ما بادوستانمان، بامالکی که در این زمینه صاحب یک منافع بودیم پیمان محکم و مستحکم

بسته بودیم و وفاداری خودمان را صدیقانه نسبت به این پیمان نشان دادیم ولی متأسفانه پیمان شکنی هم دیدیم اما آن پیمان شکنی نتوانست ارزش این پیمان را از بین ببرد و بیش از ۱۱ کشور ۱۳ کشور صادر کننده نفت هدایت ورهبری و شعار رهبرها را پذیرفتند و این برای ملت ایران کمال مفاخرت است بعقیده چاکر خدمتگزارانی که نظرات و رهبریهای شاهنشاه را در مورد نفت و اوپک دنبال میکردند و مباشرت داشتند صادقانه و صبورانه و باحاطه هرچه بیشتر این وظیفه سنگین را بانجام رساندند و جا دارد که از زحماتشان قدردانی شود بنابراین ضمن تقدیر هرچه بیشتر از رهبریهای رهبر ایران زمین، از زحمات و نقش اجرائی و مباشرت مأمورین صادق و باایمانی که این کار را انجام دادند و این کار بزرگ را بمنزل رساندند باید تقدیر شود و من شخصاً تقدیر میکنم و حتماً همکاران هم با من هم عقیده هستند (صحیح است) اما نکته دیگری که جا دارد بعنوان سپاس و تشکر از جماعتی از هم‌میهنان اینجا عرض کنم که مقدمتاً بطور اختصار اشارت میکنم که اوایل هفته آینده و اواخر این هفته مصادف با روزی است که سرور آزادگان جهان سلطان احرار عاشق و جان باخته حق و حقیقت که هرگز در تاریخ بشریت تکرار نخواهد شد این انقلاب و این قیام دارای آنچنان حدی از مقام شامخیت و احترام است که بنده را باین بیان الکن قدرت توصیف و وصف آن نیست. از این رهگذر هم میگذرم، هم‌میهنان مسیحی مذهب ما عمل بسیار شایسته ای کردند و خلیفه‌گری محترم و بزرگ آن‌ها اعلام داشته بود که با احترام آن

روز بزرگ و با احترام تعزیت کبیر با احترام این مصیبتی که ملت ایران را شدیداً متأثر می‌کند از برگزاری مراسم عمومی جشن مذهبی خودشان خودداری کنند بنده بعنوان نماینده ملت ایران از این هم‌میهنان عزیز در این ساحت مقدس صمیمانه سپاسگزاری میکنم و انتظارم اینست که غیر مسیحی‌ها و برادران مسلمانی که تقلید آنها را میکنند خدای نکرده کاری نکنند که برادران مسیحی ما آن کار را نمیکند و انجام نمیدهند انشاءالله که چنین نخواهد بود از تصدیعی که در آخر جلسه دادم بی‌نهایت پوزش می‌طلبم، متشکرم (احسنت).

۱۸ - اعلام تعطیلات زمستانی مجلس شورای ملی -

ختم جلسه .

رئیس - در آئین نامه داخلی مجلس سه هفته تعطیل زمستانی در دیماه منظور شده است برای اینکه نمایندگان محترم بتوانند به حوزه انتخابیه خود سرکشی کنند از امروز تا روز پنجشنبه ۲۳ دیماه تعطیل زمستانی مجلس را اعلام میکنم. البته اگر کار واجبی پیش آمد که جلسه فوق‌العاده لازم باشد همکاران محترم را خیر خواهیم کرد والا تا روز ۲۳ دیماه جلسه علنی نخواهیم داشت با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت یک بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی